

PATVIRTINTA
Marijampolės savivaldybės
administracijos direktoriaus
2019 m. liepos 26 d.
įsakymu Nr. DV-1346

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Marijampolė, J. Basanavičiaus a. 1

2019 m.
Marijampolė

TURINYS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	1
II SKYRIUS. GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS.....	5
III SKYRIUS. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANČIĄ AR SUSIDARIUSIĄ EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS	6
IV SKYRIUS. INFORMACIJOS APIE EKSTREMALŪJŲ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA	13
V SKYRIUS. GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMAS	23
VI SKYRIUS. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR GRESIANČIŲ AR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	33
VII SKYRIUS. PAGALBOS TEIKIMO NUKENTĖJUSIEMS GYVENTOJAMS EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU ORGANIZAVIMAS	67
VIII SKYRIUS. VIEŠOSIOS TVARKOS PALAIKYMŲ ORGANIZAVIMAS	69
IX SKYRIUS. PRIVALOMŲ DARBŲ ORGANIZAVIMAS	69
X SKYRIUS. EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU NUTRAUKTŲ KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ ATKŪRIMO ORGANIZAVIMAS.....	71
XI SKYRIUS. GYVENTOJŲ, ŽUVUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU, LAIDOJIMO ORGANIZAVIMAS.....	73
XII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.....	75
PLANO PRIEDAI	
1 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ	76
2 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖJE ESANČIŲ CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĖGŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	95
3 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS NARIŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS.....	97
4 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO NARIŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	99
5 PRIEDAS. SAVIVALDYBĖS CIVILINĖS SAUGOS DARBUOTOJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, KURIE VYKDO SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ PLANE NUMATYTAS UŽDUOTIS, KONTAKTINIAI DUOMENYS	102
6 PRIEDAS. GRETIMŲ SAVIVALDYBIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRŲ IR EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	105
7 PRIEDAS. UŽ KULTŪROS PAVELDO APSAUGĄ ATSAKINGOS INSTITUCIJOS PADALINIO KONTAKTINIAI DUOMENYS.....	121
8 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS SUDĖTIS IR NUOSTATAI.....	122
9 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ OPERACIJŲ CENTRO SUDĖTIS IR NUOSTATAI	126
10 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ EVAKAVIMO IR PRIĖMIMO KOMISIJOS SUDĖTIS.....	131
11 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS.....	135
12 PRIEDAS. GRETIMŲ SAVIVALDYBIŲ TARPUSAVIO PAGALBOS PLANŲ KOPIJOS	157
13 PRIEDAS. SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIŲ ASMENS IR VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ SĄRAŠAS.....	188
14 PRIEDAS. SAVIVALDYBĖS ĮSTAIGŲ, TEIKIANČIŲ SOCIALINES PASLAUGAS, SĄRAŠAS	190

15 PRIEDAS. POLICIJOS KOMISARIATŲ IR NUOVADŲ, ESANČIŲ SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE, SĄRAŠAS.....	192
16 PRIEDAS. SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ESANČIŲ VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ, UŽTIKRINANČIŲ VIEŠĄJĄ TVARKĄ KARTU SU POLICIJA, SĄRAŠAS	193
17 PRIEDAS. SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS TVARKOS PALAIKYMO PAJĖGŲ MATERIALINIŲ IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ SUVESTINĖ.....	194
18 PRIEDAS. GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO SCHEMA (kai ekstremaliosios situacijos pobūdis nereikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo).....	195
19 PRIEDAS. GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO SCHEMA (kai ekstremaliosios situacijos pobūdis reikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo).....	196
20 PRIEDAS. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANČIĄ AR SUSIDARIUSIĄ EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ SCHEMA.....	197
21 PRIEDAS. SAVIVALDYBĖS KEITIMOSI INFORMACIJA APIE GRESIANČIĄ AR SUSIDARIUSIĄ EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS IR ĮSTAIGOMIS SCHEMA	198
22 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖJE ESANČIŲ KULTŪROS VERTYBIŲ SĄRAŠAS	199
23 PRIEDAS. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIŲ SĄRAŠAS	213
24 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SURINKIMO PUNKTŲ, TARPINIŲ GYVENTOJŲ EVAKAVIMO PUNKTŲ IR GYVENTOJŲ PRIĖMIMO PUNKTŲ ĮKŪRIMO VIETOS, VALDYMO STRUKTŪRA, NUOSTATAI IR KITI SU PUNKTŲ VEIKLA SUSIJĘ DOKUMENTAI	215
25 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIAMS APRŪPINTI REIKALINGŲ MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS.....	225
26 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS CIVILINĖS SAUGOS POŽIŪRIU SVARBIŲ OBJEKTŲ ŽEMĖLAPIS.....	227
27 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ EVAKAVIMO SCHEMA	228
28 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS, ŪKIO SUBJEKTŲ IR ĮSTAIGŲ EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ PADARINIŲ LIKVIDAVIMO IR TECHNIKOS PATELKIMO SUTARČIŲ (SUSITARIMŲ) SĄRAŠAS.....	229
29 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIŲ PLANAI.....	231
30 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KOLEKTYVINĖS APSAUGOS STATINIAMS PRIKLAUSANČIŲ TERITORIJŲ IR ŠALIA ESANČIŲ TERITORIJŲ ŽEMĖLAPIAI.....	274
31 PRIEDAS. MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO RAUPŲ GRĖSMEI VEIKSMŲ PLANAS.....	301

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plano (toliau – plano) tikslas – padėti Savivaldybės administracijos direktoriui ir Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui organizuoti ir koordinuoti gresiančių ar susidariusių ekstremaliųjų situacijų ir didelių pramoninių avarių likvidavimą ir jų padarinių šalinimą. Taip pat padėti savivaldybės administracijos direktoriui įgyvendinti kitas dėl ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos būtinas vykdyti funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos [civilinės saugos įstatyme](#).

2. Savivaldybės trumpas apibūdinimas:

2.1. Marijampolės savivaldybė – įstatymo nustatytas valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurio bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą ir jos sudarytas, jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas. Savivaldybės taryba paskiria mero pavaduotoją (pavaduotojus), Savivaldybės administracijos direktorių ir jo pavaduotoją (pavaduotojus).

2.2. Marijampolės savivaldybė suskirstyta į devynias seniūnijas: 6 kaimiškasias seniūnijas: Igliaukos, Gudelių, Liudvinavo, Marijampolės, Sasnavos, Šunskų ir tris miesto 3 seniūnijas: Degučių, Mokolų ir Narto.

2.3. Marijampolės savivaldybė yra pietvakarinėje Lietuvos Respublikos dalyje. Vakaruose ribojasi su Vilkaviškio rajonu, šiaurėje – su Kazlų Rūdos savivaldybe, pietuose – su Kalvarijos savivaldybe, rytuose – su Prienų ir Alytaus rajonais. Savivaldybės centras – Marijampolės miestas, didžiausias Sūduvos (Suvalkijos) miestas, septintas pagal dydį Lietuvoje, apskrities centras, išsidėstęs abipus Šešupės. Atstumas nuo Marijampolės iki Vilniaus – 139 km, iki Klaipėdos – 231 km, iki Lenkijos sienos – 38 km. Savivaldybė yra svarbių automobilių magistralių sankirtoje. Viena iš jų VIA BALTICA po rekonstrukcijos sujungs Helsinkį su Centre ir Pietų Europa, kita – Karaliaučiaus (Kaliningrado) miestą per Minską (Baltarusija) su Maskva. Marijampolės miestas turi patogų susisiekimą su kitais Pietų Lietuvos miestais. Savivaldybės teritoriją kerta geležinkelio ruožas Kazlų Rūda–Šeštokai–valstybės siena.

2.4. Marijampolės savivaldybės teritorijos plotas 755 kv. km. Bendras savivaldybės gyventojų skaičius 2019 m. sausio 1 d. 54 097, iš jų Marijampolės mieste – 35 253, kaimo vietovėse 18 844. Gyventojų tankis – 77,8 gyv./kv. km. Savivaldybės centras – Marijampolės miestas.

2.5. Marijampolės savivaldybėje iš viso yra 81 švietimo ir mokslo institucijos: 1 aukštoji mokykla, 22 bendrojo ugdymo mokyklos, 14 ikimokyklinio ugdymo mokyklų, 21 kitas švietimo teikėjas, 12 laisvųjų mokytojų, 4 neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokyklos, 5 neformaliojo vaikų švietimo mokyklos ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklos, 1 profesinio mokymo įstaiga, 1 švietimo pagalbos įstaiga.

2.6. Savivaldybėje veikia ligoninė, turinti 307 lovas, VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis ir 15 privačių įstaigų, teikiančių pirminės sveikatos priežiūros paslaugas pagal sutartis su Kauno teritorine ligonių kasa.

2.7. 2019 m. sausio 1 d. Marijampolės savivaldybėje socialines paslaugas teikia biudžetinė įstaiga Marijampolės socialinės pagalbos centras, kuriame veikia 15 padalinių.

2.8. Marijampolės savivaldybėje 2019 metų pradžioje veikiančių ūkio subjektų skaičius – 1699, iš jų pagal ekonominės veiklos rūšis: 29 žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės, 109 apdirbamosios gamybos, 82 statybos, 429 didmeninės ir mažmeninės prekybos; variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto, 225 transporto ir saugojimo, 52 apgyvendinimo ir maitinimo, 24 informacijos ir ryšių, 74 žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo, 68 švietimo ir kt.

2.9. Marijampolės savivaldybės teritorijoje bendros deklaruojamos žemės ūkio naudmenos 2018 metais sudarė 50 489 ha, ariama žemė – 41 654 ha, ganyklos arba pievos – 9 930 ha, sodai ir

uogynai – 361 ha, kiti plotai – 556 ha, miško plotai – 36 ha, bulvės ir daržovės – 152 ha, aromatiniai, medicininiai, prieskoniniai augalai – 10 ha, techniniai augalai – 4 646 ha, ankštiniai augalai – 3 700 ha.

2.10. Galvijų skaičius 2019 m. sausio 1 d. ūkininkų ir šeimos ūkiuose buvo 15 593, karvių 6 412, kiaulių – 4 391, avių – 2 337, ožkų – 192 ir arklių – 364.

2.11. Pagrindiniai savivaldybės keliai: magistraliniai keliai A5 (Kaunas-Marijampolė-Suvalkai), A7 (Marijampolė-Kybartai) ir A16 (Vilnius-Prienai-Marijampolė), kurių bendras ilgis savivaldybės teritorijoje 122,6 km.

2.12. Marijampolės savivaldybėje 2019 metų sausio 1 d. vietinės reikšmės automobilių kelių ilgis 1 186,6 km, iš jų su patobulinta danga 283,5 km, žvyro kelių ilgis 523 km ir grunto kelių – 380,1 km.

2.13. Marijampolės savivaldybėje 2019 m. sausio 1 d. 39 644 kelių transporto priemonės, iš jų 30 539 lengvieji automobiliai, 3 135 krovininiai, 4 926 priekabos ir puspriekabės, 148 autobusai, 576 motociklai, 257 mopedai, 21 triratis, 40 keturračių.

2.14. Savivaldybę kerta geležinkelio Kaunas – Kybartai – Kaliningradas atšaka nuo Kazlų Rūdos į Alytų. Šios atšakos ilgis savivaldybėje – 34 km. Svarbiausia geležinkelio stotis – Marijampolė.

2.15. Marijampolės savivaldybėje nuo Kaunas – Kaliningradas magistralinio dujotiekio nutiestos dujotiekio atšakos: Šakiai – Marijampolė, ilgis savivaldybės teritorijoje – 6,09 km, atšaka nuo Marijampolės DSS į Kazlų Rūdą – 22 km ilgio.

2.16. Marijampolės savivaldybės teritorijoje yra du pavojingieji objektai: UAB „LITHOIL“ Marijampolės naftos produktų terminalas (aukštesniojo lygio pavojingasis objektas), kuriame sandėliuojamas ir saugojamas dyzelinas ir suskystintos naftos dujos ir UAB „BALTIC PETROLEUM“ (žemesniojo lygio pavojingasis objektas) Marijampolės naftos bazė, kurioje esamų pavojingųjų medžiagų kiekis prilygsta kvalifikaciniam kiekiui (I lygis). UAB „BALTIC PETROLEUM“ Marijampolės naftos bazė priima, sandėliuoja ir išduoda naftos produktus ir kitas pavojingąsias medžiagas.

2.17. Marijampolės savivaldybės teritorija patenka į plačialapių miškų zoną, todėl plačialapiai miškai čia sudaro zoninį augalijos tipą. Savivaldybės teritorijos miškingumas yra apie 15,3 proc. Bendras miškų žemės plotas savivaldybės teritorijoje apie 11,4 tūkst. ha. Savivaldybės teritorijoje plyti trys dideli miškų masyvai: Buktos, Varnabūdės ir Šunskų. Didžiausios pelkės Amalvas ir Galubalė. Savivaldybėje telkšo 11 ežerų, iš jų 5 valstybinės reikšmės vandens telkiniai ir 6 išnuomoti Žvejų-medžiotojų draugijai. Bendras ežerų plotas 650,2 ha, jie užima 0,8 proc. savivaldybės teritorijos. Savivaldybės teritorija patenka į du Nemuno baseino pabaseinius, t.y. Šešupės ir Nemuno mažųjų intakų. Bendras parkų, skverų ir kitų ne miško žemėje augančių želdynų (vandens apsauginių ir kt.) plotas – 238,6397 ha. Marijampolės savivaldybėje yra 1 valstybinis pedologinis draustinis (Varnabūdės) ir 3 savivaldybės botaniniai draustiniai (Buktos, Paželsvių ir Dalginės).

2.18. Marijampolės savivaldybėje yra 51 durpynas, jų bendras plotas yra 4438 ha. Durpynų storis svyruoja nuo 0,7 iki 7,5 m. Didžiausias yra Amalvos durpynas, kurio bendras plotas apie 3414 ha. Sukultūrinti yra 29 durpynai. Miškas ir draustinis yra prie 3 durpynų, magistralinis dujotiekis – prie 1 durpyno, miestai, miesteliai ar gyvenvietės, nutolę iki 1 km atstumu, – prie 13, 1-2 km atstumu – prie 24, 2-3 km atstumu – prie 7, 3-5 km atstumu – prie 4. Vandens telkiniai 1 km spinduliu yra prie 30 durpynų, 1-5 km – prie 22.

2.19. Savivaldybės teritorija patenka į du Nemuno baseino pabaseinius, t.y. Šešupės ir Nemuno mažųjų intakų. Didesnės Šešupės pabaseinio upės ir upeliai: Šešupė, Dovinė, Sūduonia, Laikštė, Valčiuva, Žvirgždė, Sasna, Šlavanta-Amalvė. Savivaldybėje telkšo 11 ežerų: Žaltyčio, Amalvo, Yglos, Ivoniškio, Leiciškių, Liudvinavo, Paežerėlių, Kalnynų, Vasakų, Akelės, Katiliuko.

2.20. Savivaldybės teritoriją kertančiuose magistraliniuose ir krašto keliuose yra 16 tiltų ir viadukų. Geležinkelio linijose pastatyti 2 tiltai: 1 per Šešupę ir 1 per Pilvę.

2.21. Marijampolės savivaldybėje yra 20 tvenkinių. Iš jų didžiausias Marijampolės marios, kurių plotas - 75 ha. Penkiuose tvenkiniuose (Antanavo HE, Marijampolės marios, Marijampolės

HE, Žaltyčio bei Amalvos ežerai) vandens tūris yra didesnis nei milijonas kubinių metrų ir 1 tvenkinys (Marijampolės marios), kuriame vandens slėgio aukštis didesnis nei 8 metrai.

2.22. Ant upių pastatytos 6 užtvankos (Dovinės, Marijampolės II tvenkinio HE (derivacinė), Marijampolės HE, Antanavo HE, Liudvinavo HE ir Puskelnių HE), prie kurių įrengti elektros gamybos įrenginiai.

2.23. Marijampolės savivaldybėje yra 308 kultūros paveldo objektai. Patys didžiausi ir vertingiausi: Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios ir Marijonų vienuolyno statinių kompleksas Marijonų vienuolynas, Marijampolės geležinkelio stoties pastatų kompleksas, Marijampolės evangelikų liuteronų bažnyčios pastatų kompleksas, Marijampolės Rygiškių Jono gimnazija. Marijampolės savivaldybėje esančių kultūros vertybių sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 22 priedą).

3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos:

Atsakingoji institucija – ministerija, kita valstybės institucija ar įstaiga, kuriai, atsižvelgiant į veiklos sritį ir gresiančios ar susidariusios valstybės lygio ekstremaliosios situacijos pobūdį, tenka atsakomybė už valstybės lygio ekstremaliosios situacijos likvidavimo ir jos padarinių šalinimo organizavimą;

Remiančioji institucija – ministerija, kita valstybės institucija ar įstaiga, savivaldybės administracijos direktorius, kurie padeda atsakingajai institucijai likviduoti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ir šalinti jos padarinius, telkti turimus materialinius ir žmogiškuosius išteklius.

Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sprogimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius.

Cheminio užteršimo židiny – vieta, kurioje pasklido cheminė (-ės) medžiaga (-os) ar jos (jų) mišiniai, ir teritorija, apimanti didžiausio pavojaus sritį aplink tą pasklidimo vietą, kurioje cheminių veiksnių pavojai gresia ten esančių asmenų sveikatai ir (ar) gyvybei.

Ekstremaliųjų situacijų prevencija – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad būtų išvengta ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius ekstremaliajai situacijai būtų kuo mažiau pakenkta gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų veiklai, turtui ir aplinkai.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Radiacinė avarija – bet koks netikėtas įvykis, apimantis veiksmo klaidą, įrangos triktį arba kitą nesėkmę, kurios (galimi) padariniai negali būti ignoruojami radiacinės saugos požiūriu ir kurie gali sukelti galimą apšvitą arba nekontroliuojamos apšvitos sąlygas.

Atominės elektrinės avarija – atominės elektrinės veikimo sutrikimas, dėl kurio į aplinką išmetamos radioaktyviosios medžiagos, o padidėjęs jonizuojančiosios spinduliuotės lygis viršija normatyvinių dokumentų nustatytus lygius.

Radiacinės apsaugos priemonės – administracinių, techninių, sanitarijos ir higienos bei kt. specialiais normatyvais apibrėžtų mokslinių ir praktinių veiksmų visuma, kurių paskirtis – apriboti aplinkos taršą radioaktyviosiomis medžiagomis bei žmonių apšvitą iki kiek galima mažų, visuomenei priimtinių aktyvumo lygių, atitinkančių normatyvais patvirtintuosius.

Radioaktyvioji tarša – techninės įrangos, pastatų, žmonių, dirvožemio, augmenijos, gyvūnijos ir kt. užterštumas radionuklidais.

Deaktyvavimas – radioaktyviųjų medžiagų šalinimas nuo žmogaus kūno, aprangos, aparatūros ir kt. objektų bei žemės paviršiaus.

Deratizacija – priemonių kompleksas graužikų kontrolei vykdyti, apimantis profilaktiką, stebėjimą, atbaidymą, naikinimą, naudojant chemines ir mechanines priemones.

Dezinfekcija – infekcines ligas sukeliančių, patogeninių mikroorganizmų (virusų, bakterijų ir kt.), esančių aplinkoje naikinimas naudojant specialius metodus bei priemones.

Dezinsekcija – tai priemonių kompleksas, apimantis vabzdžių stebėjimą, atbaidymą, naikinimą naudojant chemines, mechanines ir biologines priemones.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdančias juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Kita įstaiga – socialinėje, švietimo, mokslo, kultūros, sporto srityse veikiantis juridinis asmuo, kurio veiklos tikslas – tenkinti tam tikrus viešuosius interesus, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas.

Jodo profilaktika – skydliaukės įsotinimas stabiliojo jodu, kad į ją nepatektų radioaktyvusis jodas.

Jonizuojančioji spinduliuotė – spinduliuotė, kuriai sąveikaujant su medžiaga arba terpe sukuriama elektronai ir įvairiarūšiai jonai. Radiacinėje saugoje – spinduliuotė, galinti sukurti jonų poras biologinėse medžiagose arba terpėse.

Pavojingoji medžiaga – medžiaga, mišinys ar preparatas, nurodytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta sąraše arba atitinkantis nustatytus kriterijus ir esantis žaliavų, gaminių, šalutinių produktų, liekanų ar tarpinių produktų pavidalo, įskaitant medžiagas, kurios gali susidaryti kilus avarijai.

Tiekėjas – visuomeninis ar nepriklausomas tiekėjas, turintis atitinkamą veiklos licenciją ar leidimą verstis šia veikla.

4. Vartojamos santrumpos:

Savivaldybės ESK – Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisija

Savivaldybės operacijų centras – Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras

PAGD prie VRM – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

VSAT – Valstybinė sienos apsaugos tarnyba

Kauno PGV – Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba

Vyriausiasis policijos komisariatas – Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

BPC Alytaus skyrius – Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius.

II SKYRIUS GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS

5. Galimi pavojai, nustatyti atlikus Marijampolės savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė:

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Bendras rizikos lygis
1.	Įvykiai transportuojant pavojingąjį krovinį	52
2.	Pavojingos užkrečiamosios ligos (epidemijos ir (ar) pandemijos)	40
3.	Gyvūnų ligos (Epizootijos)	40
4.	Augalų ligos (Epifitotija)	40
5.	Stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai (speigas (didelis šaltis), sausra aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu (kaitra), uraganas)	36
6.	Karinė ataka, maištas, sukilimas	36
7.	Gaisrai ir (ar) sprogimai	35
8.	Elektroninių ryšių teikimo sutrikimas ir (ar) gedimas	33
9.	Transporto avarijos (geležinkelio, oro, vandens, automobilių)	32
10.	Cheminė avarija (pramoninė avarija pavojingajame objekte, cheminė avarija)	30
11.	Pavojingas radinys	30
12.	Pastatų griuvimas	27
13.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	27
14.	Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos ir (ar) gedimai	24
15.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	24
16.	Vandens tiekimo sutrikimas	24
17.	Miškų gaisrai	24
18.	Visuomenės neramumai, susibūrimai, riaušės, nusikaltimai, nusikalstami neramumai, gaujų siautėjimas	24
19.	Masinis užsieniečių antplūdis	24
20.	Teroristiniai išpuoliai	18
21.	Naftos produktų išsiliejimas	16
22.	Stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis vandens lygis (vandens lygio pakilimas ar nusekimas), stichinis potvynis ar Katastrofinis hidrologinis reiškinys (katastrofinis vandens lygio pakilimas, katastrofinis potvynis)	15

III SKYRIUS

PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANČIĄ AR SUSIDARIUSIĄ EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS

6. Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai (toliau – Savivaldybės civilinės saugos specialistai) teisės aktų nustatyta tvarka perspėja gyventojus, valstybės savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti. Marijampolės savivaldybė pagal atliktą galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę yra parengusi 22 išankstinius pranešimus gyventojams apie įvykius.

7. Marijampolės savivaldybės administracijos perspėjamų ir informuojamų valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, sąrašas patvirtintas Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. DV-939 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos perspėjamų ir informuojamų valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, sąrašo patvirtinimo“. Marijampolės savivaldybės administracija apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją perspėja 4 valstybės institucijas, 9 seniūnijas, 47 švietimo, 12 kultūros ir sporto, 19 asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, 5 socialines paslaugas teikiančias įstaigas ir 94 ūkio subjektus ir kitų įstaigas. Perspėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją schema pateikiama plano priede (žr. 20 priedą).

8. Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius 2018 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. DV-747 „Dėl Asmenų, atsakingų už Marijampolės savivaldybės administracijos darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą, nustatymo“, nustatęs, kad:

8.1. Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai yra atsakingi už tiesioginį Savivaldybės administracijos darbuotojų perspėjimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją.

8.2. Marijampolės savivaldybės administracijos darbuotojai yra atsakingi už gyventojų (Savivaldybės administracijos lankytojų), esančių jų aptarnaujamose zonose, perspėjimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją.

8.3. Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnai yra atsakingi už tiesioginį seniūnijos darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją.

8.4. Marijampolės savivaldybės administracijos Administracijos ūkio skyriaus apsaugos darbininkai (apsaugos darbuotojai) yra atsakingi už Savivaldybės administracijos darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą (įjungiant pavojaus signalo mygtuką, esantį darbo vietoje), įvykus įvykiui, dėl kurio susidariusi padėtis gali sukelti staigų, didelį pavojų Savivaldybės administracijos darbuotojų ir lankytojų gyvybei ir sveikatai, kuomet reikalingas skubus iškeldinimas iš Savivaldybės administracijos pastato.

9. Marijampolės savivaldybėje gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją naudojamos šios perspėjimo priemonės:

9.1. Perspėjimo sirenomis sistema (toliau – PSS). Marijampolės savivaldybėje yra 13 centralizuoto ir 9 vietinio valdymo elektros sirenos.

9.2. Gyventojų perspėjimo ir informavimo, naudojant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų tinklą infrastruktūrą, sistema (toliau – GPIS), kurios naudotoja Marijampolės savivaldybės administracijoje paskirta (Administracijos direktoriaus 2018-05-10 įsakymas Nr. DV-745) Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausioji civilinės saugos specialistė Kristina Mickienė.

9.3. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemos.

10. Skubi informacija apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti, Marijampolės savivaldybės gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams perduodama per UAB „Marsatas“ kabelinę televiziją (2010-11-10 Gyventojų perspėjimo ir informavimo ekstremaliųjų situacijų atvejais sutartis Nr. As-1025), UAB „Lamantas“ Marijampolės filialo stotį „Kapsai“ (2015-09-18 Gyventojų perspėjimo ir informavimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją bendradarbiavimo susitarimas Nr. As-1791) ir VŠĮ Marijampolės televiziją (2010-04-19 Gyventojų perspėjimo ir informavimo ekstremaliųjų situacijų atvejais sutartis Nr. As-168-1). Pranešimą apie įvykį transliuotojams perduoda civilinės saugos specialistai nedelsiant (iš karto) panaudojus perspėjimo sirenomis sistemą. Taip pat pranešimas apie įvykį skelbiamas Savivaldybės interneto svetainėje.

11. Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai gavę Kauno PGV nurodymus perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus per PSS:

11.1. patikslina sirenų įjungimo laiką;

11.2. priima pranešimą apie įvykį;

11.3. informuoja savivaldybės administracijos direktorių, apie gautus nurodymus perspėti ir informuoti gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus;

11.4. perspėja savivaldybės lygio suinteresuotas valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus;

11.5. pateikia UAB „Marsatas“ kabelinei televizijai, VŠĮ Marijampolės televizijai ir UAB „Lamantas“ Marijampolės filialo stočiai „Kapsai“ pranešimą apie įvykį, nurodydami laiką, kada pranešimas privalo būti skelbiamas gyventojams;

11.6. nurodo Kauno PGV atsakingiems darbuotojams (pareigūnams) nurodytu laiku įjungti centralizuoto valdymo elektros sirenas, Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnams ir ūkio subjektų, įstaigų ant kurių pastatytos vietinio valdymo elektros sirenos, vadovams arba atsakingiems asmenims įjungti vietinio valdymo sirenas ir organizuoja pasiuntinių išsiuntimą nurodytu laiku;

11.7. esant galimybei, kontroliuoja PSS ir GPIS veikimą;

11.8. informuoja Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje apie nurodymų įvykdymą;

11.9. įrašo darbo žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus.

12. Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai gavę savivaldybės administracijos direktoriaus arba jo paskirto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo nurodymus, arba savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu įgalioto savivaldybės administracijos darbuotojo, jei bus naudojama GPIS, nurodymus perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus per PSS:

12.1. patikslina sirenų įjungimo datą ir laiką;

12.2. priima Administracijos direktoriaus arba savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo pasirašytą pranešimą apie įvykį ir trumpojo perspėjimo pranešimo tekstą;

12.3. perspėja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Situacijų koordinavimo skyriaus (toliau – SKS) budinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą ir Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje;

12.4. pranešimą apie įvykį pateikia:

12.4.1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausiajam arba vyresniajam specialistui, kuris nurodytu laiku privalo pranešimą apie įvykį paskelbti per LRT;

12.4.2. Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojams, dirbantiems Marijampolėje, kurie privalo pranešimą apie įvykį pateikti regioniniam transliuotojui;

12.4.3. UAB „Marsatas“ kabelinei televizijai, VšĮ Marijampolės televizijai ir UAB „Lamantas“ Marijampolės filialo stočiai „Kapsai“ pranešimą apie įvykį, nurodydami laiką, kada pranešimas privalo būti skelbiamas gyventojams;

12.4.4. perspėja suinteresuotas valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus;

12.4.5. perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą, kurio perdavimo per GPIS pradžia turi sutapti su sirenų jungimo laiku. Pranešimas kartojamas 5 kartus. Pauzės tarp pranešimų trukmė - 1 min.;

12.4.6. nurodo Kauno PGV atsakingiems darbuotojams (pareigūnams) nurodytu laiku įjungti centralizuoto valdymo elektros sirenas, Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnių seniūnams ir ūkio subjektų, įstaigų ant kurių pastatytos vietinio valdymo elektros sirenos, vadovams arba atsakingiems asmenims įjungti vietinio valdymo sirenas ir (ar) organizuoja pasiuntinių išsiuntimą nurodytu laiku;

12.4.7. esant galimybei kontroliuoja PSS ir GPIS veikimą;

12.4.8. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;

12.4.9. įrašo darbo žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus.

13. Savivaldybės civilinės saugos specialistas, Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. DV-745 „Dėl Asmenų, atsakingų už gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinės sistemos naudojimą ir kompiuterizuotos darbo vietos priežiūrą Marijampolės savivaldybės administracijoje, paskyrimo“, paskirtas Gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinės sistemos naudotoju, gavęs Savivaldybės administracijos direktoriaus arba jo paskirto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro vadovo nurodymus, arba savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu įgalioto savivaldybės administracijos darbuotojo, jei bus naudojama GPIS, nurodymus perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus per GPIS:

13.1. priima administracijos direktoriaus arba jo paskirto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo pasirašytą trumpąjį perspėjimo pranešimą arba jų žodiniu nurodymu parengia trumpąjį perspėjimo pranešimą;

13.2. patikslina trumpojo perspėjimo pranešimo perdavimo laiką ir teritoriją, taip pat, kiek kartų kartoti pranešimą ir kokia pauzės tarp pranešimų trukmė, kokiais kanalais ir kalbomis perduoti pranešimą;

13.3. perspėja apie GPIS panaudojimą Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą, kuris koordinuoja savivaldybės trumpojo perspėjimo pranešimo siuntimo eigą;

13.4. nurodytu laiku perduoda trumpąjį perspėjimo pranešimą;

13.5. esant galimybei kontroliuoja GPIS veikimą;

13.6. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;

13.7. įrašo darbo žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus;

13.8. įsitikinę, kad dėl techninių priežasčių neveikia savivaldybės GPIS valdymo darbo vieta arba negalima prisijungti prie GPIS serverio:

13.8.1. paskambina Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS budinčios pamainos vyriausiajam arba vyresniajam specialistui ir paprašo perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą;

13.8.2. pateikia elektroniniu paštu savivaldybės administracijos direktoriaus arba jo paskirto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo pasirašytą trumpąjį perspėjimo pranešimą PDF ir Word formatais ir nurodymus dėl jo perdavimo;

13.8.3. nurodo adresą ar gyvenamąją vietovę, ar koordinates, ar administracinį vienetą ir perspėjimo zonos spindulį;

13.8.4. įsitikina, kad nurodymai suprasti teisingai;

13.8.5. esant galimybei, kontroliuoja GPIS veikimą;

13.8.6. įrašo darbo žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus;

13.8.7. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;

13.8.8. informuoja BPC Alytaus skyrių.

14. Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai, gavę Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus arba jo paskirto savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro vadovo nurodymus perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus įvykus avarijai UAB „Baltic Petroleum“ naftos bazėje, UAB „LITHOIL“ Marijampolės naftos produktų terminale, hidrotechnikos statiniuose ar valstybės įmonėje Ignalinos atominėje elektrinėje:

14.1. patikslina, ar būtina panaudoti vieną iš perspėjimo sistemų (PSS arba GPIS), ar abi;

14.2. perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus 9 ir 10 punktuose nurodyta tvarka.

15. Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausiųjų civilinės saugos specialistų veiksmai dėl techninių kliūčių neveikiant perspėjimo ir informavimo sistemai:

15.1. informuoja Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje;

15.2. informuoja Vaidoto Sipavičiaus įmonę, kuri imasi veiksmų PSS gedimams pašalinti;

15.3. organizuoja perspėjimą ir informavimą per pasiuntinius, panaudojant automobilius su garso stiprinimo įranga.

16. Pasiuntinių išvykimo tvarka ir maršrutai tose gyvenamosiose vietovėse (teritorijose), kuriose nėra sirenų arba nėra galimybių panaudoti kitų išpėjamųjų garsinių priemonių gyventojams, įstaigoms, ūkio subjektams perspėti ir informuoti. Marijampolės savivaldybės gyvenamosiose vietovėse (teritorijose), kuriose nėra sirenų arba nėra galimybių panaudoti kitų išpėjamųjų garsinių priemonių, gyventojai, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai perspėjami ir informuojami per pasiuntinius (seniūnaičius), vykstančius automobiliais, arba kitomis transporto priemonėmis. Perspėjimo ir informavimo tekstą bei kitą informaciją pasiuntiniams (seniūnaičiams) įteikia atitinkamos seniūnijos seniūnas, kuriam šios informacijos tekstą pateikia Civilinės saugos specialistai. Pasiuntiniai (seniūnaičiai) perspėja atstovaujamų gyventojų teritorijos gyventojus. Gyventojų, įstaigų, ūkio subjektų perspėjimui ir informavimui gali būti panaudoti ir Vyriausiojo policijos komisariato specialiosios paskirties automobiliai, turintys garso stiprinimo įrangą.

17. Marijampolės savivaldybės pasiuntinių (seniūnaičių) išvykimo maršrutai:

Eil. Nr.	Perspėjamos seniūnijos pavadinimas	Perspėjamos seniūnaitijos pavadinimas	Perspėjamų gyventojų teritorija	Seniūnaičio, atsakingo už perspėjimą, vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys
17.1.	Gudelių seniūnija	Daugirdų seniūnaitija	Daugirdų k., Pupojų k., Gelčių k., Pušinių k., Vazniškių k., Kampinių k., Makrickų k., Beržyno k., Kalnynų k.	Laurynas Grigalevičius Mob. 8 695 37 420
		Gudelių seniūnaitija	Gudelių mstl., Gudelių k., Rudėnų k., Naujienos k., Gražiškių k., Skęsalių k., Leiciškių k., Navikų k., Šlavantos k., Kruopinės k., Miknionių k., Bauboniškių k., Šernų k., Riečių k.	Artūras Brusokas Mob. 8 696 32 039
17.2.	Igliaukos seniūnija	Pamargių seniūnaitija	Pamargių k., Margavos k., Opšrūtų II k., Santakos k., Geležinių k., Mergašilio k.,	Irena Didžbaliėnė Mob. 8 696 20 843

Eil. Nr.	Perspėjamos seniūnijos pavadinimas	Perspėjamos seniūnaitijos pavadinimas	Perspėjamų gyventojų teritorija	Seniūnaičio, atsakingo už perspėjimą, vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys
			Veselavos k., Pamačiuliškių k., Paužiškių k., Tupikų k., Papajiesio k., Stasliškių k.	
		Šventragio seniūnaitija	Šventragio k., Gudiškių k., Padvariškių k., Šakališkių k., Šlavančių k.	Mob. 8 663 53 809
		Daukšių seniūnaitija	Daukšių mstl., Amalviškių k., Vidgirėlių k.	Irma Leonavičienė Mob. 8 696 57 897
		Igliaukos seniūnaitija	Igliaukos k., Buktos k., Dambrovkos k., Jokūbiškių k., Jecentavo k., Kūlingės k., Karčiuvkos k., Malinavos k., Mačiuliškių k., Maraziškių k., Menčtrakio k., Nadpalių k., Opšrūtų I k., Pašakališkių k., Paežerės k., Prūsiškių k., Salos k., Živavodės k., Zomčinės k., Pielkavos k., Pavasakės k., Žirniškių k.	Danutė Bartninkienė Mob. 8 686 68 764
		Varnupių seniūnaitija	Varnupių k., Kumečių k., Plynių k., Liūliščio k.	Virginijus Luckus Mob. 8 696 06 747
17.3.	Liudvinavo seniūnija	Buktos seniūnaitija	Pabuktės k., Armoniškių k., Ažuolyno k., Šimulių k., Buktos k.	Artūras Lazauskas Mob. 8 696 15 407
		Gyviškių seniūnaitija	Geležinių k., Gyviškių k., Petriškių k., Norvetavo k., Gudupių k., Bevardiškių k., Naujakaimio k.	Juozas Botyrius Mob. 8 696 40 275
		Kūlokų seniūnaitija	Kūlokų k., Danieliškių k., Dviratinės k., Tarašiškių k.	Juozas Nasulevičius Mob. 8 687 54 910
		Liucinavo seniūnaitija	Liucinavo k., Avikilų k., Būdbalių k., Šilavoto k.	Žydrūnas Vosylius Mob. 8 696 12 457
		Liudvinavo seniūnaitija	Dalis Liudvinavo mstl., Liudvinavo k., Balaikų k., Paežerėlių k., Žaidogalos k., Stebuliškių k.	Alma Merkevičienė Mob. 8 696 65 887
		Narto seniūnaitija	Liepynų k., Narto k., Narto Naujienos k.	Jūratė Lukšienė Mob. 8 696 21 028
		Naujienos seniūnaitija	Išlandžių k., Strazdų k., Naujienos k.	Inesa Lukašinskienė 8 696 17 315
		Netičkampio seniūnaitija	Gustaičių k., Nartelio k., Netičkampio k.	Danguolė Gasiliauskienė Mob. 8 693 08 442
		Padovinio seniūnaitija	Marčiukinio k., Vaitiškių k., Vyšniaukio k., Padovinio k.	Rūta Jonikaitienė Mob. 8 682 63 310

Eil. Nr.	Perspėjamos seniūnijos pavadinimas	Perspėjamos seniūnaitijos pavadinimas	Perspėjamų gyventojų teritorija	Seniūnaičio, atsakingo už perspėjimą, vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys
		Užgirių seniūnaitija	Pašešupių k., Prodrobolės k., Zviniškių k., Dalginės k., Užgirių k., Klevinės k., Tūrupio k.	Lina Juškevičienė Mob. 8 611 38 594
		Želsvos seniūnaitija	Triobiškių k., Skersbalių k., Paželsvių k., Būriškių k., Aukštosios Buktos k., Lakinskių k., Želsvos k., Nendrių k.	Daiva Taraskevičienė Mob. 8 696 53 121
17.4.	Marijampolės seniūnija	Balsupių seniūnaitija	Balsupių k., Steiniškių k., Milčiškių k., Ožkasvilių k., Užkirčių k., Žydronių k.	Kęstutis Račius Mob. 8 615 33 958
		Baraginės seniūnaitija	Baraginės k., Pietarių k., Adomiškių k., Kuktiškių k., Rudiškių k., Aleksandravo k., Dambraukos k., Medeliškių k., Kižių k., Užupių k., Skriaudučio k., Kuktų k., Geležinių k., Zuikiškių k., Čiuoderiškių k., Nendrinieškių k.	Vida Vaičiūnienė Mob. 8 618 61 494
		Igliškėlių seniūnaitija	Igliškėlių k., Kancavos k., Ringovėlės k., Kerušinės k., Gudinės k., Bieliūniškių k., Bajarskų k., Bankavos k., Dambuvkos k., Pridotkų k., Patilčių k., Dambavos k., Pajiesio k., Padzenkavos k., Grabavos k.	Petras Isoda Mob. 8 696 64 237
		Kumelionių seniūnaitija	Kumelionių k., Ungurinės k.	Mob. 8 696 86 672
		Meškučių seniūnaitija	Meškučių k., Ungurinės k.	Dainius Merkevičius Mob. 8 696 19 657
		Patašinės seniūnaitija	Patašinės k., Meškėnų k., Uosinės k., Panausupio k., Bukonių k., Putriškių k., Paluobiškių k.	Edvardas Lukaševičius Mob. 8 696 90 359
		Skaisčiūnų seniūnaitija	Skaisčiūnų k., Pabaigų k., Mikalinės k., Uosupio k., Paikiškių k.	Renata Lisauskienė Mob. 8 696 06 985
		Svetlicos seniūnaitija	Svetlicos k., Gulbiniškių k., Turgalaukio k., Skardupių k., Pacentų k.	Daiva Misiukevičienė 8 696 19 339
		Trakiškių seniūnaitija	Trakiškių k., Steponiškių k., Kirmėlinės k., Triobiškių k., Dybkalnio k.	Virginijus Rudvalis, Mob. 8 693 06 071
		Valavičių	Valavičių k., Širvydų k.,	Lilija Stankevičienė

Eil. Nr.	Perspėjamos seniūnijos pavadinimas	Perspėjamos seniūnaitijos pavadinimas	Perspėjamų gyventojų teritorija	Seniūnaičio, atsakingo už perspėjimą, vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys
		seniūnaitija	Siberijos k., Vidgirių k., Pasūduonio k.	Mob. 8 693 04 547
17.5	Sasnavos seniūnija	Gavaltuvos seniūnaitija	Bebruliškės k., Didžiosios Trakiškės k., Mažosios Trakiškės k., Čiuiniškės k., Čystos Būdos k., Gavaltuvos k., Lygumų k., Nedėldaržio k., Nendrinių k., Ožnugarių k., Prigražiškės k., Pakeliškės k., Vinčų geležinkelio stotis	Aida Varnaitienė Mob. 8 695 63 997
		Klevinės seniūnaitija	Beržinbūdės k., Balemolės k., Klevinės k., Mačiuliškių k., Obelinės k., Smalinyčios k., Varnabūdės k.	Virgaudas Sakalauskas Mob. 8 612 99 840
		Puskelnių seniūnaitija	Būdviečių k., Puskelnėlių k., Puskelnių k.	Virginijus Jonavičius Mob. 8 663 57 121
		Sasnavos seniūnaitija	Bitikų k., Brastos k., Barštinės k., Barsukinės k., Čisavos k., Kantališkių k., Klevinkalnio k., Kazliškių k., Klevinių k., Kuzų k., Molupio k., Nuoragėlių k., Purviniškės k., Pavengliskos k., Pagirėlių k., Sasnavos mstl., Surgučių k.	Renata Mažeikienė Mob. 8 693 18 410
		Smilgių seniūnaitija	Smilgių k., Avižinės k., Aukštosios k., Gelumbiškių k., Navasodų k., Pagelumbiškių k., Raišupio k., Uosupėlio k.	Dana Vasiliauskienė Mob. 8 693 22 826
		Tautkaičių seniūnaitija	Džencialaukos k., Lapiškių k., Paraišupio k., Pasienių k., Rudiškių k., Svirnaviečių k., Tautkaičių k., Topeliškių k., Voveriškių k.	Jaunutis Skirka Mob. 8 695 62 051
17.6	Šunskų seniūnija	Katiliškių seniūnaitija	Bliūdiškių k., Rudžių k., Pakusinės k., Stazdiškių k., Patašiškių k., Katiliškių k., Obšrūtėlių k., Tarpučių k., Svirnaviečių k., Mokolų Naujienos k., Samsoniškių k., Barsukinės k.	Arvydas Rutkauskas Mob. 8 611 46 039
		Kidoliškių seniūnaitija	Mokolų k. už kelio Via Baltika, Kidoliškių k., Lūginės k., Puskepurių k.	Nijolė Murėnienė Mob. 8 693 67 497
		Mokolų seniūnaitija	Mokolų k. iki kelio Via Baltika	Mindaugas Gairsys Mob. 8 696 04 640

Eil. Nr.	Perspėjamos seniūnijos pavadinimas	Perspėjamos seniūnaitijos pavadinimas	Perspėjamų gyventojų teritorija	Seniūnaičio, atsakingo už perspėjimą, vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys
		Šunskų seniūnaitija	Šunskų mstl.	Saulius Kriaučiūnas Mob. 8 696 40 417
		Tursučių seniūnaitija	Tursučių k., Sarakų k., Ašmonų k., Obelinės k., Paršelių k., Piliakalnių k., Popiliakalnio k., Užbalių k., Kazliškių k., Domeikų k.	Ineta Valuckienė Mob. 8 696 21 819
		Vekeriotiškės seniūnaitija	Vekeriotiškės k., Cykakalnio k., Gustabūdžio k., Grybinės k., Dielinės k., Karužų k., Marciniškių k.	Eglė Alenskaitė Mob. 8 696 23 556

IV SKYRIUS INFORMACIJOS APIE EKSTREMALŪJŲ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

18. Marijampolės savivaldybės informacijos apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją gavimo ir perdavimo Kauno PGV, PAGD prie VRM ir kitoms suinteresuotoms institucijoms tvarką reglamentuoja Marijampolės savivaldybės keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašas, patvirtintas Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. DV-930 „Dėl Marijampolės savivaldybės keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašo patvirtinimo“. Keitimosi informacija apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją su kitomis institucijomis ir įstaigomis schema pateikiama plano priede (žr. 21 priedą).

19. Marijampolės savivaldybės keitimosi apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašas:

19.1. Marijampolės savivaldybės keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja informacijos apie įvykį, gresiantį ar įvykusį ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją (toliau – informacija) teikimo ir perdavimo apraše nurodytiems subjektams tvarką.

19.2. Marijampolės savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) atsakinga už informacijos priėmimą iš Aprašo priede nurodytų atsakingų institucijų, kurios kompetentingos reaguoti, kad būtų užkirstas ar sumažintas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos poveikis ir padariniai (toliau – atsakingos institucijos), ir informacijos teikėjų, kurie pagal kompetenciją ir veiklos pobūdį atsakingi už informacijos teikimą Savivaldybės administracijai (toliau – informacijos teikėjai);

19.3. Už informacijos teikimą Savivaldybės administracijai Apraše nustatyta tvarka atsako atsakingos institucijos ir informacijos teikėjai.

19.4. Atsakingos institucijos ir informacijos teikėjai informaciją teikia Savivaldybės administracijai. Informacija teikiama apie visus įvykius, esančius Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 „Dėl Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašo patvirtinimo“, ir pagal Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklius, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“.

19.5. Atsakingų institucijų ir informacijos teikėjų vadovai skiria asmenis, atsakingus už informacijos priėmimą ir teikimą Savivaldybės administracijai (toliau – asmenys, atsakingi už informacijos teikimą) ir teikia jų kontaktinius duomenis: telefonų numerius (darbo ir mobilaus) ir elektroninio pašto adresus.

19.6. Informaciją apie įvyki, ekstremalųjį įvyki ar ekstremaliają situaciją Savivaldybės administracijoje priima:

19.6.1. darbo dienomis: pirmadieniais–ketvirtadieniais nuo 8.00 iki 17.00 val.; penktadieniais – nuo 8.00 iki 15.45 val. – Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai (toliau – Civilinės saugos specialistai) (tel. 90 039, mob. 8 686 05 082, el. p.: raimonda.zaparackiene@marijampole.lt, kristina.mickiene@marijampole.lt).

19.6.2. nedarbo, švenčių ir poilsio dienomis (visą parą) – Savivaldybės administracijos Administracijos ūkio skyriaus darbininkai (apsaugos darbuotojai) (toliau – Apsaugos darbuotojai) (tel. 90 000, mob. 8 626 09 179).

19.7. Informacija registruojama Savivaldybės įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų registracijos žurnale.

19.8. Asmenys, atsakingi už informacijos teikimą Savivaldybės administracijai, informaciją teikia šiais atvejais:

19.8.1. kai prognozuojama, kad bus pasiekti ar viršyti Vyriausybės patvirtinti ekstremaliųjų įvykių kriterijai;

19.8.2. kai gresia ekstremalioji situacija;

19.8.3. kai pasiekti ar viršyti Vyriausybės patvirtinti ekstremaliųjų įvykių kriterijai;

19.8.4. kai susidarė ekstremalioji situacija.

19.9. Asmenys, atsakingi už informacijos teikimą, 19.8 punkte nustatytais atvejais nedelsdami telefonu teikia Savivaldybės administracijai (Civilinės saugos specialistams ar Apsaugos darbuotojui) atsakingų institucijų ir informacijos teikėjų turimą informaciją. Pateikiami šie duomenys:

19.9.1. trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio, gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė), priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;

19.9.2. esami ir galimi pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir aplinkai šaltiniai;

19.9.3. ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai;

19.9.4. gelbėjimo darbų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai.

19.10. Apsaugos darbuotojai, Aprašo 19.4 - 19.9 punktuose nustatyta tvarka gavę informaciją, nedelsdami informuoja Civilinės saugos specialistus.

19.11. Civilinės saugos specialistai, Aprašo 19.4 - 19.9 skyriuje nustatyta tvarka gavę informaciją įvertina informacijos svarbą, ją patikrina, susistemina ir, atsižvelgdami į įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio, gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos pobūdį ir (ar) mastą ir reikalingus įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos valdymo ir jų padarinių šalinimo priemones, ją nedelsdami perduoda:

19.11.1. Savivaldybės administracijos direktoriui ir merui;

19.11.2. Kauno PGV;

19.11.3. PAGD prie VRM.

19.12. Susidarius ekstremaliajai situacijai, informaciją apie susidariusią ekstremaliają situaciją Civilinės saugos specialistai Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos ir Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybai pateikia ne tik telefonu, bet ir elektroniniu paštu vadovaudamiesi Keitimosi informacija apie įvyki, ekstremalųjį įvyki ar ekstremaliają situaciją tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1V-114 „Dėl Keitimosi informacija apie įvyki, ekstremalųjį įvyki ar ekstremaliają situaciją tvarkos aprašo patvirtinimo“, 10 punktu.

20. Marijampolės savivaldybės keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašo priedas (už keitimąsi informacija apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją atsakingų institucijų ir informacijos teikėjų sąrašas):

Įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos pavadinimas	Atsakingos institucijos	Informacijos teikėjai
I. GAMTINIO POBŪDŽIO		
1. Geologiniai Reiškiniai	- Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos - AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba - UAB „Kelranga“
2. Hidrometeorologiniai reiškinių	- Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba; - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius; - Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba; - Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Marijampolės regioninis skyrius; - AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba; - UAB „Kelranga“; - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
3. Žmonių užkrečiamosios ligos, kiti ūmūs žmonių sveikatos sutrikimai, nulemti cheminių, biologinių ir fizikinių veiksnių	- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas - VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras - VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis - asmens sveikatos priežiūros įstaigos	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
4. Vabzdžių antplūdis, gyvūnų liga, augalų liga	- Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba - Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas - Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Marijampolės regioninis skyrius	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba - Savivaldybės administracijos seniūnijos - VĮ Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos regioninis padalinys
II. TECHNINIO POBŪDŽIO		
5. Transporto įvykis	- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas - AB „Lietuvos geležinkeliai“	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius

Įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos pavadinimas	Atsakingos institucijos	Informacijos teikėjai
	Marijampolės geležinkelio stotis	- AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba - UAB „Kelranga“
6. Įvykis pramonėje	- ūkio subjektas	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas - Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba - VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis
7. Avarija energetikos sistemoje	- AB „Energinės skirstymo operatorius“ - UAB „Litesko“ filialo „Marijampolės šiluma“	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
8. Energijos tiekimo sutrikimas	- AB „Energinės skirstymo operatorius“ - UAB „Litesko“ filialo „Marijampolės šiluma“	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos - UAB „Marijampolės butų ūkis“
9. Hidrotechnikos statinio, komunalinių sistemų avarija	- hidrotechnikos statinio naudotojas - UAB „Sūduvos vandenys“	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas - Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
10. Pastato, statinio griūtis	- Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentas	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius; - Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas - VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
11. Ryšių paslaugų teikimo vartotojams sutrikimas	- paslaugos teikėjas	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius
III. EKOLOGINIO POBŪDŽIO		
12. Oro užterštumas, vandens užterštumas,	- Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus

Įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos pavadinimas	Atsakingos institucijos	Informacijos teikėjai
dirvožemio, grunto užterštumas arba kitas jiems padarytas poveikis	valdyba - Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas - VĮ Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos regioninis padalinys	skyrius - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos - AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba - UAB „Kelranga“ - UAB „Marijampolės švara“
13. Radiacinė avarija	- Radiacinės saugos centras prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba - Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas
IV. SOCIALINIO POBŪDŽIO		
14. Masė nevaldomų žmonių	- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos - Marijampolės pataisos namai
15. Įvykis, susijęs su teroristine veikla	- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
V. KITAS ĮVYKIS, EKSTREMALUSIS ĮVYKIS		
16. Gaisro keliamas pavojus, užsidegimo ar degimo grėsmė	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Marijampolės priešgaisrinė apsaugos tarnyba - VĮ Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos regioninis padalinys	- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
17. Pavojingas radinys	- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
18. Kultūros paveldo objektui ar vietai keliamas pavojus arba jų sunaikinimas	- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritorinis padalinys	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės

Įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos pavadinimas	Atsakingos institucijos	Informacijos teikėjai
		valdyba - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos
19. Kitas įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai, ekstremalusis įvykis, galintis sukelti ekstremaliąją situaciją	- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	- Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba - Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius - Marijampolės savivaldybės administracijos seniūnijos

21. Už Marijampolės savivaldybės gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą atsakingų asmenų kontaktai (žr. 21 priedą):

21.1. Informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją Savivaldybės administracijoje priima ir perduoda:

21.1.1. darbo dienomis: pirmadieniais–ketvirtadieniais nuo 8.00 iki 17.00 val.; penktadieniais – nuo 8.00 iki 15.45 val. – Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai (toliau – Civilinės saugos specialistai) (tel. 90 039, mob. 8 686 05 082, el. p.: raimonda.zaparackiene@marijampole.lt, kristina.mickiene@marijampole.lt).

21.1.2. nedarbo, švenčių ir poilsio dienomis (visą parą) – Marijampolės savivaldybės administracijos Administracijos ūkio skyriaus darbininkai (apsaugos darbuotojai) (toliau – Apsaugos darbuotojai) (tel. 90 000, mob. 8 626 09 179).

22. Atsakingų už informacijos apie ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją perdavimą ir priėmimą kontaktai:

22.1. Informaciją Kauno PGV darbo laiku priima ir perduoda Civilinės saugos skyriaus darbuotojai tel: (8 343) 65 845, (8 343) 65 840 el. p. kaunas.cs@vpgt.lt; poilsio laiku informacijos priėmimą ir perdavimą vykdo Kauno PGV Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos 1-osios komandos budinčių pamainų pareigūnai tel. (8 343) 65 831, mob.: 8 656 39 103, 8 616 03 089.

22.2. PAGD prie VRM Pajėgų valdymo valdybos Situacijų koordinavimo skyriaus budėtojas (8 5) 271 7511, 271 7512, 8 610 02 359, faks. (8 5) 271 7513, el. p.: ems@vpgt.lt, sks@vpgt.lt;

22.3. BPC Alytaus skyrius visą parą – (8 315) 65 161, el. p. bpc.alytus@112.lt

23. Ryšių organizavimo schema ir informacija apie ryšių priemones naudojamas informacijai priimti ir perduoti. Informacijai priimti ir perduoti tarp Savivaldybės operacijų centro ir Savivaldybės ESK, ministerijų kitų valstybės institucijų ir įstaigų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų, kitų savivaldybių ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų ir gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus vykdančių civilinės saugos sistemos pajėgų naudojami stacionarus telefonai, faksai, mobilieji telefonai, elektroninis paštas. Atskirais atvejais svarbiai informacijai perduoti naudojami pasiuntiniai arba kurjerinės tarnybos.

24. Už ryšio organizavimą atsako Marijampolės savivaldybės administracijos Informacinių technologijų skyriaus specialistai. Kiekviena sąveikaujančios sistemos institucija informacijos perdavimui ir priėmimui naudoja turimus galinius telekomunikacijų įrenginius. Turinčios radijo ryšio priemones bendradarbiaujančios institucijos organizuoja radijo ryšį tarp savo budinčios dalies ir ekipažų išvykusių į įvykio vietą. Visų sistemos institucijų vadovai ar jų įgalioti asmenys atsako

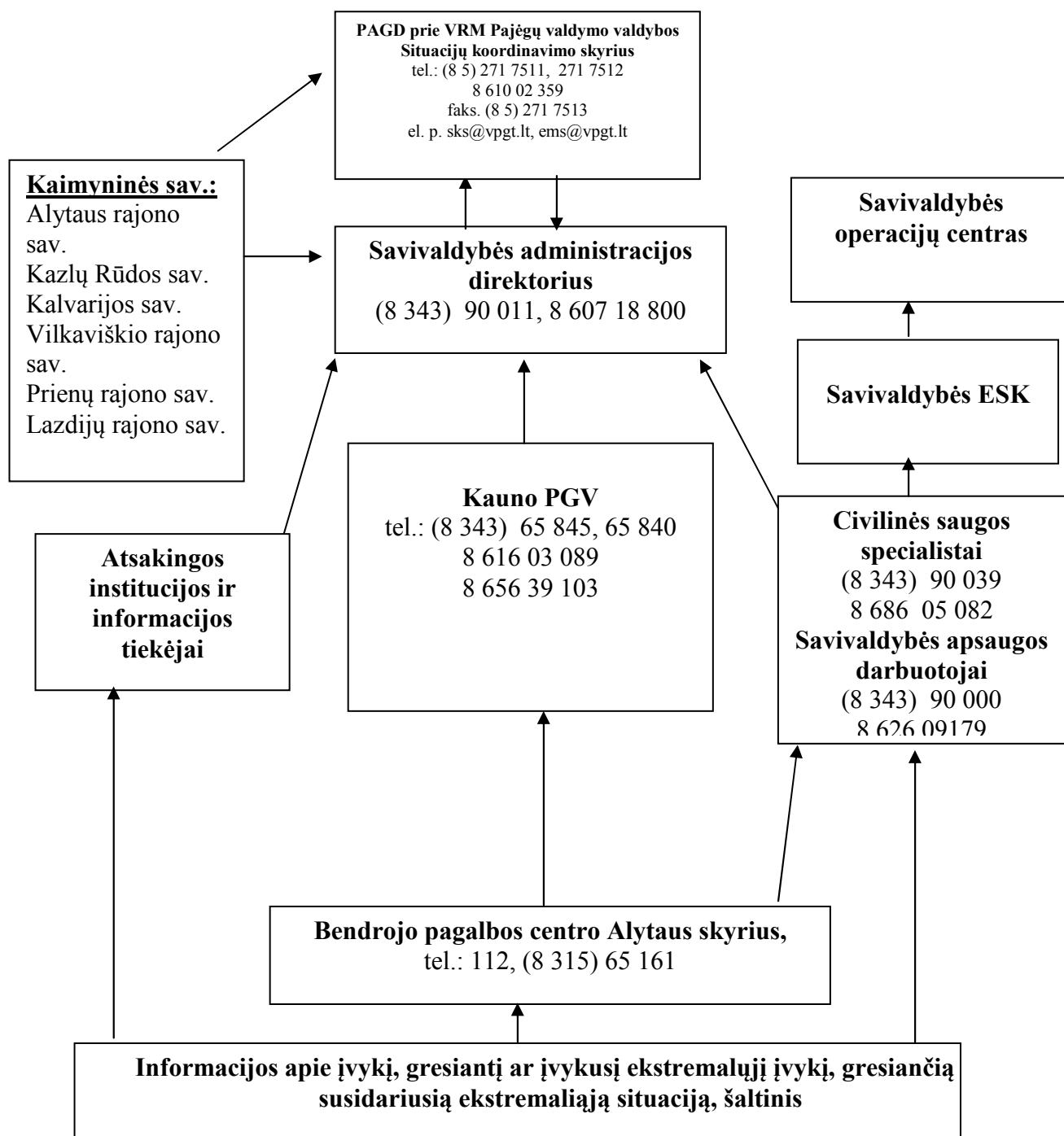
už operatyvų ir nepertraukiamą informacijos perdavimą ir priėmimą jų turimomis techninėmis telekomunikacijų priemonėmis.

25. Už informacijos keitimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją atsakingų institucijų ir informacijos teikėjų kontaktiniai duomenys: **duomenys neskelbiami**

Eil. Nr.	Įstaigos, ūkio subjekto pavadinimas	Asmens, atsakingo už informacijos priėmimą ir teikimą kontaktinis telefonas (stacionarus, mobilus) ir el. paštas		Vadovo telefonas (stacionarus, mobilus) ir el. paštas
		Darbo dienomis	Nedarbo, švenčių ir poilsio dienomis	
1.	Marijampolės savivaldybės administracija	(8 343) 90 039, 8 686 05 082 raimonda.zaparackiene@marijampole.lt kristina.mickiene@marijampole.lt	visą parą – (8 343) 90 000 8 626 09 179	(8 343) 90 011 8 607 18 800 karolis.podolskis@marijampole.lt
2.	Bendrojo pagalbos centro Alytaus skyrius	112		
3.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba			
4.	Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas			
5.	Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba			
6.	VšĮ Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centras			
7.	Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas			
8.	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba			
9.	VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis			
10.	Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos			

Eil. Nr.	Įstaigos, ūkio subjekto pavadinimas	Asmens, atsakingo už informacijos priėmimą ir teikimą kontaktinis telefonas (stacionarus, mobilus) ir el. paštas		Vadovo telefonas (stacionarus, mobilus) ir el. paštas
		Darbo dienomis	Nedarbo, švenčių ir poilsio dienomis	
	Marijampolės regioninis skyrius			
11.	AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba			
12.	VĮ Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos regioninis padalinys			
13.	AB „Energijos skirstymo operatorius“			
14.	UAB „Litesko“ filialas „Marijampolės šiluma“			
15.	UAB „Sūduvos vandenys“			
16.	UAB „Marijampolės švara“			
17.	UAB „Kelranga“			
18.	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Marijampolės geležinkelio stotis			
19.	UAB „Marijampolės butų ūkis“			
20.	Marijampolės pataisos namai			
21.	Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė			
22.	Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos			

26. Ryšių organizavimo tarp Savivaldybės ESK ir Savivaldybės operacijų centro, kaimyninių savivaldybių operacijų centrų, gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus vykdančių civilinės saugos sistemos subjektų pajėgų schema:

27. Informacijos teikimo gyventojams ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų metu organizavimas (gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų ir ūkio subjektų informavimas civilinės saugos klausimais gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai):

27.1. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkas - savivaldybės administracijos direktorius paskiria viešosios informacijos teikimo gyventojams subjektą - savivaldybės instituciją ar įstaigą (toliau – atsakinga savivaldybės institucija), kuri, atsižvelgiant į veiklos sritį ir gresiančios ar susidariusios savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos pobūdį, atsako už savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos likvidavimo ir jos padarinių šalinimo organizavimą;

27.2. viešąją informaciją savivaldybės lygiu gyventojams teikia Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkas arba jos kompetentingas narys, savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas, Savivaldybės operacijų centras, taip pat Savivaldybės administracijos Komunikacijos skyrius;

27.3. savivaldybės teritorijoje esančių ūkio subjektų ir įstaigų atstovai, dalyvaujantys Savivaldybės operacijų centro darbe, pagal atstovaujamo ūkio subjekto ar įstaigos kompetenciją teikia Savivaldybės operacijų centrui aktualią informaciją, skirtą gyventojų informavimo pranešimams ir kitai skelbiamai viešajai informacijai parengti.

28. Savivaldybės operacijų centras:

28.1. gaunamos informacijos pagrindu rengia savivaldybės gyventojams informuoti skirtus pranešimus ir kitą viešąją informaciją, kurią pagal poreikį platina vietinėms, regioninėms ir valstybinėms savivaldybės gyventojų informavimą vykdančioms visuomenės informavimo priemonėms;

28.2. aktyvina ir viešina gyventojams informuoti skirtus karštosios linijos telefonus ir elektroninio pašto adresus, atsako į gyventojų klausimus. Sprendimą dėl „Karštosios linijos“ įkūrimo priima Savivaldybės ESK vadovas, Savivaldybės ESK sprendimu. „Karštoji linija“ gali būti įkurama Savivaldybės administracijos patalpose Savivaldybės ESK vadovo sprendimu nurodytose vietose. „Karštoji linija“ gali būti įkurama greta ekstremaliosios situacijos esančiose vietose, priklausimai nuo ekstremaliosios situacijos įvykio, pobūdžio ir kt. veiksnių. Už „Karštosios linijos“ įkūrimą ir linijos funkcionavimą atsakinga Savivaldybės operacijų centro Administravimo ir Elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupė. Papildomai informacija gyventojams ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų metu teikiama savivaldybės interneto svetainėje www.marijampole.lt, Marijampolės televizijos, UAB „Marsatas“ kabelinės televizijos programose, UAB „Lamantas“ Marijampolės filialo stotį „Kapsai“, vietinėje spaudoje, taip pat pranešimuose, perduodamuose per specialiųjų tarnybų automobilių garsiakalbius.

29. Savivaldybės operacijų centro koordinatorius prireikus gali priimti sprendimą įsteigti savivaldybės informacinį centrą (toliau – SIC). Už SIC patalpų parengimą ir aprūpinimą techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis, jų funkcionavimą ir darbo organizavimą atsako savivaldybės administracijos direktorius. SIC teikia informaciją nukentėjusiems savivaldybės gyventojams, taip pat jų ir žuvusiųjų artimiesiems. SIC darbo režimą ir trukmę nustato savivaldybės operacijų centro koordinatorius.

30. Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai gyventojams teikiama informacija turi būti aktuali ir nuolat atnaujinama. Gyventojams skelbiama:

30.1. duomenys apie pavojų, pavojaus šaltinį ir kylančią grėsmę, rekomendacijos ir patarimai, kaip apsisaugoti;

30.2. kas, kada, kur įvyko ir dėl ko susidarė ekstremalioji situacija;

30.3. atlikti tyrimai ir jų rezultatai arba kada bus žinomi tyrimų rezultatai;

30.4. ekstremaliosios situacijos keliamą grėsmę ir jos vystymosi prognozė;

30.5. skubios priemonės gyventojams apsaugoti, kokia pagalba jiems suteikta, informacija apie evakavimą;

30.6. pirminiai veiksmai ir kas padaryta ekstremaliajai situacijai suvaldyti, sušvelninti ir padėčiai pagerinti;

30.7. kokios tarnybos dirba ekstremaliosios situacijos židinyje;

30.8. kas paskirtas savivaldybės ir (ar) valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu;

30.9. patelkti kariniai vienetai ir resursai;

30.20. patelkti ir planuojami patelkti ekspertai;

30.21. nukentėję, hospitalizuoti ir žuvę žmonės;

30.22. veiksniai, galintys pabloginti situaciją;

30.23. rekomendacijos gyventojams dėl tolesnių veiksmų ir apsaugos būdų;

30.24. informacija apie ekstremaliosios situacijos likvidavimą, suvaldymą ar pabaigą.

31. Pasibaigus ekstremaliajai situacijai ir atsakingiems pareigūnams ar asmenims paskelbus jos pabaigą, nedelsiant informuojami gyventojai. Gyventojų informavimą civilinės saugos ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais vykdomas įprastinėmis sąlygomis.

V SKYRIUS

GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMAS

32. Gyventojams, iškeldintiems iš ekstremaliosios situacijos židinio, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų suteikimo organizavimas. Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai sprendimą dėl gyventojų evakavimo priima Savivaldybės administracijos direktorius. Gyventojų informavimą apie evakavimą, gyventojų priėmimą, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų: gyventojų aprūpinimą maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kitų, suteikimą organizuoja Marijampolės savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija (toliau – Komisija). Komisijos sudėtis ir nuostatai pateikiami plano prieduose (žr. 10 priedą). Prireikus Komisijai padeda Savivaldybės administracija ir (ar) Savivaldybės operacijų centras. Komisijos darbui vadovauja pirmininkas, kai jo nėra – vienas iš Komisijos narių pirmininko pavedimu.

33. Savivaldybės administracijos direktorius, atsižvelgdamas į pavojų gyventojų gyvybei ir sveikatai, priima sprendimą gyventojų saugumui panaudoti kolektyvinės apsaugos statinius ir patalpas, gavęs Savivaldybės Ekstremalių situacijų komisijos pasiūlymą. Už statinių ar patalpų parengimą ekstremaliųjų situacijų atvejais yra atsakingi įstaigų vadovai (toliau – vadovai) arba jų įgalioti asmenys. Paskyrę įgaliotus asmenis, atsakingus už kolektyvinės apsaugos statinių ar patalpų paruošimą, vadovai nedelsdami pateikia įsakymo apie atsakingo asmens paskyrimą kopiją ir asmens kontaktinius duomenis savivaldybės vyriausiajam civilinės saugos specialistui. Savivaldybės laikinųjų gyvenamųjų patalpų sąrašas pateikiamas plano priede „Savivaldybės materialinių išteklių žinynas“ (žr. 11 priedą).

34. Statinių ar patalpų paruošimas kolektyvinei gyventojų apsaugai pradedamas gavus Administracijos direktoriaus ar jį pavaduojančio asmens arba jų pavedimu vyriausiojo civilinės saugos specialisto rašytinį pranešimą, kuriame nurodomas reikalingų paruošti patalpų plotas. Pagal planuojamų apgyvendinti kolektyvinės apsaugos statinyje gyventojų skaičių, statinių ar patalpų vadovas nustato reikalingą aptarnaujančio personalo skaičių.

35. Evakuotų gyventojų apgyvendinimas, aprūpinimas maistu ir būtiniausiomis materialinėmis priemonėmis Marijampolės savivaldybėje esančiuose kolektyvinės apsaugos statiniuose bus organizuojamas vadovaujantis Kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-406 „Dėl Kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijų patvirtinimo“:

35.1. Evakuotų gyventojų aprūpinimas maistu. Iš 22 kolektyvinės apsaugos statinių, numatytų laikinam gyventojų apgyvendinimui, 20 yra maitinimo ir maisto ruošimo patalpos. Šiuose statiniuose maitinimas bus organizuojamas kaip įprasta. Ten, kur nėra įrengtų maisto gamavimo patalpų, evakuotų gyventojų maitinimas bus organizuojamas pagal Savivaldybei pavaldžių įstaigų su maistą tiekiančiomis įmonėmis sudarytas sutartis. Maistą numatoma pristatyti maistą gaminančios įmonės arba savivaldybės administracijos turimu transportu. Savivaldybės teritorijoje esančių įstaigų, teikiančių maitinimo paslaugas, sąrašas pateikiamas plano priede „Savivaldybės materialinių išteklių žinynas“ (žr. 11 priedą).

35.2. Evakuotų gyventojų aprūpinimą geriamuoju vandeniu (buteliais) užtikrins UAB Eden Springs Lietuva“ pagal 2019-02-04 sudarytą vandens tiekimo sutartį Nr. As-141.

35.3. Marijampolės savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyrius organizuoja, o asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos užtikrina nukentėjusiųjų sveikatos apsaugą (aprūpinimą medikamentais). Savivaldybės teritorijoje esančių pirminių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

35.4. Socialines paslaugas teikia Savivaldybės institucijos ir įstaigos, nevyriausybinių organizacijų, religinės bendruomenės bei kiti fiziniai ir juridiniai asmenys. Savivaldybės įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 14 priedą).

36. Savivaldybės teritorijoje veikiančios nevyriausybinių organizacijų prisideda organizuojant rūbų išdavimą, maisto atvežimą bei išdavimą.

37. Savivaldybės gyventojų evakavimo, priėmimo tvarka. Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, atsižvelgdami į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai arba gavę Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau - Vyriausybė) ekstremalių situacijų komisijos siūlymą, sprendimą evakuoti gyventojus priima:

37.1. kai gyventojai evakuojami iš kitai įstaigai ar ūkio subjektui priklausančios teritorijos ir pastatų – kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai;

37.2. kai gyventojai evakuojami vienos savivaldybės teritorijoje – savivaldybės administracijos direktorius;

37.3. kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės teritorijos į kitos (gretimos ar negretimos) savivaldybės teritoriją, - savivaldybės, iš kurios teritorijos evakuojami gyventojai, administracijos direktorius, suderinęs su savivaldybės, į kurios teritoriją evakuojami gyventojai, administracijos direktoriumi ir PAGD prie VRM.

38. Įvedus karo padėtį, atsižvelgdama į pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, Vyriausybė skelbia gyventojų evakavimą.

39. Vyriausybės priimtame nutarime dėl gyventojų evakavimo ir Savivaldybės administracijos direktoriaus išleistame įsakyme dėl gyventojų evakavimo turi būti nurodyta:

- gyventojų evakavimo priežastys;
- teritorija, iš kurios nuspręsta evakuoti gyventojus;
- teritorija, į kurią nuspręsta evakuoti gyventojus;
- prireikus - sprendimai ar siūlymai panaudoti valstybės ar savivaldybės administracijos direktoriaus rezervą.

40. Savivaldybės administracijos direktoriui, priėmus sprendimą evakuoti gyventojus, Komisija pradeda organizuoti ir vykdyti gyventojų evakavimą. Komisija organizuoja:

- 40.1. gyventojų informavimą apie evakavimą;
- 40.2. eismo reguliavimą gyventojų evakavimo maršrutuose;
- 40.3. gyventojų priėmimą, stacionarių ar laikinų gyvenamųjų patalpų laikiną suteikimą ir gyvybiškai būtinų paslaugų – gyventojų aprūpinimą maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais, pirmosios ir skubiosios medicinos pagalbos ir kitų gyvybiškai būtinų paslaugų (toliau – būtinųjų paslaugų) – suteikimą;
- 40.4. gyventojų surinkimo punktų, tarpinių gyventojų evakavimo punktų ir gyventojų priėmimo punktų veiklos koordinavimą, evakuotinių gyventojų registravimą;
- 40.5. aprūpinimą transporto priemonėmis, reikalingomis gyventojams evakuoti;
- 40.6. transporto priemonių paskirstymą gyventojų surinkimo punktam, šių transporto priemonių ir (ar) pėsčiųjų kolonų palydą, apsaugą;
- 40.7. informacijos apie gyventojų evakavimą teikimą visuomenei ir su evakavimu susijusioms valstybės ir savivaldybių institucijoms, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms;
- 40.8. pagalbinės technikos, būtinos sklandžiam judėjimui užtikrinti (sugedusioms transporto priemonėms patraukti nuo važiuojamosios dalies, kuriai papildyti ar kitos), telkimą gyventojų evakavimo maršrutuose;
- 40.9. informacijos pateikimą gyventojams, kurie turi galimybę evakuotis savarankiškai nuosavomis ar kitomis transporto priemonėmis arba pėsčiomis, pateikimą per visuomenės informavimo priemones apie evakavimą, evakavimo maršrutus ir gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus;
- 40.10. kitų gyventojams evakuoti būtinų funkcijų atlikimą savivaldybės teritorijoje.

41. Jeigu gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės teritorijos į kitos savivaldybės teritoriją, Aprašo 40.1, 40.5–40.7 ir 40.10 papunkčiuose nustatytas funkcijas atlieka ir gyventojų surinkimo punktų veiklą koordinuoja savivaldybės, iš kurios teritorijos evakuojami gyventojai,

gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija per savo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą.

42. Aprašo 40.3 ir 40.10 papunkčiuose nustatytas funkcijas atlieka ir gyventojų priėmimo punktų veiklą koordinuoja savivaldybės, į kurios teritoriją evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija per savo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą.

43. Aprašo 40.2, 40.8 ir 40.10 papunkčiuose nustatytas funkcijas savo savivaldybės teritorijoje atlieka ir tarpinių gyventojų evakavimo punktų veiklą koordinuoja savivaldybės, kurios teritorijoje jie veikia, taip pat savivaldybių, per kurių teritoriją evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos per savo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrus.

44. Jeigu įvedus karo padėtį savivaldybės teritorijoje, iš kurios ar į kurią ketinama evakuoti gyventojus ir kurioje įkurti tarpiniai gyventojų evakavimo punktai ar per kurią evakuojami gyventojai, Lietuvos Respublikos Seimas sustabdo vietos savivaldos institucijų įgaliojimus arba jos negali veikti, Komisija atlieka jai nustatytas funkcijas ir tampa tiesiogiai pavaldi karo komendantui.

45. Gyventojų evakavimas vykdomas per gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo punktus ir gyventojų priėmimo punktus.

46. Atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos ar kitų grėsmių sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, galimą ekstremaliosios situacijos neigiamų padarinių plitimo kryptį, Savivaldybės administracijos direktorius parenka gyventojų evakavimo maršrutą ir nustato, per kuriuos savivaldybės gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus bus vykdomas gyventojų evakavimas.

47. Komisija gyventojams, kurie turi galimybę evakuotis savarankiškai nuosavomis ar kitomis transporto priemonėmis arba pėsčiomis, per visuomenės informavimo priemones pateikia informaciją apie evakavimą, evakavimo maršrutus ir gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus.

48. Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, gyventojai, atsisakantys evakuotis, registruojami pasirašytinai atsisakiusių evakuotis gyventojų sąrašė.

49. Kai savivaldybės ESK nustato, kad dėl ekstremaliosios situacijos pobūdžio reikia cheminio ar kitokio užterštumo patikros, dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo, o įvedus karo padėtį karo komendantas, kurio veiklos teritorijoje veikia minėta komisija, nustato, kad cheminio ar kitokio užterštumo patikra, dozimetrinė kontrolė arba sanitarinis švarinimas būtini dėl karo veiksmų sukulto pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai, gyventojai evakuojami taip:

49.1. iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai arba per gyventojų surinkimo punktus iki tarpinių gyventojų evakavimo punktų - savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis; Marijampolės savivaldybės teritorijoje vaikų globos namuose gyvenantys vaikai, senelių globos namų ir neįgaliųjų socialinės globos namų gyventojai ir kitose socialinių paslaugų įstaigose socialines paslaugas gaunantys asmenys, iš šių įstaigų evakuojami šioms įstaigoms priklausančiomis transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis tiesiogiai iki tarpinių gyventojų evakavimo punktų;

49.2. nuo tarpinių gyventojų evakavimo punktų iki gyventojų priėmimo punktų, laikinai suteiktų stacionarių ar laikinų gyvenamųjų patalpų - savivaldybės, į kurią evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis;

49.3. gyventojai, kurie evakuojasi savarankiškai, privalo vykti per tarpinius gyventojų evakavimo punktus.

50. Gyventojų evakavimo organizavimo schema (kai ekstremaliosios situacijos pobūdis reikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo) pateikiama plano priede (žr. 19 priedą).

51. Kai savivaldybės ESK nustato, kad dėl ekstremaliosios situacijos pobūdžio nereikia cheminio ar kitokio užterštumo patikros, dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo, gyventojai iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai arba per gyventojų surinkimo punktus evakuojami iki gyventojų priėmimo punktų (laikiniai suteiktų stacionarių ar laikinų gyvenamųjų patalpų) savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis. Marijampolės savivaldybės teritorijoje vaikų globos namuose gyvenantys

vaikai, senelių globos namų ir neįgaliųjų socialinės globos namų gyventojai ir kitose socialinių paslaugų įstaigose socialines paslaugas gaunantys asmenys iš šių įstaigų evakuojami tiesiogiai iki gyventojų priėmimo punktų savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis. Gyventojų evakavimo organizavimo schema (kai ekstremaliosios situacijos pobūdis nereikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo) pateikiama plano priede (žr. 18 priedą).

52. Gyventojų informavimą apie evakavimą organizuoja Komisija. Komisijos parengtame tekste apibūdinama ekstremali situacija, jos keliama grėsmė, išplitimo galimybė, evakavimo pradžios laikas, nurodoma evakavimui skirto transporto atvykimo laikas ir vieta, jei gyventojai evakuojami iš gyvenamųjų vietų, aktyvuotų gyventojų surinkimo punktų adresai, evakavimosi maršrutai, pagrindiniai nurodymai gyventojams (priminimas, kad gyventojai, prieš išvykstant iš namų pasirūpintų paliekamų namų apsauga, atjungtų elektros, vandens, dujų tiekimą, pasiimtų dokumentus ir kitus svarbius bei būtinus daiktus, maisto produktų 2 – 3 paroms, geriamojo vandens atsargų). Informacija apie evakavimą skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje (nuolat atnaujinama), perduodama trumpaisiais perspėjimo pranešimais (GPIS), per UAB „Marsatas“ kabelinę televiziją, UAB „Lamantas“ Marijampolės filialo stotį „Kapsai“, VŠĮ Marijampolės televiziją, per pasiuntinius (seniūnaičius), vykstančius automobiliais, arba kitomis transporto priemonėmis, gali būti panaudoti ir Vyriausiojo policijos komisariato specialiosios paskirties automobiliai, turintys garso stiprinimo įrangą.

53. Gyventojų surinkimo, tarpinių gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktų darbo organizavimas, struktūra, jų įkūrimo vietos, asmenų, vykdydiančių šių punktų funkcijas, telkimo tvarka. Gyventojų surinkimo, tarpinių gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktų vietas numato Savivaldybės administracijos direktorius. Gyventojų surinkimo, tarpiniai gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktai pateikiami plano priede (žr. 27 priedą). Punktams vadovauja punkto viršininkas – seniūnijos seniūnas, jo nesant jo pavaduotojas, švietimo ar kitos įstaigos vadovas. Komisijos siūlymu, punkto nariais skiriami seniūnijų, policijos, asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų atstovai.

54. Gyventojų surinkimo punkto darbo organizavimas.

Gyventojų surinkimo punktai:

- registruoja evakuojamus gyventojus;
- skirsto evakuojamus gyventojus į grupes, atsižvelgdami į nustatytą pirmumo tvarką.

Pirmumo tvarka iš gyventojų surinkimo punktų transporto priemonėmis evakuojami:

- asmenys, kuriems nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, asmenys, kurių judėjimo funkcija sutrikusi, asmenys, kuriems nustatytas specialiosios nuolatinės slaugos ar specialiosios nuolatinės priežiūros poreikis, ir juos prižiūrintys ir slaugantys asmenys, nėščios moterys, pateikusios medicinos pažymą apie nėštumą, arba kai akivaizdu, kad jos nėščios;

- šeimos, kuriose yra mažamečių vaikų.
- sudaro transporto priemonių ir (ar) pėsčiųjų kolonas, skiria kolonų vadovus;
- laipina gyventojus į transporto priemones.

Gyventojų surinkimo punkte įrengiamos darbo vietos: 1 vieta - informacijos teikimas; 2 vieta - gyventojų registracija; 3 vieta - gyventojų įsodinimas į transportą ir kolonų formavimas; 4 vieta – pirmosios medicinos ir psichologinės pagalbos teikimas.

Informacijos teikimas. Ryšių ir informavimo grandis (1 lentelė) teikia informaciją atvykusiems gyventojams, užtikrina galimybę informuoti artimuosius, giminaičius apie buvimo vietą, išduoda gyventojų surinkimo punkto informacinius lapus (žr. 24 priedą). Punkto viršininko nurodymu teikia informaciją apie evakuojamus gyventojus Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijai.

Gyventojų registracija. Gyventojų apskaitos grandis (1 lentelė) registruoja evakuojamus gyventojus: ant informacinio lapo užrašo registracijos numerį ir priėmimo punkto adresą, pildo evakuojamų gyventojų registracijos lapus, renka informaciją apie pasimetusius šeimos narius, skirsto juos į grupes, atsižvelgdami į nustatytą pirmumo tvarką. Pirmumo tvarka iš gyventojų surinkimo punktų transporto priemonėmis evakuojami asmenys, kuriems nustatytas sunkus ar

vidutinis neįgalumo lygis, asmenys, kurių judėjimo funkcija sutrikusi, asmenys, kuriems nustatytas specialiosios nuolatinės slaugos ar specialiosios nuolatinės priežiūros poreikis, ir juos prižiūrintys ir slaugantys asmenys, nėščios moterys, pateikusios medicinos pažymas apie nėštumą, arba kai akivaizdu, kad jos nėščios; šeimos, kuriose yra mažamečių vaikų. Gyventojų registracijos dokumentai pateikiami plano priede (žr. 24 priedą).

Gyventojų įsodinimas į transportą ir kolonų formavimas. Gyventojų įsodinimo į transportą ir kolonų formavimo grandis (1 lentelė) sudaro transporto priemonių ir (ar) pėsčiųjų kolonas, skiria kolonų vadovus, organizuoja evakuojamų gyventojų įsodinimą į transporto priemones.

Transporto apskaitos grandis (1 lentelė) tvarko transporto apskaitą (pildo transporto registracijos dokumentus), kontroliuoja transporto atvykimą (išvykimą) į (iš) punktą (-o). Transporto registracijos dokumentai pateikiami plano priede (žr. 24 priedą).

Gyventojams evakuoti bus naudojami savivaldybės įmonei UAB „Marijampolės autobusų parkas“ priklausantys autobusai. Gyventojams evakuoti numatytas transporto kiekis ir galimas vežti gyventojų skaičius pateikiamas plano priede „Materialinių išteklių žinynas“ (žr. 11 priedą). Neužtenkant transporto priemonių, bus pasitelktas kitų įmonių ar įstaigų transportas.

Gyventojų surinkimo punktuose civilinės saugos sistemos pajėgos pagal kompetenciją gyventojams teikia: būtinąsias paslaugas, užtikrina viešąją tvarką ir visuomenės sveikatos saugą, prireikus teikia pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą, psichologinę ir socialinę pagalbą, užtikrina galimybę informuoti artimuosius, giminaičius apie buvimo vietą, pagal kompetenciją įgyvendina kitus ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtus sprendimus, o judant evakuojamų gyventojų kolonoms užtikrina viešąją tvarką tarp punktų.

Medicininė, psichologinė ir socialinė pagalba. Pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą teikia VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis (1 lentelė). Marijampolės savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyrius organizuoja, o asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos užtikrina evakuotų gyventojų sveikatos apsaugą. Savivaldybės teritorijoje esančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

Psichologinę pagalbą teikia Marijampolės savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba, nevyriausybinės organizacijos. Gyventojų surinkimo punktuose, kurie įkurti Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigose, psichologinę pagalbą evakuotiems gyventojams teiks šiose įstaigose dirbantys psichologai.

Socialinę pagalbą teikia savivaldybės įsteigtos įstaigos, teikiančios socialines paslaugas, nevyriausybinės organizacijos, religinės bendruomenės bei tam teisę turintys fiziniai ir juridiniai asmenys. Savivaldybės įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

Viešosios tvarkos užtikrinimas. Viešąją tvarką užtikrina Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai. Trūkstant pajėgų į pagalbą gali būti pasitelkiami policijos rėmėjai (galimas pasitelkti skaičius – 20) ir Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės nariai (žmonių skaičius – 81). Savivaldybės viešosios tvarkos palaikymo pajėgų materialinių ir žmogiškųjų išteklių suvestinė pateikiama plano priede (žr. 16 priedą).

1 lentelė. Gyventojų surinkimo punkto struktūra:

Punkto viršininkas	Seniūnas, seniūno pavaduotojas, švietimo ar kitos įstaigos vadovas
Transporto apskaitos grandis	2 - seniūno, švietimo ar kitos įstaigos vadovo paskirti darbuotojai, Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai
Gyventojų apskaitos grandis	3 – seniūno, švietimo ar kitos įstaigos vadovo paskirti darbuotojai
Gyventojų įsodinimo į transportą ir kolonų formavimo grandis	2 - seniūno, švietimo ar kitos įstaigos vadovo paskirti darbuotojai, Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai
Ryšų ir informavimo grandis	2 - seniūnas, seniūno pavaduotojas, švietimo

Punkto viršininkas	Seniūnas, seniūno pavaduotojas, švietimo ar kitos įstaigos vadovas
	ar kitos įstaigos vadovas, jo paskirtas darbuotojas
Viešosios tvarkos palaikymo grandis	2 - Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai
Medicinos pagalbos grandis	2 – VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stoties darbuotojai, psichologas

55. Tarpinio gyventojų evakavimo punkto darbo organizavimas.

Tarpiniai gyventojų evakavimo punktai:

- registruoja evakuojamus gyventojus;
- atlieka gyventojų cheminio ar kitokio užterštumo patikrą, vykdo dozimetrinę kontrolę;
- atlieka gyventojų sanitarinį švarinimą;
- atlieka transporto priemonių cheminio ar kitokio užterštumo kontrolę ir švarinimą;
- perlaipina gyventojus iš transporto priemonių, vykusių per užterštą teritoriją, į švarias transporto priemones.

Tarpiniuose gyventojų evakavimo punktuose yra trys pagrindinės zonos: atvykimo (nešvari zona) - atvykstančiam transportui, registracijai, laukimui, patikrinimui/kontrolei, bagažui; sanitarinio švarinimo – vietos žmonių prausimuisi/persirengimui, užterštų drabužių surinkimui ir išvykimo (švari zona) – vietos laukimui, atvykstančiam transportui, įsodinimui.

Informacijos teikimas. Ryšių ir informavimo grandis (1 lentelė) teikia informaciją atvykusiems gyventojams, užtikrina galimybę informuoti artimuosius, giminaičius apie buvimo vietą. Punkto viršininko nurodymu teikia informaciją apie evakuojamus gyventojus Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijai.

Evakuojamų gyventojų ir transporto registracija. Evakuotų gyventojų apskaitos grandis (1 lentelė) registruoja gyventojus atvykstančius privačiuoju transportu, sutikrina gyventojų, atvykstančių savivaldybės transportu, sąrašus, skirsto juos į grupes, atsižvelgdami į nustatytą pirmumo tvarką. Pirmumo tvarka aptarnaujami asmenys, kuriems nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, asmenys, kurių judėjimo funkcija sutrikusi, asmenys, kuriems nustatytas specialiosios nuolatinės slaugos ar specialiosios nuolatinės priežiūros poreikis, ir juos prižiūrintys ir slaugantys asmenys, nėščios moterys, pateikusios medicinos pažymą apie nėštumą, arba kai akivaizdu, kad jos nėščios; šeimos, kuriose yra mažamečių vaikų. Transporto apskaitos grandis (1 lentelė) tvarko atvykusio autotransporto ir autotransporto, skirto evakuojamiesiems pervežti apskaitą.

Cheminio ar kitokio užterštumo patikra ir dozimetrinė kontrolė. Gyventojų užterštumo kontrolės grandis (1 lentelė) atlieka atvykusių žmonių cheminio ar kitokio užterštumo patikrą bei dozimetrinę kontrolę. Evakuojamų gyventojų dozimetrinę kontrolę vykdoma vadovaujantis Dozimetrinės kontrolės radiacinės avarijos atveju bendraisiais nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 578 „Dėl Dozimetrinės kontrolės radiacinės avarijos atveju bendrųjų nuostatų patvirtinimo“.

Gyventojų sanitarinis švarinimas. Atvykusių gyventojų sanitarinį švarinimą atlieka sanitarinio švarinimo grandis (1 lentelė). Gyventojų sanitarinis švarinimas vykdomas vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmų cheminio užteršimo atvejus tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. V-209 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmų cheminio užteršimo atvejus tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Lietuvos higienos normos HN 99:2011 „Gyventojų apsauga įvykus radiologinei ar branduolinei avarijai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. V-1040 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 99:2011 „Gyventojų apsauga įvykus radiologinei ar branduolinei avarijai“ patvirtinimo“, reikalavimais.

Autotransporto ir technikos švarinimas. Autotransporto ir technikos švarinimas atliekamas automatinėse ir mechaninėse automobilių plovyklose (automatinių ir mechaninių plovyklų sąrašas nurodytas 89 punkte).

Tarpiniuose gyventojų evakavimo punktuose civilinės saugos sistemos pajėgos pagal kompetenciją gyventojams teikia: būtinąsias paslaugas, užtikrina viešąją tvarką ir visuomenės sveikatos saugą, prireikus teikia pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą, psichologinę ir socialinę pagalbą, užtikrina galimybę informuoti artimuosius, giminaičius apie buvimo vietą, pagal kompetenciją įgyvendina kitus ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtus sprendimus, o judant evakuojamų gyventojų kolonomis užtikrina viešąją tvarką tarp punktų.

Materialinis aprūpinimas (būtiniausios paslaugos). Tarpinių gyventojų evakavimo punktų aprūpinimą reikalingomis materialinėmis priemonėmis (muilas, kempinės, popierinės nosinaitės, polietileniniai maišai nešvarių drabužių surinkimui ir t.t.) organizuoja punkto viršininkas per savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą. Tarpinio gyventojų evakavimo punkto materialinių priemonių, reikalingų sanitariniam švarinimui, sąrašas pateikiamas 2 lentelėje.

Medicininė, psichologinė ir socialinė pagalba. Pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą teikia medicinos pagalbos grandis (1 lentelė), kurią sudaro VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stoties darbuotojai. Marijampolės savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyrius organizuoja, o asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos užtikrina evakuotų gyventojų sveikatos apsaugą. Savivaldybės teritorijoje esančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

Psichologinę pagalbą teikia Marijampolės savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba, nevyriausybinės organizacijos.

Socialinę pagalbą teikia savivaldybės įsteigtos įstaigos, teikiančios socialines paslaugas, nevyriausybinės organizacijos, religinės bendruomenės bei tam teisę turintys fiziniai ir juridiniai asmenys. Savivaldybės įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

Savivaldybės teritorijoje esančios nevyriausybinės organizacijos prisideda organizuojant rūbų išdavimą.

Viešosios tvarkos užtikrinimas. Viešąją tvarką užtikrina Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai. Trūkstant pajėgų į pagalbą gali būti pasitelkiami policijos rėmėjai (galimas pasitelkti skaičius – 20) ir Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės nariai (žmonių skaičius – 81). Savivaldybės viešosios tvarkos palaikymo pajėgų materialinių ir žmogiškųjų išteklių suvestinė pateikiama plano priede (žr. 16 priedą).

Veterinarija. Gyvulių ir gyvūnų apskaitą bei maisto kontrolę vykdo Veterinarijos tarnybos grandis (1 lentelė), kurią sudaro Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos darbuotojai.

1 lentelė. Tarpinio gyventojų evakavimo punkto struktūra:

Punkto viršininkas	Įstaigos (ūkio subjekto) vadovas
Evakuotų gyventojų apskaitos grandis	2 - įstaigos (ūkio subjekto) vadovo paskirti darbuotojai
Transporto apskaitos grandis	1 - įstaigos (ūkio subjekto) vadovo paskirtas darbuotojas
Ryšių ir informavimo grandis	1 - įstaigos (ūkio subjekto) vadovas, jo paskirtas darbuotojas
Viešosios tvarkos palaikymo grandis	2 - Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai
Medicinos pagalbos grandis	2 – VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stoties darbuotojai, psichologas
Veterinarijos tarnybos grandis	1 - Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vadovo įgaliotas darbuotojas

Punkto viršininkas	Ištaigos (ūkio subjekto) vadovas
Gyventojų užterštumo kontrolės grandis	2 - Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento vadovo įgalioti darbuotojai
Sanitarinio švarinimo grandis	4 - Ištaigos (ūkio subjekto) vadovo paskirti darbuotojai
Autotransporto ir technikos švarinimo punktas	2 – automatinių ir mechaninių plovyklų savininkų paskirti darbuotojai

2 lentelė. Tarpinio gyventojų evakavimo punkto materialinių priemonių, reikalingų sanitariniam švarinimui, sąrašas

Eil. Nr.	Materialinės priemonės	Už materialinių išteklių pateikimą atsakingi ūkio subjektai ir kitos įstaigos	Vykdytojai
1.	Skystas muilas	UAB „Garfus“, UAB „Office system“	Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija
2.	Kempinės		
3.	Nosinaitės (vienkartinės)		
4.	Rankšluosčiai (vienkartiniai)		
5.	Apatiniai rūbai	Savivaldybės teritorijoje esančios nevyriausybinių organizacijos	
6.	Viršutiniai rūbai	UAB „Nemuno vaistinė“, vaistinė CAMELIA	
7.	Avalynė		
8.	Kalio jodido tabletės	UAB „Garfus“, UAB „Office system“	
9.	Polietileniniai maišai		
10.	Jonizuojančiosios spinduliuotės ženklai	UAB „Office system“	
11.	Skystis dezinfekcijai	UAB „Garfus“, UAB „Office system“	

56. Gyventojų priėmimo punkto darbo organizavimas.

Gyventojų priėmimo punktai:

- registruoja evakuojamus gyventojus ir nustato jų tapatybes;
- įkuria savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytą informacijos centrą, kuris renka informaciją apie atvykstančius gyventojus ir padeda jiems surasti šeimos narius;
- laikinai suteikia evakuojamiems gyventojams stacionarias ar laikinas gyvenamąsias patalpas.

Gyventojų priėmimo punkte įkuriamos darbo vietos: 1 vieta – informacijos teikimas; 2 vieta – gyventojų registracija; 3 vieta – apgyvendinimas; 4 vieta - pirmosios medicinos ir psichologinės pagalbos teikimas.

Informacijos teikimas. Ryšių ir informavimo grandis (1 lentelė) teikia informaciją atvykusiems gyventojams, užtikrina galimybę informuoti artimuosius, giminaičius apie buvimo vietą. Punkto viršininko nurodymu teikia informaciją apie evakuojamus gyventojus Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijai.

Gyventojų registracija. Gyventojų ir transporto apskaitos grandis (1 lentelė) registruoja evakuojamus gyventojus, nustato jų tapatybes, skirsto juos į grupes, atsižvelgdami į nustatytą pirmumo tvarką. Pirmumo tvarka aptarnaujami asmenys, kuriems nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, asmenys, kurių judėjimo funkcija sutrikusi, asmenys, kuriems nustatytas specialiosios nuolatinės slaugos ar specialiosios nuolatinės priežiūros poreikis, ir juos prižiūrintys ir slaugantys asmenys, nėščios moterys, pateikusios medicinos pažymą apie nėštumą, arba kai akivaizdu, kad jos nėščios; šeimos, kuriose yra mažamečių vaikų.

Apgyvendinimas. Apgyvendinimo grandis (1 lentelė) pasitinka atvykstančius gyventojus ir palydi iki jiems laikinai suteiktų gyvenamųjų patalpų.

Gyventojų priėmimo punktuose civilinės saugos sistemos pajėgos pagal kompetenciją gyventojams teikia: būtinąsias paslaugas, užtikrina viešąją tvarką ir visuomenės sveikatos saugą, prireikus teikia pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą, psichologinę ir socialinę pagalbą, užtikrina galimybę informuoti artimuosius, giminaičius apie buvimo vietą, pagal kompetenciją įgyvendina kitus ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtus sprendimus, o judant evakuojamų gyventojų kolonomis užtikrina viešąją tvarką tarp punktų.

Medicininė, psichologinė ir socialinė pagalba. Pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą teikia medicinos pagalbos grandis (1 lentelė), kurią sudaro VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stoties darbuotojai. Marijampolės savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyrius organizuoja, o asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos užtikrina evakuotų gyventojų sveikatos apsaugą. Savivaldybės teritorijoje esančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

Psichologinę pagalbą teikia Marijampolės savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba, nevyriausybinės organizacijos.

Socialinę pagalbą teikia savivaldybės įstaigos, teikiančios socialines paslaugas, nevyriausybinės organizacijos, religinės bendruomenės bei tam teisę turintys fiziniai ir juridiniai asmenys. Savivaldybės įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

Viešosios tvarkos užtikrinimas. Viešąją tvarką užtikrina Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai. Trūkstant pajėgų į pagalbą gali būti pasitelkiami policijos rėmėjai (galimas pasitelkti skaičius – 20) ir Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės nariai (žmonių skaičius – 81). Savivaldybės viešosios tvarkos palaikymo pajėgų materialinių ir žmogiškųjų išteklių suvestinė pateikiama plano priede (žr. 16 priedą).

1 lentelė. Gyventojų priėmimo punkto struktūra:

Punkto viršininkas	Švietimo ar kitos įstaigos vadovas
Apgyvendinimo grandis	6 - švietimo ar kitos įstaigos vadovo paskirti darbuotojai
Gyventojų ir transporto apskaitos grandis	2 - švietimo ar kitos įstaigos vadovo paskirti darbuotojai
Ryšių ir informavimo grandis	2 - švietimo ar kitos įstaigos vadovas, jo paskirtas darbuotojas
Viešosios tvarkos palaikymo grandis	2 - Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai
Medicininės pagalbos grandis	2 - VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stoties darbuotojai, psichologas

57. Gyventojų surinkimo, tarpinių gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktų įkūrimo vietų sąrašas, valdymo struktūra ir nuostatai pateikiama plano prieduose (žr. 24 priedą).

58. Gyventojų surinkimo, tarpinių gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktų viršininkų sušaukimą žodiniu kvietimu (telefonu) vykdo Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos pirmininko įgaliotas asmuo. Punktų viršininkai sušaukia savo punktų narius. Punktų nariai turi susirinkti nedelsiant.

59. Galimos gyventojų evakavimo kryptys ir maršrutai. Atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, galimą ekstremaliosios situacijos plitimo kryptį, Savivaldybės administracijos direktorius parenka gyventojų evakavimo maršrutą ir nustato, per kuriuos savivaldybės gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus bus vykdomas gyventojų evakavimas. Galimos gyventojų evakavimo kryptys ir maršrutai pateikiami plano priede (žr. 27 priedą).

60. Galimi maršrutai iš Marijampolės savivaldybės į kaimynines savivaldybes:

60.1. į Kalvarijos savivaldybę (Pietvakarių kryptimi). Iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai bei per gyventojų surinkimo punktus arba iš tarpinių gyventojų evakavimo punktų rajoniniais keliais į valstybinės reikšmės kelią Nr. 201 (18,4 km.).

60.2. į Vilkaviškio rajono savivaldybę (Šiaurės vakarų kryptimi). Iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai bei per gyventojų surinkimo punktus arba iš tarpinių gyventojų evakavimo punktų rajoniniais keliais į kelią Nr. E28 (25 km.).

60.3. į Kazlų Rūdos savivaldybę (Šiaurės kryptimi). Iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai bei per gyventojų surinkimo punktus arba iš tarpinių gyventojų evakavimo punktų rajoniniais keliais į valstybinės reikšmės kelią Nr. 230 (Puskelniai-Ažuolų Būda, 15 km.) ir valstybinės reikšmės kelią Nr. 183 (Ažuolų Būda-Kazlų Rūda, 8,8 km.).

60.4. į Lazdijų rajono savivaldybę (Pietvakarių kryptimi). Iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai bei per gyventojų surinkimo punktus arba iš tarpinių gyventojų evakavimo punktų rajoniniais keliais į valstybinės reikšmės kelią Nr. 182 (Marijampolė-Liudvinavas-Krosna, 25 km.) ir valstybinės reikšmės kelią Nr. 2502 (Krosna-Lazdijai, 18,7 km.).

60.5. į Alytaus rajono savivaldybę (Pietryčių kryptimi). Iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai bei per gyventojų surinkimo punktus arba iš tarpinių gyventojų evakavimo punktų rajoniniais keliais į valstybinės reikšmės kelius Nr. A16, Nr. 131, Nr. 1105 (Marijampolė-Igliškėliai-Gudeliai-Maštalieriai-Alytus, 59 km.).

60.6. į Prienų rajono savivaldybę (Rytų kryptimi). Iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai bei per gyventojų surinkimo punktus arba iš tarpinių gyventojų evakavimo punktų rajoniniais keliais į valstybinės reikšmės kelią Nr. A-16 ir Europos kelią Nr. E28 (Marijampolė-Igliškėliai-Prienai, 43 km.).

61. Būtinoms priemonėms ir materialiniais ištekliais gyventojams evakuoti ekstremaliųjų situacijų atvejais:

61.1. *Aprūpinimas transportu.* Gyventojams evakuoti bus naudojami savivaldybės įmonei UAB „Marijampolės autobusų parkas“ priklausantys autobusai. Neužtenkant transporto priemonių, bus pasitelktas kitų įmonių ar įstaigų transportas. Gyventojams evakuoti numatytas transporto kiekis ir galimas vežti gyventojų skaičius pateikiamas plano priede „Materialinių išteklių žinynas“ (žr. 11 priedą).

61.2. *Medicininis aprūpinimas.* Evakuotų gyventojų medicininis aprūpinimas organizuojamas evakuotų gyventojų priėmimo punktuose. Savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyrius organizuoja, o asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos užtikrina evakuotų gyventojų sveikatos apsaugą. Savivaldybės teritorijoje esančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

61.3. *Aprūpinimas laikinomis gyvenamosiomis patalpomis.* Evakuotų gyventojų apgyvendinimą organizuoja ir vykdo įstaigų, kuriose numatytos apgyvendinimo vietos, vadovai. Savivaldybės laikinųjų gyvenamųjų patalpų sąrašas pateikiamas plano priede „Savivaldybės materialinių išteklių žinynas“ (žr. 11 priedą).

61.4. *Viešosios tvarkos užtikrinimas gyventojų sutelkimo (apgyvendinimo vietose).* Viešąją tvarką užtikrina Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai. Trūkstant pajėgų į pagalbą gali būti pasitelkiami policijos rėmėjai (galimas pasitelkti skaičius – 20) ir Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės nariai (žmonių skaičius – 81). Savivaldybės viešosios tvarkos palaikymo pajėgų materialinių ir žmogiškųjų išteklių suvestinė pateikiama plano priede (žr. 16 priedą).

62. Neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus evakuotų gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, Savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu turimus materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui į nurodytą vietą teikia visi savivaldybės teritorijoje esantys ūkio subjektai ir įstaigos. Kai išnaudojamos visos savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgų panaudojimo galimybės likviduojant savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, vadovaujantis Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir

kompensavimo už jų atlikimą tvarka, gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami atlikti privalomų darbų.

63. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės. Marijampolės savivaldybės teritorijoje gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių yra numatyti 22 statiniai, kuriuose galimas apsaugoti gyventojų skaičius – 14 644 (minimalus apsaugomų gyventojų skaičius – 14 330). Visi statiniai ir patalpos, kurias ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima būtų pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių, pažymėti specialiuoju ženklu. Visuose statiniuose evakuotiems gyventojams patenkinami minimalūs poreikiai, higienos normos. Marijampolės savivaldybės teritorijoje esančių statinių ar patalpų naudojimo gyventojų kolektyvinei apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu sąlygas ir tvarką reglamentuoja Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. kovo 19 d. įsakymas Nr. DV-385. Už statinių ir patalpų parengimą ekstremaliųjų situacijų atvejais yra atsakingi įstaigų vadovai arba jų įgalioti asmenys. Kolektyvinės apsaugos statinių (patalpų) sąrašas ir jų išdėstymas pateikiami plano prieduose (žr. 23, 26 priedus).

VI SKYRIUS

GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR GRESIANČIŲ AR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

64. Asmens, atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį ekstremaliąjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją. Informaciją apie įvykį, ekstremaliąjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją Savivaldybės administracijoje priima:

64.1. darbo dienomis: pirmadieniais–ketvirtadieniais nuo 8.00 iki 17.00 val.; penktadieniais – nuo 8.00 iki 15.45 val. – Marijampolės savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausieji civilinės saugos specialistai (toliau – Civilinės saugos specialistai) (tel. 90 039, mob. 8 686 05 082, el. p.: raimonda.zaparackiene@marijampole.lt, kristina.mickiene@marijampole.lt).

64.2. nedarbo, švenčių ir poilsio dienomis (visą parą) – Marijampolės savivaldybės administracijos Administracijos ūkio skyriaus darbininkai (apsaugos darbuotojai) (toliau – Apsaugos darbuotojai) (tel. 90 000, mob. 8 626 09 179).

65. Informacija registruojama Savivaldybės įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų registracijos žurnale.

66. Apsaugos darbuotojai, nustatyta tvarka gavę informaciją, nedelsdami informuoja Civilinės saugos specialistus. Civilinės saugos specialistai nustatyta tvarka gavę informaciją įvertina informacijos svarbą, ją patikrina, susistemina ir, atsižvelgdami į įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio, gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos pobūdį ir (ar) mastą ir reikalingus įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos valdymo ir jų padarinių šalinimo priemones, ją nedelsdami perduoda:

66.1. Savivaldybės administracijos direktoriui ir merui;

66.2. Kauno PGV;

66.4. PAGD prie VRM.

67. Savivaldybės ESK pirmininkas, savivaldybėje gresiant ekstremaliajai situacijai arba jai susidarius, sušaukia posėdžius ir organizuoja komisijos darbą. Savivaldybės ESK nariai turi susirinkti nedelsdami, o ne darbo metu, poilsio ir švenčių dienomis kaip galima greičiau.

68. Savivaldybės ESK priimtų sprendimų dėl įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, gyventojų ir turto gelbėjimo įgyvendinimą organizuoja ir koordinuoja Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

69. Savivaldybės administracijos bei savivaldybės teritorijoje esančių valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmai likviduojant ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliasias situacijas ir šalinant jų padarinius, atliekant gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus:

69.1. Įvykiai transportuojant pavojingąjį krovinį:

69.1.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti.

- teikia papildomus išteklius incidento lokalizavui ir padarinių likvidavimo darbams aprūpinti;

- kartu su Kauno PGV organizuoja sanitarinį švarinimą ir kitas cheminio kenksmingumo pašalinimo priemones;

- kai savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų ir materialinių išteklių nepakanka, prašo gretimų savivaldybių pagalbos gyventojams evakuoti, gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiems;

- organizuoja gyventojų, žuvusių ekstremaliųjų situacijų metu, laidojimą;

- atsižvelgdamas į institucijų pateiktas išvadas bei pasiūlymus, priima ir skelbia sprendimą apie objektų, teritorijos tolimesnį eksploatavimą ir žmonių grįžimą į gyvenamąsias ir darbo vietas, informuoja gyventojus dėl sanitarinio švarinimosi ir pastatų nukensminimo.

69.1.2. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą, ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;

- informuoja valstybės institucijas, kitas įstaigas, visuomenines organizacijas, asmenis apie eismo apribojimą ekstremaliųjų įvykių teritorijoje, avarijas ir kitas ypatingas situacijas, kurios kelia pavojų žmonių saugumui;

- renka bei apdoroja informaciją apie aukas, organizuoja aukų atpažinimą ir tapatybės nustatymą;

- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;

- organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą.

- imasi priemonių išvengti panikos ir masinių neramumų;

- dalyvauja tiriant avarių priežastis.

69.1.3. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- nustato apribojimų, riboto buvimo zonas, konkrečias apsaugos priemones, informuoja incidento likvidavime dalyvaujančias institucijas ir nurodo jų dislokacijos vietas;

- vadovauja užteršimo židinio lokalizavimo darbams, koordinuoja kitų institucijų ir tarnybų veiksmus apribojimų ir riboto buvimo zonose;

- vykdo žmonių paiešką, gelbėjimą ir laikinąjį evakavimą į pagalbinę zoną, teikia pirmąją medicininę pagalbą;

- stabdo pavojingųjų cheminių medžiagų nutekėjimą, garavimą, apriboja pavojingų medžiagų patekimą į gruntą ir vandenį;

- surenka ir pagal galimybę neutralizuoja pavojingąsias medžiagas, jei įvykis įvyko vietinės reikšmės kelyje;

- gesina gaisrus;

- organizuoja civilinės saugos pajėgų, kurios atlieka gelbėjimo, paieškos darbus ekstremaliosios situacijos židinyje, ir civilinės saugos pajėgų, kurios ekstremaliosios situacijos židinyje atlieka gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoja ekstremaliąsias situacijas ir šalina jų padarinius, aprūpinimą asmeninėmis apsaugos priemonėmis iš valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų.

69.1.4. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą avarijos vietoje;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas;
- užtikrina būtinąsias medicinos pagalbos teikimą gyventojų evakavimo metu.

69.1.5. Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicininę pagalbą nukentėjusiesiems.

69.1.6 Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

69.1.6.1. Priemonės, kurios atliekamos gavus informaciją apie esamą ar įtariamą cheminį užteršimą:

- jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba jai priklausančią priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinį;

- nustatyta tvarka perduoda informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones.

69.1.6.2. Priemonės, kurios atliekamos gavus iš Kauno PGV arba jai priklausančios priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos informacijos apie cheminio užteršimo židinio lokalizavimą ir (ar) likvidavimą:

- įvertinę situaciją, priima sprendimą dėl laboratorinių tyrimų tikslingumo;

- kai žinoma užteršimą sukėlusį medžiagą, priėmę sprendimą dėl laboratorinių tyrimų atlikimo tikslingumo, Nacionalinei visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijai pateikia užsakymą atlikti gyvenamosios aplinkos, visuomeninės paskirties patalpų, kitų objektų, kuriuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas vykdo valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, oro laboratorinius tyrimus;

- gali priimti sprendimą nevykti kartu su Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos specialistais į cheminio užteršimo židinį, jeigu Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento specialistai jau buvo nuvykę į lokalizuotą ir (ar) likviduotą cheminio užteršimo židinį ir nustatė matavimo taškus bei suderino su už objektą atsakingu asmeniu / gyvenamosios patalpos gyventoju Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos darbuotojų patekimo į objektą / gyvenamąją patalpą galimybę (ypač poilsio laiku) ir už objektą atsakingo asmens (atstovo) / gyventojų dalyvavimą oro mėginių paėmimo metu;

- gavę laboratorinių tyrimų rezultatus, išvadas dėl tolesnės objekto / teritorijos eksploatacijos pateikia objekto arba teritorijos savininkui (administracijai), gyventojams, savivaldybės operacijų centrui ir kt. (priklausomai nuo įvykio masto ir vietos) išvadą, kad objektas / teritorija yra tinkami eksploatuoti, jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija neviršija leistinų normų arba rekomenduoja objekto arba teritorijos savininkui (administracijai) / gyventojams organizuoti pakartotinę dekontaminaciją ir kontrolinius laboratorinius tyrimus, jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija viršija leistinas normas;

- priklausomai nuo įvykio vietos, keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba, Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

- atsižvelgdami į cheminių medžiagų savybes, visuomenės sveikatos saugos požiūriu toliau vertina gyvenamąją aplinką, visuomeninės paskirties patalpas, kitus objektus, kuriuose vykdo visuomenės sveikatos saugos kontrolę, jei reikia – teikia siūlymus dėl pakartotinių laboratorinių tyrimų organizavimo, vertina jų rezultatus, teikia išvadas ir pan.;

- asmenims, kuriems kyla ar galėjo kilti grėsmė apsinuodyti, suteikia informaciją (per objekto vadovą, per namo bendrijos pirmininką, susirinkimų metu, informaciniu laišku, informacinėse skrajutėse, stenduose ir pan.) apie tam tikros cheminės medžiagos poveikį sveikatai ir apsinuodijimų profilaktiką, rekomendacijas profilaktiškai pasitikrinti sveikatą;

- teikia rekomendacijas sveikatos priežiūros įstaigoms, švietimo ir ugdymo institucijoms, stacionarinėms globos ir slaugos įstaigoms, valstybės įmonėms, savivaldybės įmonėms, viešosioms įstaigoms, kitoms institucijoms ir organizacijoms dėl jų veiklos apribojimų užterštoje zonoje arba prognozuojamo užteršimo zonoje;

- pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinį;

- jeigu cheminio užteršimo židiny yra ilgalaikis, apie atliktus laboratorinius matavimus ir jų rezultatus, židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemonės nedelsdami raštu informuoja Ekstremalių sveikatai situacijų centrą;

- gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės operacijų centro veikloje;

- per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- teikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui praėjusių metų informacijos apie aptarnaujamos teritorijos cheminės taršos židinius suvestinę kasmet iki sausio 20 dienos;

- Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

69.1.6.3. Priemonės, kurios vykdomos gavus informacijos apie nežinomos (-u) cheminės (-ių) medžiagos (-u) pasklidimą:

- jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba jai priklausančią priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinį;

- nustatyta tvarka perduoda informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones.

- priklausomai nuo įvykio vietos, keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba, Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

- pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinį;

- jeigu cheminio užteršimo židiny yra ilgalaikis, apie židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemonės nedelsdami raštu informuoja Ekstremalių sveikatai situacijų centrą;

- gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės operacijų centro veikloje;

- per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- teikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui praėjusių metų informacijos apie aptarnaujamos teritorijos cheminės taršos židinius suvestinę kasmet iki sausio 20 dienos;

- Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

69.1.7. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tiria ir teikia siūlymus dėl maisto produktų ir maisto produktų gamybai naudojamų žaliavų, pašarų, geriamojo vandens, patekusių į užteršimo zoną, panaudojimo.

69.1.8. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

- organizuoja aplinkos taršos tyrimus, taršos poveikio aplinkai masto ir aplinkai padarytos žalos nustatymą, atlieka teršalų sklaidos prognozes ir teikia jas institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją;

- organizuoja į aplinką patekusių cheminių medžiagų sudėties nustatymą, jų identifikavimą, teikia trumpalaikę galimos poveikio zonos prognozę.

69.2. Pavojingos užkrečiamosios ligos (epidemijos ir (ar) pandemijos):

69.2.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja centralizuotai tiekiamo geriamojo vandens šaltinių apsaugą nuo mikrobinio teršimo ir higienos standartus atitinkančio geriamojo vandens tiekimą;

- koordinuoja organizacinių, ekonominių ir techninių priemonių, kurios riboja žmonių sveikatai kenksmingą mikrobinį poveikį per orą, vandenį, dirvą ir gyvūnus, įgyvendinimą;

- organizuoja savivaldybės teritorijoje esančių įmonių, įstaigų, organizacijų sanitarinę kontrolę;

- organizuoja savivaldybės teritorijos gyventojams pirčių paslaugas;

- įvertina savivaldybės ūkiui, sveikatos priežiūros įstaigoms dėl užkrečiamųjų ligų atsiradimo ir išplitimo susidariusius ekonominius nuostolius ir teikia ieškinius jiems atlyginti;

- organizuoja savivaldybės teritorijos gyventojus darbui epidemijoms ir jų padariniams likviduoti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento teikimu:

- uždraudžia žmonių susibūrimus savivaldybės teritorijoje esančiose įmonėse, įstaigose, organizacijose, viešose vietose, kai iškyla pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų išplitimo pavojus;

- riboja gyventojų keliones ir transporto priemonių judėjimą apkrėstoje teritorijoje ir išvykimą už jos ribų;

- organizuoja nustatytoje teritorijose karantino režimo priemonių įgyvendinimą, kai savivaldybės teritorijai yra paskelbtas teritorijų karantinas;

69.2.2. Marijampolės savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyrius:

- koordinuoja savivaldybėje veikiančių sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimą ir veiksmus užkrečiamųjų ligų ekstremaliosiose situacijose;

- vertina užkrečiamųjų ligų diagnostikos kokybę;

- organizuoja užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės priemonių įgyvendinimą savivaldybėje;

- gydytojų specialistų komisijos sprendimu organizuoja asmenų būtinąjį hospitalizavimą ir (ar) būtinąjį izoliavimą.

69.2.3. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

- įvertina susidariusią ekstremaliąją situaciją, nustato pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei;
- priima sprendimą dėl privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo ar privalomo aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinsekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) užkrečiamųjų ligų židiniuose;
- sustabdo ar apriboja įmonių, įstaigų ir organizacijų veiklą, dėl kurios iškyla pavojus atsirasti ar išplisti pavojingoms ir ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms;
- vykdo užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą;
- atlieka užkrečiamųjų ligų atvejų ir jų protrūkių epidemiologinį ištyrimą, atvejų valdymą ir protrūkių likvidavimą;
- organizuoja ir koordinuoja imunoprofilaktiką;
- vykdo pasirengimą ir atsaką ekstremaliosioms visuomenės sveikatai situacijoms, sąlygotoms užkrečiamųjų ligų;
- planuoja, organizuoja ir vykdo analitinius epidemiologinius tyrimus.

69.2.4. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja teritorijų, kurioms taikomas karantino režimas, ribų apsaugą ir viešosios tvarkos palaikymą, organizuoja ir vykdo pasimetusių ir pasiklydusių asmenų paiešką;
- koordinuoja civilinės saugos sistemos pajėgų ir kitų tarnybų patekimą į ekstremaliojo įvykio židinio teritoriją; patekimą į židinio teritoriją;
- renka bei apdoroja informaciją apie aukas, organizuoja aukų atpažinimą ir tapatybės nustatymą;
- dalyvauja atliekant privalomojo aplinkos nukenksminimo pašalinimo darbus;
- užtikrina viešąją tvarką būtinai hospitalizuojant asmenis.

69.2.5. Marijampolės savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigos organizuoja asmens sveikatos priežiūrą.

69.2.6. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba organizuoja vandens, gyvūninių ir negyvūninių maisto produktų, pašarų laboratorinių tyrimų atlikimą ir rizikos vertinimą.

69.2.7. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba teikia Savivaldybės ekstremalių situacijų komisijai informaciją apie aplinkos taršą.

69.3. Gyvūnų ligos (Epizootijos):

69.3.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- vykdo valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo ir valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nurodymus, užtikrina priemonių, nustatytų savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, įgyvendinimą;
- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti.

69.3.2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

- vadovaujasi gyvūnų pavojingų užkrečiamųjų ligų neatidėliotinių priemonių planais ir organizuoja jų įgyvendinimą;
- atlieka epizootinį tyrimą, organizuoja, koordinuoja ir pagal kompetenciją vykdo gyvūnų, maisto, pašarų ir vandens taršos pavojingais ir ypač pavojingais ligų sukėlėjais tyrimą, atlieka mikrobiologinės taršos stebėseną;
- nustato ligos židinio, apsaugos ir priežiūros zonų ribas;
- nustato gyvūnų ligų profilaktines ir gyvūnų žudymo priemones, kontroliuoja, kaip jos vykdomos;

- kontroliuoja, kad būtų sunaikintas pavojingų ir ypač pavojingų ligų sukėlėjų užterštas maistas, pašarai, šalutiniai gyvūniniai produktai ir pašalintas geriamojo vandens kenksmingumas;
- nustato užkrėstoje teritorijoje gyvybiškai svarbių objektų funkcionavimo, žmonių ūkinės veiklos, kitų veiklos rūšių, susijusių su maisto ir pašarų tvarkymo tęstinumu, geriamojo vandens tiekimu, naminių gyvūnų priežiūra ir auginimu, ir kitas procedūras,
- kontroliuoja ir reglamentuoja maisto ir pašarų tvarkymo subjektų veiklą užkrėstoje teritorijoje;
- įvertina ekstremaliosios situacijos keliamą grėsmę gyvūnams ir apie diagnozuotas gyvūnų užkrečiamąsias ligas ir priemones joms likviduoti praneša Kauno PGV, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentui, savivaldybės ESK;

- jeigu būtina, kreipiasi į Savivaldybės administracijos direktorių dėl papildomų apsaugos priemonių (policijos postų steigimo, keleivinių autobusų maršrutų pakeitimo, transporto srauto nukreipimo, gyventojų stebėjimo ir kitų priemonių);

69.3.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja teritorijų, kurioms taikomas karantino režimas, ribų apsaugą ir viešosios tvarkos palaikymą, organizuoja ir vykdo pasimetusių ir pasiklydusių asmenų paiešką;
- pagal kompetenciją organizuoja ekstremaliosios situacijos lokalizavimą, žmonių ir turto gelbėjimą, padarinių šalinimą užkrėstoje teritorijoje;
- koordinuoja, kaip organizuojamas civilinės saugos sistemos pajėgų ir kitų tarnybų patekimas į ekstremaliojo įvykio židinio teritoriją;
- renka ir apdoroja informaciją apie aukas, organizuoja žuvusių gyventojų atpažinimą ir tapatybės nustatymą;
- organizuoja policijos pajėgų patelkimą, palaiko nustatytą karantino režimą, padeda vykdyti ekstremaliosios situacijos valdymą užkrėstoje teritorijoje.

69.3.4. AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba numato valstybinės reikšmės kelių apylankas ir pažymi jas kelio ženklais.

69.3.5. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba teikia pasiūlymus parenkant kritusių ar sunaikintų gyvulių, kritusių ar sumedžiotų žvėrių užkasimo vietas.

69.3.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

- vertina susidariusią ekstremaliąją situaciją, nustato pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei;
- nustato žmonių sveikatos apsaugos priemones, kai gyvulių užkrečiamosios ligos sukėlėjas yra pavojingas žmonėms, organizuoja ir vykdo žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktiką;

69.3.7. Ūkinių gyvūnų laikytojai:

- įtarę, kad jų laikomi gyvūnai serga užkrečiamąją liga, nedelsdami praneša Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai ar privačiam veterinarijos gydytojui ir imasi būtiniausių priemonių, kad liga neplistų;
- dalyvauja židinio likvidavimo, ligos padarinių šalinimo darbuose.

69.4. Augalų ligos (Epifitotija):

69.4.1. Savivaldybės administracijos direktorius perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti.

69.4.2. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Marijampolės regioninis skyrius:

- organizuoja augalų ligų ar kenkėjų židinių lokalizavimą, nustato jų pobūdį;
- organizuoja ir koordinuoja priemones ekstremaliajai situacijai ir jos padariniams likviduoti.

69.4.3. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba pagal kompetenciją teikia siūlymus ir metodinę pagalbą suinteresuotoms institucijoms.

69.5. Speigas (didelis šaltis):

69.5.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja tinkamų ir galimai saugių eismo sąlygų vietinės reikšmės keliuose bei gatvėse atstatymą;

- organizuoja nutrauktų komunalinių paslaugų teikimo atnaujinimą;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- nustatyta tvarka teikia duomenis apie stichinį ar katastrofinį meteorologinį reiškinį, jo išplitimo zonas, padarytą žalą, taip pat apie pasitelktas pajėgas.

69.5.2. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- teikia pagalbą gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;

- organizuoja eismą, siekdamas užtikrinti sniego valymo ir barstymo technikos darbą, priešgaisrinių tarnybų ir greitosios medicinos pagalbos automobilių išvažiavimą;

- nukreipia transporto srautą arba organizuoja krovinio transporto aikšteles, esant neišvažiuojamiems kelio ruožams;

- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą, ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą.

69.5.3. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems;

- gabena sužeistuosius į ligoninę.

69.5.4. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, Marijampolės priešgaisrinė apsaugos tarnyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- gesina gaisrus ir atlieka gelbėjimo darbus nukentėjusioje teritorijoje;

- pagal kompetenciją užtikrina, kad laiku ir kokybiškai būtų teikiama pagalba;

- pagal kompetenciją organizuoja židinio lokalizavimą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

69.5.5. AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba organizuoja ir vykdo valstybinės reikšmės automobilių kelių priežiūrą pagal Kelių žiemos tarnybos darbų planą.

69.5.6. Energetikos įrenginių, ryšių linijų savininkai:

- lokalizuoja ir likviduoja įrenginių avarijas, sutrikimus;

- vykdo avarinius, atstatomuosius ryšių ir elektros linijų, dujų, šilumos tiekimo tinklų darbus.

69.5.7. UAB „Sūduvos vandenys“:

- lokalizuoja ir likviduoja vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų avarijas;

- vykdo atstatomuosius vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų darbus.

69.6. Karinė ataka, maištas, sukilimas:

69.6.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms

situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- karo padėties atveju Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus gyventojų evakavimą, gavęs karo komendanto leidimą ir suderinęs maršrutą priima sprendimą ir organizuoja gyventojų evakavimą.

69.6.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- vykdo gaisrų gesinimą ir gelbėjimo darbus;
- pagal kompetenciją organizuoja ekstremaliųjų situacijų židinių lokalizavimą, įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

69.6.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- ekstremaliosios situacijos zonoje perspėja ir informuoja gyventojus, ūkio subjektus ir įstaigas apie incidentą, teikia rekomendacijas dėl savisaugos priemonių taikymo;

- palaiko viešąją tvarką ir organizuoja turto apsaugą ekstremaliosios situacijos zonoje;
- organizuoja transporto srautų eismą arba palaiko viešąją tvarką ir organizuoja transporto parkavimą prie kolektyvinės apsaugos statinių ar gyventojų evakavimo, priėmimo punktų;

- organizuoja papildomų policijos, ar viešojo saugumo pajėgų telkimą ekstremaliosios situacijos valdymui;

- tiria maišto, sukilimo priežastis ir padarytą žalą;

- karo padėties atveju policija savo veiksmus derina su karo komendantu.

69.6.4. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą vietoje;

- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.6.5. Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicinos pagalbą nukentėjusiesiems.

69.6.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas organizuoja visuomenės sveikatos priežiūrą.

69.7. Gaisrai ir (ar) sprogimai:

69.7.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems.

69.7.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- gesina gaisrus, atlieka gyventojų ir turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus;

- teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja atitinkamo lygio operacijos vadovavimą ir įvykio (incidento) likvidavimo štabo sudarymą;

- reaguodama į ekstremaliąją situaciją ar ekstremalų įvykį, palaiko ryšį su Savivaldybės operacijų centru.

69.7.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja eismo reguliavimą gaisro teritorijoje;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą.
- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;
- organizuoja, koordinuoja evakuotų gyventojų registravimą laikinojo apgyvendinimo vietose, jų apskaitos tvarkymą;
- organizuoja, asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą;
- identifikuoja žuvusiuosius, apdoroja informaciją apie aukas bei organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos;
- imasi priemonių išvengti panikos ir masinių neramumų.

69.7.4. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

- organizuoja aplinkos taršos tyrimus, taršos poveikio aplinkai masto ir aplinkai padarytos žalos nustatymą, atlieka teršalų sklaidos prognozes ir teikia jas institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją;
- organizuoja į aplinką patekusių cheminių medžiagų sudėties nustatymą, jų identifikavimą, teikia trumpalaikę galimos poveikio zonos prognozę.

69.7.5. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems įvykio vietoje;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.8. Elektroninių ryšių teikimo sutrikimas ir (ar) gedimas:

69.8.1. Savivaldybės administracijos direktorius duoda nurodymus užkirsti kelią tolimesnėms atakoms bei pašalinti galimas įvykusios kibernetinės atakos ir/arba ryšių sutrikdymo pasekmes.

69.8.2. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas esant poreikiui užtikrina fizinę serverių patalpų ir ryšių mazgų apsaugą.

69.8.3. Informacinių technologijų skyrius kreipiasi į atsakingas institucijas, kad pašalinti atsiradusias grėsmes ir imtis priemonių tolesnių galimų atakų prevencijai.

69.9. Sausra aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu (kaitra):**69.9.1. Savivaldybės administracijos direktorius:**

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- nustato specialiąsias apsaugos ir nelaimių padarinių šalinimo priemones, privalomas visiems žemės valdytojams, savininkams ir naudotojams;
- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;
- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;
- nustatyta tvarka teikia duomenis apie stichinį ar katastrofinį meteorologinį reiškinį, jo išplitimo zonas, padarytą žalą, taip pat apie pasitelktas pajėgas.

69.9.2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

- organizuoja ir koordinuoja priemones dėl gyvulių, žemės ūkio ir maisto produktų, augalų ir pašarų apsaugos susidarius ekstremaliajai situacijai;
- teikia metodines rekomendacijas ūkininkams ir žemės ūkio subjektams dėl gyvulių, augalų ir pašarų apsaugos susidarius ekstremaliajai situacijai;

- organizuoja vandens, gyvūninių ir negyvūninių maisto produktų, pašarų laboratorinių tyrimų atlikimą ir rizikos vertinimą.

69.9.3. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, Marijampolės priešgaisrinė apsaugos tarnyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- gesina gaisrus ir atlieka gelbėjimo darbus nukentėjusioje teritorijoje;
- pagal kompetenciją užtikrina, kad laiku ir kokybiškai būtų teikiama pagalba;
- pagal kompetenciją organizuoja židinio lokalizavimą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

69.9.4. Marijampolės savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigos organizuoja asmens sveikatos priežiūrą.

69.9.5. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas organizuoja visuomenės sveikatos priežiūrą.

69.10. Transporto avarijos (geležinkelio, oro, vandens, automobilių):

69.10.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- kartu su priešgaisrinėmis tarnybomis organizuoja sanitarinį švarinimą ir kitas cheminio kenksmingumo pašalinimo priemones;

- kai savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų ir materialinių išteklių nepakanka, prašo gretimų savivaldybių pagalbos gyventojams evakuoti, gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiems;
- organizuoja gyventojų, žuvusių ekstremaliųjų situacijų metu, laidojimą;
- atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai,

Vyriausybės nustatyta tvarka priima sprendimus dėl gyventojų evakavimo.

69.10.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- nustato apribojimų, riboto buvimo zonas, konkrečias apsaugos priemones, informuoja incidento likvidavime dalyvaujančias institucijas ir nurodo jų dislokacijos vietas;

- vykdo pirminius gelbėjimo darbus avarijų vietose;
- teikia neatidėliotiną pagalbą nukentėjusiems;
- gelbsti žmones ir turtą avarijų vietose;
- sąveikauja su savivaldybės operatyvinėmis ir kitomis tarnybomis vykdant pirminius gelbėjimo darbus;

- organizuoja avarijų padarinių likvidavimą;

- stabdo pavojingųjų cheminių medžiagų nutekėjimą, garavimą, apriboja pavojingųjų medžiagų patekimą į gruntą ir vandenį;

- surenka ir pagal galimybę neutralizuoja pavojingąsias medžiagas, jei įvykis įvyko savivaldybės miesto ribose ir vietinės reikšmės keliuose;

- surinktas nenukenksmintas pavojingąsias medžiagas transportuoja į laikino saugojimo vietą;

- gesina gaisrus ir atlieka kitus gelbėjimo darbus.

69.10.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- informuoja Kauno PGV ir kitas suinteresuotas institucijas apie avariją;
- užtikrina viešąją tvarką avarijos vietoje;
- organizuoja avarijos vietoje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;
- riboto buvimo zonoje perspėja ir informuoja gyventojus, ūkio subjektus ir įstaigas apie avariją, teikia rekomendacijas dėl apsaugos priemonių taikymo;
- užtikrina viešąją tvarką gyventojų evakavimo metu;
- nukreipia transporto srautą arba organizuoja krovinio transporto parkavimą, esant nepravažiuojamiems kelio ruožams;
- tiria avarijos priežastis ir padarytą žalą.

69.10.4. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

69.10.4.1. Gavę informaciją apie įvykį, kurio metu teršiama aplinka arba naikinami gamtos išteklių nedelsdami praneša Aplinkos apsaugos agentūrai, Savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos vadovui, ir atsakingų institucijų vietos padaliniais;

69.10.4.2 Dalyvaudami ekstremaliosios situacijos ar avarijos valdyme:

- už ekstremaliosios situacijos ar avarijos židinio ribų atlieka gautos informacijos patikrinimą, padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, praneša apie tai Aplinkos apsaugos agentūrai ir informuoja savivaldybės administraciją;

- dalyvauja Savivaldybės operacijų centro veikloje, pagal savo kompetenciją teikia pasiūlymus šių centrų koordinatoriams;

- kartu su kitų atsakingų institucijų atstovais imasi veiksmų siekiant nustatyti ekstremaliosios situacijos ar įvykusios avarijos kaltininkus;

- pagal nustatytas veikimo sritis atlieka aplinkos kokybės tyrimus, ima aplinkos elementų mėginius laboratorinėms analizėms už ekstremaliosios situacijos ar avarijos židinio ribų;

- kontroliuoja, kaip priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, kitų specialiųjų tarnybų atstovai, objekto, įmonės savininkai ar susidariusios ekstremaliosios situacijos ar avarijos kaltininkai, savivaldybės atsakingi darbuotojai organizuoja ir vykdo ekstremaliosios situacijos lokalizavimo ir likvidavimo darbus, siekiant, kad aplinkai būtų padaryta kuo mažesnė žala. Apie darbų eigą nuolat informuoja telefonu, faksu ar el. paštu Aplinkos apsaugos agentūrą;

- duoda nurodymus dėl aplinkos monitoringo reikalingumo ir organizavimo po ekstremaliosios situacijos ar avarijos;

- apie ekstremaliosios situacijos ar avarijos valdymo metu priimtus sprendimus, apie paimitus mėginius, atliktus tyrimus ir jų rezultatus informuoja Aplinkos apsaugos agentūrą, o žemės gelmių taršos atvejais – Lietuvos geologijos tarnybą;

- kontroliuoja ekstremaliosios situacijos ar avarijos pasekmių likvidavimo darbus iki taršos likvidavimo ir aplinkos kokybės atstatymo, periodiškai informuoja apie ekstremaliosios situacijos ar avarijos pasekmių likvidavimo darbų eigą Aplinkos apsaugos agentūrą, pildo ekstremaliosios situacijos ar avarijos ir jos padarinių likvidavimo valdymo kontrolės protokolą, ir užbaigus žalos, administracinių baudų išieškojimo procedūras, skiria administracines nuobaudas, teikia ieškinius dėl aplinkai padarytos žalos atlyginimo, kontroliuoja jų išieškojimą.

69.10.5. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą avarijos vietoje;

- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.10.6. Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicinos pagalbą nukentėjusiems.

69.10.7. AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba:

- gavę informaciją apie valstybinės reikšmės kelyje įvykusį įvykį (kelyje esančią kliūtį), kuris trukdo eismui ir kelia pavojų, privalo neatidėliojant organizuoti darbus, kad įvykis (kelyje

esanti kliūtis) būtų pašalintas, o jeigu to neįmanoma padaryti, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo reguliavimo priemonės, kol įvykis (kelyje esanti kliūtis) bus likviduotas.

- lokalizavus įvykį, atlieka padarinių likvidavimo darbus (sutvarko aplinką), jei avarija įvyko valstybinės reikšmės kelyje. Jeigu darbus atlieka Kauno PGV, tai gražina panaudotą absorbentą.

69.10.8. AB „Lietuvos geležinkeliai“:

- apie geležinkelio transporto eismo įvykį, katastrofą ar riktą nedelsiant informuoja specialiąsias tarnybas;

- organizuoja padarinių likvidavimą (skiria asmenį, atsakingą už atkuriamuosius darbus, aptveria įvykio padarinių likvidavimo vietą, įvykio vietoje užtikrina saugų geležinkelio transporto eismą);

- nustatyta tvarka renka medžiagą apie geležinkelio eismo įvykius, katastrofas ar riktus, tiria avarių priežastis, nustato kaltininkus.

69.11. Cheminė avarija (pramoninė avarija pavojingajame objekte, cheminė avarija):

69.11.1. Pavojingosios veiklos vykdytojas:

- asmuo, pirmas pastebėjęs avariją, nedelsdamas informuoja objekto vadovą ir objekto avarines tarnybas. Objekto vadovas nedelsdamas praneša objekto darbuotojams, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, aplinkiniams gyventojams, kompetentingai institucijai, valstybės ir savivaldybės institucijoms;

- imasi skubių priemonių, kad būtų lokalizuoti avarijos padariniai ir apsaugoti žmonės;

- atsižvelgdamas į avarijos pobūdį bei mastą, pavojingųjų medžiagų sklidimo greitį, galimą poveikį žmonių sveikatai bei gyvybei, per vietinę arba savivaldybės perspėjimo sistemą informuoja objekto darbuotojus, kaimyninių objektų vadovus, perspėja gyventojus, patenkančius į galimo užterštumo zoną, pateikia civilinės saugos rekomendacijas, kaip elgtis įvykus cheminei avarijai, civilinės saugos sistemos pajėgų nurodymus (naudojami stacionarūs telefonai bendrovės patalpose, mobilieji darbuotojų telefonai, centralizuoto valdymo elektros sirena);

- prireikus organizuoja darbuotojų evakavimą, pirminius gelbėjimo darbus ir jiems vadovauja iki gelbėjimo darbų vadovo atvykimo;

- organizuoja avarijos likvidavimo darbus;

- likvidavus avariją, pagal sudarytas sutartis atsakingi ūkio subjektai sutvarko užterštą gruntą ir apgadintus įrenginius.

69.11.2. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- prireikus organizuoja Savivaldybės operacijų centro darbą;

- vadovauja civilinės saugos veiksams už židinio ribų ir koordinuoja visą gelbėjimo darbų vadovui teikiamą pagalbą;

- atsižvelgdamas į atsakingų institucijų pateiktas išvadas bei pasiūlymus, priima ir skelbia sprendimą apie objekto tolimesnį eksploatavimą, žmonių grįžimą į gyvenamąsias vietas;

- informuoja gyventojus apie sanitarinio švarinimo reikalingumą, būdus ir priemones;

- tvarko iš ūkio subjektų ir kitų įstaigų gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių apskaitą ir nustato kompensuotiną išlaidų sumą bei organizuoja valstybės paramos už žalą teikimą gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms.

69.11.3. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių

institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- vadovauja užteršimo židinio lokalizavimo darbams, koordinuoja civilinės saugos sistemos pajėgų veiksmus apribojimų ir riboto buvimo zonose;

- vykdo skubų žmonių išskeldinimą iš ekstremaliojo įvykio židinio;

- vykdo žmonių paiešką, gelbėjimą ir laikiną evakavimą į pagalbinę zoną;

- teikia pirmąją medicinos pagalbą;

- stabdo pavojingųjų medžiagų nutekėjimą, garavimą, apriboja pavojingųjų medžiagų patekimą į gruntą;

- teikia rekomendacijas dėl savisaugos priemonių taikymo užteršimo židinyje;

- surenka ir pagal galimybę neutralizuoja pavojingąsias medžiagas;

- gesina gaisrus.

69.11.4. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- blokuoja riboto buvimo zoną, organizuoja apylanką;

- organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, pateikimo į avarijos židinį ribojimą;

- palaiko viešąją tvarką ir organizuoja nelaimės zonoje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;

- riboto buvimo zonoje policijos automobiliu su garso stiprinimo įranga papildomai informuoja gyventojus bei ūkio subjektų, įstaigų ir kitų įstaigų darbuotojus apie incidentą, teikia rekomendacijas dėl savisaugos priemonių taikymo;

- vykdo laikinąjį gyventojų evakavimą iš riboto buvimo zonos.

69.11.5. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą;

- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigą;

- užtikrina būtinąsias medicinos pagalbos teikimą gyventojų evakavimo metu.

69.11.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

69.11.6.1. Priemonės, kurios atliekamos gavus informaciją apie esamą ar įtariamą cheminį užteršimą:

- jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba jai priklausančią priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinį;

- nustatyta tvarka perduoda informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones.

69.11.6.2. Priemonės, kurios atliekamos gavus iš Kauno PGV arba jai priklausančios priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos informacijos apie cheminio užteršimo židinio lokalizavimą ir (ar) likvidavimą:

- įvertinę situaciją, priima sprendimą dėl laboratorinių tyrimų tikslingumo;

- kai žinoma užteršimą sukėlusį medžiagą, priėmę sprendimą dėl laboratorinių tyrimų atlikimo tikslingumo, Nacionalinei visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijai pateikia užsakymą atlikti gyvenamosios aplinkos, visuomeninės paskirties patalpų, kitų objektų, kuriuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas vykdo valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, oro laboratorinius tyrimus;

- gali priimti sprendimą nevykti kartu su Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos specialistais į cheminio užteršimo židinį, jeigu Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento specialistai jau buvo nuvykę į lokalizuotą ir (ar) likviduotą cheminio užteršimo židinį ir nustatė matavimo taškus bei suderino su už objektą atsakingu asmeniu / gyvenamosios patalpos gyventoju Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos darbuotojų patekimo į objektą/ gyvenamąją patalpą

galimybę (ypač poilsio laiku) ir už objektą atsakingo asmens (atstovo)/ gyventojų dalyvavimą oro mėginių paėmimo metu;

- gavę laboratorinių tyrimų rezultatus, išvadas dėl tolesnės objekto / teritorijos eksploatacijos pateikia objekto arba teritorijos savininkui (administracijai), gyventojams, savivaldybės operacijų centrui ir kt. (priklausomai nuo įvykio masto ir vietos) išvadą, kad objektas / teritorija yra tinkami eksploatuoti jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija neviršija leistinų normų arba rekomenduoja objekto arba teritorijos savininkui (administracijai) / gyventojams organizuoti pakartotinę dekontaminaciją ir kontrolinius laboratorinius tyrimus jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija viršija leistinas normas;

- priklausomai nuo įvykio vietos, keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba, Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

- atsižvelgdami į cheminių medžiagų savybes, visuomenės sveikatos saugos požiūriu toliau vertina gyvenamąją aplinką, visuomeninės paskirties patalpas, kitus objektus, kuriuose vykdo visuomenės sveikatos saugos kontrolę, jei reikia – teikia siūlymus dėl pakartotinių laboratorinių tyrimų organizavimo, vertina jų rezultatus, teikia išvadas ir pan.;

- asmenims, kuriems kyla ar galėjo kilti grėsmė apsinuodyti, suteikia informaciją (per objekto vadovą, per namo bendrijos pirmininką, susirinkimų metu, informaciniu laišku, informacinėse skrajutėse, stenduose ir pan.) apie tam tikros cheminės medžiagos poveikį sveikatai ir apsinuodijimų profilaktiką, rekomendacijas profilaktiškai pasitikrinti sveikatą;

- teikia rekomendacijas sveikatos priežiūros įstaigoms, švietimo ir ugdymo institucijoms, stacionarinėms globos ir slaugos įstaigoms, valstybės įmonėms, savivaldybės įmonėms, viešosioms įstaigoms, kitoms institucijoms ir organizacijoms dėl jų veiklos apribojimų užterštoje zonoje arba prognozuojamo užteršimo zonoje;

- pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinius;

- jeigu cheminio užteršimo židinyje yra ilgalaikis, apie atliktus laboratorinius matavimus ir jų rezultatus, židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemonės nedelsdami raštu informuoja Ekstremalių sveikatai situacijų centrą;

- gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės operacijų centro veikloje;

- per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- teikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui praėjusių metų informacijos apie aptarnaujamos teritorijos cheminės taršos židinius suvestinę kasmet iki sausio 20 dienos;

- Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

69.11.6.3. Priemonės, kurios vykdomos gavus informacijos apie nežinomas (-ų) cheminės (-ių) medžiagos (-ų) pasklidimą:

- jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba jai priklausančią priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinį;

- nustatyta tvarka perduoda informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones.

- priklausomai nuo įvykio vietos, keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba, Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir

įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

- pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinį;

- jeigu cheminio užteršimo židiny yra ilgalaikis, apie židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemones nedelsdami raštu informuoja Ekstremalių sveikatai situacijų centrą;

- gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės operacijų centro veikloje;

- per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

- teikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui praėjusių metų informacijos apie aptarnaujamos teritorijos cheminės taršos židinius suvestinę kasmet iki sausio 20 dienos;

- Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

69.11.7. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tiria ir teikia siūlymus dėl maisto produktų ir maisto produktų gamybai naudojamų žaliavų, pašarų, geriamojo vandens, patekusių į užteršimo zoną, panaudojimo.

69.11.8. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

- už avarijos židinio ribų atlieka gautos informacijos patikrinimą, padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, informuoja Savivaldybės administracijos direktorių;

- dalyvauja Savivaldybės operacijų centro veikloje, pagal kompetenciją teikia pasiūlymus operacijų centro koordinatoriui;

- kartu su kitų atsakingų institucijų atstovais imasi veiksmų siekiant nustatyti įvykusios avarijos kaltininkus;

- pagal nustatytas veikimo sritis atlieka aplinkos kokybės tyrimus, ima aplinkos elementų mėginius laboratorinėms analizėms už avarijos židinio ribų;

- kontroliuoja, kaip priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, kitos civilinės saugos sistemos pajėgos, objekto savininkai ar avarijos kaltininkai, savivaldybės atsakingi pareigūnai organizuoja ir vykdo avarijos lokalizavimo ir likvidavimo darbus, siekiant, kad aplinkai būtų padaryta kuo mažesnė žala;

- duoda nurodymus dėl aplinkos stebėsenos reikalingumo ir organizavimo po avarijos;

- kontroliuoja avarijos pasekmių likvidavimo darbus iki taršos likvidavimo ir aplinkos kokybės atstatymo, skiria administracines nuobaudas, teikia ieškinius dėl aplinkai padaryto žalos atlyginimo, kontroliuoja jų išieškojimą.

69.12. Uraganas:

69.12.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems.

69.12.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių

institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- vykdo gelbėjimo ir padarinių šalinimo darbus nukentėjusioje teritorijoje;
- gesina gaisrus, vykdo gyventojų ir turto gelbėjimą.

69.12.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- teikia pagalbą gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;
- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;
- organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą.

69.12.4. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems;
- gabena sužeistuosius į ligoninę.

69.12.5. Marijampolės savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigos organizuoja asmens sveikatos priežiūrą.

69.12.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas organizuoja visuomenės sveikatos priežiūrą.

69.12.7. VI Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos regioninis padalinys likviduoja miškų plotuose audrų, gaisrų, potvynių, medynų džiūvimo ir kitų neigiamų veiksnių miškams padarytos žalos padarinius.

69.12.7. AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba užtikrina, kad valstybinės reikšmės keliuose nedelsiant būtų panaikintos kliūtys, trukdančios eismui ir keliančios pavojų, o jei to padaryti neįmanoma, užtikrina, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo organizavimo priemonės tol, kol šios kliūtys bus panaikintos.

69.12.8. UAB „Kelranga“ atlieka padarinių likvidavimo darbus vietinės reikšmės keliuose.

69.12.9. AB „Energijos skirstymo operatorius“ Kauno regiono tinklų eksploatavimo departamento Elektros tinklo eksploatavimo grupė nedelsdami organizuoja elektros energijos tiekimo atstatymo darbus.

69.13. Pavojingas radinys:

69.13.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- nurodo teritorijas, kuriose galima neutralizuoti sprogmenis;

- organizuoja kartu su kitomis civilinės saugos sistemos pajėgomis dezaktyvavimą ir kitas cheminio kenksmingumo pašalinimo priemones;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems.

69.13.2. Lietuvos kariuomenės Juozo Vitkaus inžinerijos batalionas:

- vykdo užterštų standartiniais sprogmenimis teritorijų išminavimo darbus;

- koordinuoja ir vykdo standartinių sprogmenų neutralizavimą;

- informuoja gyventojus apie iškilusį pavojų ir, esant poreikiui, evakuoja gyventojus;

- informuoja Lietuvos kariuomenę apie rastus sprogmenis;

- užtikrina gyventojų ir eismo dalyvių saugumą, gabenant rastus sprogmenis.

69.13.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- riboto buvimo zonoje perspėja ir informuoja gyventojus, ūkio subjektus ir įstaigas apie incidentą, teikia rekomendacijas dėl apsaugos priemonių taikymo;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;
- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;
- organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą;
- organizuoja surastų standartinių sprogmenų saugų pervežimą į neutralizavimo vietą.

69.13.4. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- nustato apribojimų, riboto buvimo zonas, konkrečias apsaugos priemones, informuoja incidento likvidavime dalyvaujančias institucijas ir nurodo jų dislokacijos vietas;
- vadovauja užteršimo židinio lokalizavimo darbams, koordinuoja kitų institucijų ir tarnybų veiksmus apribojimų ir riboto buvimo zonose;
- vykdo žmonių paiešką, gelbėjimą ir laikinąjį evakavimą į pagalbinę zoną, teikia pirmąją medicinos pagalbą;
- stabdo pavojingųjų cheminių medžiagų nutekėjimą, garavimą, apriboja pavojingųjų medžiagų patekimą į gruntą ir vandenį;
- dalyvauja surenkant ir neutralizuojant pavojingas medžiagas;
- gesina gaisrus ir atlieka kitus gelbėjimo darbus.

69.13.5. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą nukentėjusiesiems;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.13.6. Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicinos pagalbą nukentėjusiesiems.

69.13.7. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

- vertina užteršimo zonos gylį, dydį ir plitimo kryptį, teikia pasiūlymus dėl gyventojų evakavimo ir apsaugos priemonių panaudojimo;
- organizuoja oro, vandens, dirvožemio ir grunto tyrimus, nustato poveikį žmonių sveikatai;
- teikia pasiūlymus ir rekomendacijas dėl gyventojų sveikatos apsaugos;
- vykdo žmonių sanitarinio švarinimo ir gyvenamosios aplinkos degazavimo higieninę kontrolę;
- teikia išvadas ir pasiūlymus dėl objektų, teritorijos tolimesnio eksploatavimo ir pavojaus žmonių sveikatai.

69.13.8. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

- tiria ir teikia pasiūlymus dėl maisto produktų ir maisto produktų gamybai naudojamų žaliavų, geriamo vandens, patekusių į užteršimo zoną, panaudojimo;
- teikia pasiūlymus dėl gyvulių perkėlimo į neužterštas ganyklas, fermas, bei šėrimo neužterštais pašarais;
- teikia pasiūlymus dėl gyvulių, patekusių į užteršimo zoną, skerdienos panaudojimą (maistui, žvėrelių šėrimui ar utilizacijai);
- organizuoja užteršimo zonoje pažeistų gyvulių gydymą, bei kritusių gyvulių gaišėnų utilizavimą.

69.13.9. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

- tiria atmosferos orą, paviršinio ir požeminio vandens, kuris nenaudojamas kaip geriamasis, telkinius avarijos poveikio zonoje;
- nustato poveikį dirvožemiui, gruntui, augalijai, laukinei gyvūnijai,
- atlieka teršalų sklaidos prognozes ir teikia jas institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją;
- organizuoja į aplinką patekusių cheminių medžiagų sudėties nustatymą, jų identifikavimą, teikia trumpalaikę galimos poveikio zonos prognozę;
- koordinuoja avarijos paliestų teritorijų nukentėjusių darbams.

69.14. Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai:

69.14.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;
- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;
- organizuoja nutrauktų komunalinių paslaugų teikimą;
- atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, Vyriausybės nustatyta tvarka priima sprendimus dėl gyventojų evakavimo.

69.14.2. UAB „Litesko“ filialas „Marijampolės šiluma“:

- teikia informaciją valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir gyventojams apie šilumos tiekimo sutrikimus ar gedimus;
- nedelsdami vykdo avarijos likvidavimą, atstatomuosius darbus šilumos įrenginiuose ir tinkluose.

69.15. Pastatų griuvimas:

69.15.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;
- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;
- atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, Vyriausybės nustatyta tvarka priima sprendimus dėl gyventojų evakavimo.

69.15.2. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;
- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;
- organizuoja, asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą;
- organizuoja asmenų, žuvusiųjų ekstremaliosios situacijos metu paiešką, atpažinimą, apskaitą bei pristatymą į Valstybinės teismo medicinos tarnybos Marijampolės skyrių;

69.15.3. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių

institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- nustato apribojimų, riboto buvimo zonas, konkrečias apsaugos priemones, informuoja incidento likvidavime dalyvaujančias institucijas ir nurodo jų dislokacijos vietas;
- koordinuoja kitų institucijų ir tarnybų veiksmus apribojimų ir riboto buvimo zonose;
- vykdo žmonių paiešką, gelbėjimą ir laikinąjį evakavimą į pagalbinę zoną, teikia pirmąją medicininę pagalbą;
- gesina gaisrus, atlieka gyventojų ir turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus.

69.16. Hidrotechnikos statinių (įrenginių) avarijos ir (ar) gedimai:

69.16.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;
- atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, Vyriausybės nustatyta tvarka priima sprendimus dėl gyventojų evakavimo.
- gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms prašant, teikia prašymą Finansų ministerijai valstybės paramai už patirtą žalą gauti.

69.16.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- koordinuoja žmonių paiešką, gelbėjimą ir skubų iškeldinimą iš ekstremaliosios situacijos židinio;

- atlieka gyventojų ir turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus;
- pagal kompetenciją organizuoja židinio lokalizavimą, padarinių šalinimą;
- koordinuoja gyventojų evakavimą.

69.16.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- informuoja valstybės institucijas, asmenis apie avariją ir kitas ypatingąsias situacijas, kurios kelia pavojų žmonių ir nuosavybės saugumui;

- teikia pagalbą avarijų metu gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;

- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;

- organizuoja avarijos zonoje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;
- organizuoja žuvusiųjų atpažinimą, dingusių asmenų apskaitą ir paiešką;
- nustatyta tvarka registruoja evakuotus gyventojus laikinojo apgyvendinimo vietose;
- organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į avarijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą.

69.16.4. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia greitosios medicinos pagalbos paslaugas;
- prireikus nugabena nukentėjusiuosius ir (ar) pacientus į asmens sveikatos priežiūros įstaigas.

69.16.5. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

- sustiprina užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę;

- koordinuoja asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros organizavimą.

69.16.6. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

69.16.6.1. Gavus informaciją apie hidrotechnikos statinio griūtį, apie įvykį nedelsiant praneša Aplinkos apsaugos agentūrai, Savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos vadovui, ir atsakingų institucijų vietos padaliniais;

69.16.6.2 Dalyvaudama ekstremaliosios situacijos ar avarijos valdyme:

- už ekstremaliosios situacijos ar avarijos židinio ribų atlieka gautos informacijos patikrinimą, padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, praneša apie tai Aplinkos apsaugos agentūrai ir informuoja Savivaldybės administraciją;

- dalyvauja savivaldybės operacijų centro veikloje, pagal savo kompetenciją teikia pasiūlymus šių centrų koordinatoriams;

- kartu su kitų atsakingų institucijų atstovais imasi veiksmų siekiant nustatyti ekstremaliosios situacijos ar įvykusios avarijos kaltininkus;

- pagal nustatytas veikimo sritis atlieka aplinkos kokybės tyrimus, ima aplinkos elementų mėginius laboratorinėms analizėms už ekstremaliosios situacijos ar avarijos židinio ribų;

- nustatę ar gavę pranešimą apie hidrotechnikos statinių griūtį, apie įvykį informuoja hidrotechnikos statinių savininkus, savivaldybės administraciją, Apskrities PGV;

- vadovaudamasis Aplinkos apsaugos agentūros pateiktais pasiūlymais, teikia nurodymus hidrotechninių statinių savininkams, o Kauno PGV - pasiūlymus dėl nuotėkio reguliavimo galimybių ir būtinumo;

- kontroliuoja, kaip priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, kitų specialiųjų tarnybų atstovai, objekto, įmonės savininkai ar susidariusios ekstremaliosios situacijos ar avarijos kaltininkai, savivaldybės atsakingi darbuotojai organizuoja ir vykdo ekstremaliosios situacijos lokalizavimo ir likvidavimo darbus, siekiant, kad aplinkai būtų padaryta kuo mažesnė žala. Apie darbų eigą nuolat informuoja telefonu, faksu ar el. paštu Aplinkos apsaugos agentūrą;

- duoda nurodymus dėl aplinkos monitoringo reikalingumo ir organizavimo po ekstremaliosios situacijos ar avarijos;

- apie ekstremaliosios situacijos ar avarijos valdymo metu priimtus sprendimus, apie paimitus mėginius, atliktus tyrimus ir jų rezultatus informuoja Aplinkos apsaugos agentūrą, o žemės gelmių taršos atvejais – Lietuvos geologijos tarnybą;

- kontroliuoja ekstremaliosios situacijos ar avarijos pasekmių likvidavimo darbus iki taršos likvidavimo ir aplinkos kokybės atstatymo, periodiškai informuoja apie ekstremaliosios situacijos ar avarijos pasekmių likvidavimo darbų eigą Aplinkos apsaugos agentūrą, pildo ekstremaliosios situacijos ar avarijos ir jos padarinių likvidavimo valdymo kontrolės protokolą, ir užbaigus žalos, administracinių baudų išieškojimo procedūras, skiria administracines nuobaudas, teikia ieškinius dėl aplinkai padarytos žalos atlyginimo, kontroliuoja jų išieškojimą.

69.16.7. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentas:

- nustatęs, ar gavęs pranešimą apie statinio griūtį arba griūties grėsmę, apie įvykį nedelsdamas informuoja Aplinkos apsaugos agentūrą;

- vyksta į įvykio vietą, teikia pasiūlymus dėl būtinų priemonių avarijos padariniams likviduoti ir dalyvauja hidrotechnikos statinių griūčių priežasčių tyrime.

69.16.8. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba organizuoja vandens, gyvūninių ir negyvūninių maisto produktų, pašarų laboratorinius tyrimus ir rizikos vertinimą.

69.16.9. Hidrotechnikos statinio savininkas:

- nedelsdamas praneša atsakingoms institucijoms apie hidrotechnikos statinio avariją, su ja susijusius asmenų sužalojimus ir (ar) žūtį, neigiamą poveikį aplinkai;

- suteikia pagalbą nukentėjusiesiems, organizuoja ir užtikrina avarijos padarinių lokalizavimą;

- iki avarijos tyrimo pradžios išsaugoja statinio būklę tokią, kokia ji buvo iš karto po avarijos;
- sudaro avarijos tyrimo komisiją ir dalyvauja hidrotechnikos statinio avarijos tyrime.

69.17. Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai:

69.17.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;
- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;
- pagal savo kompetenciją priima norminius teisės aktus dėl susidariusios ekstremaliosios situacijos.

69.17.2. AB „Energijos skirstymo operatorius“ Kauno regiono tinklų eksploatavimo departamento Elektros tinklo eksploatavimo grupė:

- teikia informaciją valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir gyventojams apie elektros tiekimo sutrikimus, gedimus ar nutrūkusius laidus;
- aprūpina avarines brigadas reikalingomis medžiagomis bei įrankiais;
- nedelsiant vykdo avarinius, atstatomuosius darbus elektros linijose;
- paruošia elektros energijos rezervinį generatorių svarbiausiam objektui.

69.18. Vandens tiekimo sutrikimas:

69.18.1. UAB „Sūduvos vandenys“:

- nedelsiant informuoja Savivaldybės administraciją apie įvykusią vandentiekio tinklų avariją;
- telkia inžinerinę-statybinę techniką ir reikalingų profesijų specialistus gedimams ir avarijos padariniams šalinti;
- organizuoja geriamojo vandens atvežimą į gyvenamąsias vietas;
- nuolat informuoja Savivaldybės administraciją apie avarijos šalinimo darbų eigą.

69.18.2. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- užtikrina geriamojo vandens saugą;
- organizuoja pagalbos teikimą socialiai remtiniams ir nukentėjusiems gyventojams;
- organizuoja reikalingų materialinių išteklių telkimą.

69.18.3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba organizuoja vandens laboratorinių tyrimų atlikimą ir rizikos vertinimą.

69.18.4. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba teikia Savivaldybės ESK siūlymus dėl aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimo.

69.18.5. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas vertina susidariusią ekstremaliąją situaciją, organizuoja pavojaus žmonių sveikatai ir gyvybei nustatymą.

69.19. Visuomenės neramumai, susibūrimai, riaušės, nusikaltimai, nusikalstami neramumai, gaujų siautėjimas:

69.19.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių

institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems.

69.19.2. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas užtikrina viešąją tvarką ir eismo reguliavimą masinių neramumų metu.

69.19.3. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą vietoje;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.19.4. Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicinos pagalbą nukentėjusiesiems.

69.19.5. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas organizuoja visuomenės sveikatos priežiūrą.

69.20. Miškų gaisrai:

69.20.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems.

69.20.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- gesina gaisrus, atlieka gyventojų ir turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus;

- teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja atitinkamo lygio operacijos vadovavimą ir įvykio (incidento) likvidavimo štabo sudarymą;

- reaguodama į ekstremaliąją situaciją ar ekstremalųjį įvykį, palaiko ryšį su Savivaldybės operacijų centru.

69.20.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja eismo reguliavimą gaisro teritorijoje;

- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą.

- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;

- organizuoja, koordinuoja evakuotų gyventojų registravimą laikinojo apgyvendinimo vietose, jų apskaitos tvarkymą;

- organizuoja, asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą;

- identifikuoja žuvusiuosius, apdoroja informaciją apie aukas bei organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos;

- imasi priemonių išvengti panikos ir masinių neramumų.

69.20.4. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

- organizuoja aplinkos taršos tyrimus, taršos poveikio aplinkai masto ir aplinkai padarytos žalos nustatymą, atlieka teršalų sklaidos prognozes ir teikia jas institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją;

69.20.5. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiesiems įvykio vietoje;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.20.6. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Kazlų Rūdos regioninis padalinys:

- miškuose, nesvarbu kokia yra jų nuosavybės forma, įgyvendina bendrą valstybinę miško priešgaisrinės apsaugos sistemą, apimančią prevencines, miško gaisrų aptikimo ir jų gesinimo priemones;

- likviduoja miškų plotuose audrų, gaisrų, potvynių, medynų džiūvimo ir kitų neigiamų veiksnių miškams padarytos žalos padarinius.

69.21. Masinis užsieniečių antplūdis:

69.21.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems.

69.21.2. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja policijos pajėgų operatyvų reagavimą į gaunamą informaciją apie nusikalstamas veikas;

- užtikrina viešąją tvarką;

- teikia neatidėliotiną pagalbą nukentėjusiesiems, ir tiems, kurių būklė bejėgiška;

- informuoja valstybės institucijas, savivaldybės administraciją, asmenis apie ypatingas situacijas, kurios kelia pavojų žmonių ir nuosavybės saugumui;

- teikia pagalbą gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;

- organizuoja ir vykdo specialiąsias policijos operacijas, reguliuoja eismą.

69.21.3. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- gesina gaisrus ir atlieka gelbėjimo darbus nukentėjusioje teritorijoje;

- pagal kompetenciją užtikrina, kad laiku ir kokybiškai būtų teikiama pagalba;

- pagal kompetenciją organizuoja židinio lokalizavimą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

69.21.4. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą vietoje;

- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.21.5. Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicinos pagalbą nukentėjusiesiems.

69.21.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas organizuoja visuomenės sveikatos priežiūrą.

69.22. Teroristiniai išpuoliai:

69.22.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių

institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems.

69.22.2. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- organizuoja policijos pajėgų operatyvų reagavimą į gaunamą informaciją apie nusikalstamas veikas;

- užtikrina viešąją tvarką;

- teikia neatidėliotiną pagalbą nukentėjusiesiems, ir tiems, kurių būklė bejėgiška;

- informuoja valstybės institucijas, savivaldybės administraciją, asmenis apie ypatingas situacijas, kurios kelia pavojų žmonių ir nuosavybės saugumui;

- teikia pagalbą gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;

- organizuoja ir vykdo specialiąsias policijos operacijas, reguliuoja eismą.

69.22.3. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- gesina gaisrus ir atlieka gelbėjimo darbus nukentėjusioje teritorijoje;

- pagal kompetenciją užtikrina, kad laiku ir kokybiškai būtų teikiama pagalba;

- pagal kompetenciją organizuoja židinio lokalizavimą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

69.22.4. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą vietoje;

- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.22.5. Viešoji įstaiga Marijampolės liginė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicinos pagalbą nukentėjusiesiems.

69.22.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas organizuoja visuomenės sveikatos priežiūrą.

69.23. Naftos produktų išsiliejimas:

69.23.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- kartu su priešgaisrinėmis tarnybomis organizuoja sanitarinį švarinimą ir kitas cheminio kenksmingumo pašalinimo priemones;

- kai savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų ir materialinių išteklių nepakanka, prašo gretimų savivaldybių pagalbos gyventojams evakuoti, gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;

- organizuoja gyventojų, žuvusių ekstremaliųjų situacijų metu, laidojimą;

- atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, Vyriausybės nustatyta tvarka priima sprendimus dėl gyventojų evakavimo.

69.23.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;
- nustato apribojimų, riboto buvimo zonas, konkrečias apsaugos priemones, informuoja incidento likvidavime dalyvaujančias institucijas ir nurodo jų dislokacijos vietas;
- vykdo pirminius gelbėjimo darbus avarijų vietose;
- teikia neatidėliotiną pagalbą nukentėjusiems;
- gelbsti žmones ir turtą avarijų vietose;
- sąveikauja su savivaldybės operatyvinėmis ir kitomis tarnybomis vykdant pirminius gelbėjimo darbus;
- organizuoja avarijų padarinių likvidavimą;
- stabdo pavojingųjų cheminių medžiagų nutekėjimą, garavimą, apriboja pavojingųjų medžiagų patekimą į gruntą ir vandenį;
- surenka ir pagal galimybę neutralizuoja pavojingąsias medžiagas, jei įvykis įvyko savivaldybės miesto ribose ir vietinės reikšmės keliuose;
- surinktas nenukenksmintas pavojingąsias medžiagas transportuoja į laikino saugojimo vietą;
- gesina gaisrus ir atlieka kitus gelbėjimo darbus.

69.23.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- informuoja Kauno PGV ir kitas suinteresuotas institucijas apie avariją;
  - užtikrina viešąją tvarką avarijos vietoje;
  - organizuoja avarijos vietoje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;
  - riboto buvimo zonoje perspėja ir informuoja gyventojus, ūkio subjektus ir įstaigas apie avariją, teikia rekomendacijas dėl apsaugos priemonių taikymo;
  - užtikrina viešąją tvarką gyventojų evakavimo metu;
  - nukreipia transporto srautą arba organizuoja krovinio transporto parkavimą, esant nepravažiuojamiems kelio ruožams;
  - tiria avarijos priežastis ir padarytą žalą.
- darbuose dalyvaujantys atsakingi pareigūnai vykdo įvykio lokalizavimo ir likvidavimo darbus.

69.23.4. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

69.23.4.1. Gavus informaciją apie įvykį, kurio metu teršiama aplinka arba naikinami gamtos išteklių nedelsdami praneša Aplinkos apsaugos agentūrai, Savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos vadovui, ir atsakingų institucijų vietos padaliniais;

69.23.4.2 Dalyvaudama ekstremaliosios situacijos ar avarijos valdyme:

- už ekstremaliosios situacijos ar avarijos židinio ribų atlieka gautos informacijos patikrinimą, padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, praneša apie tai Aplinkos apsaugos agentūrai ir informuoja Savivaldybės administraciją;
- dalyvauja Savivaldybės operacijų centro veikloje, pagal savo kompetenciją teikia pasiūlymus šių centrų koordinatoriams;
- kartu su kitų atsakingų institucijų atstovais imasi veiksmų siekiant nustatyti ekstremaliosios situacijos ar įvykusios avarijos kaltininkus;
- pagal nustatytas veikimo sritis atlieka aplinkos kokybės tyrimus, ima aplinkos elementų mėginius laboratorinėms analizėms už ekstremaliosios situacijos ar avarijos židinio ribų;
- kontroliuoja, kaip priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, kitų specialiųjų tarnybų atstovai, objekto, įmonės savininkai ar susidariusios ekstremaliosios situacijos ar avarijos kaltininkai, savivaldybės atsakingi darbuotojai organizuoja ir vykdo ekstremaliosios situacijos lokalizavimo ir likvidavimo darbus, siekiant, kad aplinkai būtų padaryta kuo mažesnė žala. Apie darbų eigą nuolat informuoja telefonu, faksu ar el. paštu Aplinkos apsaugos agentūrą;

- duoda nurodymus dėl aplinkos monitoringo reikalingumo ir organizavimo po ekstremaliosios situacijos ar avarijos;

- apie ekstremaliosios situacijos ar avarijos valdymo metu priimtus sprendimus, apie paimtus mėginius, atliktus tyrimus ir jų rezultatus informuoja Aplinkos apsaugos agentūrą, o žemės gelmių taršos atvejais – Lietuvos geologijos tarnybą;

- kontroliuoja ekstremaliosios situacijos ar avarijos pasekmių likvidavimo darbus iki taršos likvidavimo ir aplinkos kokybės atstatymo, periodiškai informuoja apie ekstremaliosios situacijos ar avarijos pasekmių likvidavimo darbų eigą Aplinkos apsaugos agentūrą, pildo ekstremaliosios situacijos ar avarijos ir jos padarinių likvidavimo valdymo kontrolės protokolą, ir užbaigus žalos, administracinių baudų išieškojimo procedūras, skiria administracines nuobaudas, teikia ieškinius dėl aplinkai padarytos žalos atlyginimo, kontroliuoja jų išieškojimą.

69.23.5. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia medicinos pagalbą avarijos vietoje;

- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigas.

69.23.6. Viešoji įstaiga Marijampolės ligoninė teikia kvalifikuotą ir specializuotą medicinos pagalbą nukentėjusiems.

69.23.7. AB „Kelių priežiūra“ Centro regiono Marijampolės kelių tarnyba:

- gavus informaciją apie valstybinės reikšmės kelyje įvykusį įvykį (kelyje esančią kliūtį), kuris trukdo eismui ir kelia pavojų, privalo neatidėliojant organizuoti darbus, kad įvykis (kelyje esanti kliūtis) būtų pašalintas, o jeigu to neįmanoma padaryti, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo reguliavimo priemonės, kol įvykis (kelyje esanti kliūtis) bus likviduotas.

- lokalizavus įvykį, atlieka padarinių likvidavimo darbus (sutvarko aplinką), jei avarija įvyko valstybinės reikšmės kelyje. Jeigu darbus atlieka Kauno PGV, tai gražina panaudotą absorbentą.

69.23.8. AB „Lietuvos geležinkeliai“:

- apie geležinkelio transporto eismo įvykį, katastrofą ar riktą nedelsiant informuoja specialiąsias tarnybas;

- organizuoja padarinių likvidavimą (skiria asmenį, atsakingą už atkuriamuosius darbus, aptveria įvykio padarinių likvidavimo vietą, įvykio vietoje užtikrina saugų geležinkelio transporto eismą);

- nustatyta tvarka renka medžiagą apie geležinkelio eismo įvykius, katastrofas ar riktus, tiria avarių priežastis, nustato kaltininkus.

69.24. Stichinis hidrologinis reiškinys:

69.24.1. Savivaldybės administracijos direktorius:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- organizuoja gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus ir telkia visas savivaldybėje esančias civilinės saugos sistemos pajėgas gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

- organizuoja pagalbos teikimą nukentėjusiesiems;

69.24.2. Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

- perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti;

- koordinuoja žmonių paiešką, gelbėjimą ir skubų iškeldinimą iš ekstremaliosios situacijos židinio;

- atlieka gyventojų ir turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus;

- pagal kompetenciją organizuoja židinio lokalizavimą, padarinių šalinimą;

- koordinuoja gyventojų evakavimą.

69.24.3. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- informuoja valstybės institucijas, asmenis apie avariją ir kitas ypatingąsias situacijas, kurios kelia pavojų žmonių ir nuosavybės saugumui;

- teikia pagalbą avarijų metu gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;

- organizuoja viešosios tvarkos užtikrinimą gyventojų susitelkimo, įlaipinimo į transportą, išlaipinimo iš jo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, evakuojamųjų vežimo maršrutuose;

- organizuoja avarijos zonoje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;

- organizuoja žuvusiųjų atpažinimą, dingusių asmenų apskaitą ir paiešką;

- nustatyta tvarka registruoja evakuotus gyventojus laikinojo apgyvendinimo vietose;

- organizuoja asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į avarijos židinių ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą.

69.24.4. Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia greitosios medicinos pagalbos paslaugas;

- prireikus nugabena nukentėjusiuosius ir (ar) pacientus į asmens sveikatos priežiūros įstaigas.

69.24.5. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

- sustiprina užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę;

- koordinuoja asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros organizavimą.

69.24.6. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba:

- potvynio metu, susidarius sąlygoms, dėl kurių galima aplinkos tarša, organizuoja aplinkos taršos tyrimus, taršos poveikio aplinkai masto ir aplinkai padarytos žalos nustatymą, atlieka teršalų sklaidos prognozes ir teikia jas institucijoms, dalyvaujančioms valdant ekstremaliąją situaciją.

69.24.7. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Marijampolės valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba organizuoja vandens, gyvūninių ir negyvūninių maisto produktų, pašarų laboratorinius tyrimus ir rizikos vertinimą.

70. Savivaldybės administracijos ir jos struktūrinių padalinių veiklos tęstinumo užtikrinimas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms. Gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms ir Administracijos direktoriui paskelbus Savivaldybės administracijos ir jos struktūrinių padalinių darbuotojų evakavimą ar skubų iškeldinimą alternatyvios darbo vietos skirstomos šiuo principu:

- Savivaldybės mero institucijai ir administracijos vadovams;

- Savivaldybės administracijos struktūriniams padaliniais;

- specialistams, nepriklausantiems administracijos struktūriniams padaliniais.

Alternatyvių darbo vietų adresai:

- Marijampolė, Lietuvininkų g. 18

- Marijampolė, Vytauto g. 17

- Marijampolė, Vasario 16-osios g. 7 (Marijampolės Rimanto Stankevičiaus pagrindinė mokykla).

71. Gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms alternatyvias darbo vietas darbuotojams paskirsto Administracijos ūkio skyriaus vedėjas. Darbuotojų evakavimą ar skubų iškeldinimą organizuoja Savivaldybės administracijos direktorius ir jo pavaduotojai, vykdo - skyrių vedėjai.

72. Materialinių išteklių telkimas ekstremaliųjų situacijų atvejais gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, savivaldybės institucijų ir įstaigų, ūkio subjektų, kitų įstaigų veiklai palaikyti ir atkurti. Materialinių išteklių telkimas organizuojamas vadovaujantis Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1107 „Dėl Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo

ir Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

73. Ekstremaliųjų situacijų atvejais valstybės institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir už atskirų funkcijų vykdymą atsakingos institucijos savo veikloje naudoja joms priklausančius materialinius išteklius pagal su Savivaldybės administracija sudarytas sutartis (susitarimus) (žr. 29 priedą):

73.1. 2019-05-30 sutartis Nr. As-699 (Žmonių palaikų gabenimo patologinės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizėms ir tyrimams, nenustatytos tapatybės ir vienišų žmonių palaikų laikymo (saugojimo) ir laidojimo paslaugos);

73.2. 2018-03-30 Paslaugų teikimo sutartis Nr. As-280 (Perspėjimo sirenomis sistemos techninės įrangos naudojimo priežiūra bei remonto darbai);

73.3. 2018-04-18 Paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis Nr. As-306 (Beglobių gyvūnų (šunų, kačių) gaudymo, karantinio ir eutanazijos paslaugos Marijampolės savivaldybėje);

73.4. 2018-03-09 Marijampolės savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sutartis Nr. As-193;

73.5. 2016-06-14 Paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis Nr. As-1298 (Vėjolaų ir vėjovartų sutvarkymas);

73.6. 2007-10-08 Technikos patelkimo likviduojant ekstremaliąsias situacijas ir jų padarinius sutartis Nr. As-788;

73.7. 2017-02-22 Marijampolės savivaldybės gatvių, šaligatvių, laiptų, automobilių stovėjimo aikštelių ir žaliųjų plotų valymo, tualetų priežiūros paslaugų teikimo sutartis Nr. As-553;

73.8. 2010-11-10 Gyventojų perspėjimo ir informavimo ekstremaliųjų situacijų atvejais sutartis Nr. As-1025;

73.9. 2015-10-07 Gyventojų perspėjimo ir informavimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją bendradarbiavimo susitarimas Nr. As-1791;

73.10. 2010-04-19 Gyventojų perspėjimo ir informavimo ekstremaliųjų situacijų atvejais sutartis Nr. As-168-1;

73.11. 2016-06-01 Paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis Nr. As-1133 (Žaliųjų plotų priežiūros);

73.12. 2014-12-29 Technikos patelkimo likviduojant įvykius, ekstremaliuosius įvykius, ekstremaliąsias situacijas ir jų padarinius sutartis Nr. As-1457;

73.13. 2018-03-19 Statybos rangos sutartis Nr. As-212 (Marijampolės savivaldybės kelių, gatvių, aikštelių ir šaligatvių priežiūros ir remonto darbai);

73.14. 2019-02-04 Vandens tiekimo sutartis Nr. As-141 (Maisto produktų (Prekių) pardavimo ir pristatymo paslaugos).

73.15. 2019-01-03 Paslaugų viešojo pirkimo-pardavimo sutartis Nr. As-15 (Marijampolės savivaldybės pavojingų atliekų apdorojimo paslaugos).

74. Ekstremaliųjų situacijų atvejais savivaldybės teritorijoje esantys ūkio subjektai ir kitos įstaigos teikia jiems nuosavybės teise priklausančius materialinius išteklius, kai gelbėjimo darbų vadovo arba ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo žinioje ir Lietuvos Respublikos rezerve esančių materialinių išteklių nepakanka.

75. Nepakankant gelbėjimo darbų vadovo arba operacijų vadovo žinioje esančių išteklių ir nustačius, kiek ir kokių papildomų materialinių išteklių reikia ekstremaliosioms situacijoms likviduoti, ūkio subjektai ir įstaigos, su kuriomis sudarytos sutartys, Savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu teikia materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui arba operacijų vadovui į Savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą.

76. Neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, Savivaldybės administracijos direktorius rašytiniu reikalavimu turimus materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui ar operacijų vadovui į Savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą teikia ūkio subjektai ir kitos įstaigos, su kuriais nesudarytos sutartys. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras koordinuoja visą teikiamą pagalbą. Savivaldybės teritorijoje esančių ūkio subjektų ir kitų įstaigų turimi materialiniai ištekliai, kurie neatidėliotinais

atvejais teikiami ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti pateikiami plano priede „Materialinių išteklių žinynas“ (žr. 11 priedą).

77. Kai savivaldybėje turimų materialinių išteklių nepakanka, Savivaldybės administracijos direktorius prašo gretimų savivaldybių pagalbos. Pagalba teikiama vadovaujantis Gretimų savivaldybių sudarytais tarpusavio pagalbos planais (žr. 12 priedą), kuriuose numatyta materialinių išteklių ir civilinės saugos sistemos pajėgų teikimo, keitimosi informacija bei gautų, sunaudotų ar sugadintų materialinių išteklių apskaitos ir kompensavimo už jų teikimą, procedūros.

78. Išlaidos, susijusios su materialinių išteklių teikimu, ūkio subjektams, kitoms įstaigoms kompensuojamos. Ši kompensacija mokama iš Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų.

79. Susidarius Savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai ir kai yra išnaudotos visos civilinės saugos sistemos pajėgų panaudojimo galimybės, Savivaldybės ESK priima sprendimą dėl gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų pasitelkimo privalomiems darbams atlikti. Šių darbų atlikimo tvarką reglamentuoja Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 512 „Dėl Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

80. Civilinės saugos priemonių valstybės rezervas naudojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1418. Valstybės rezervo civilinės saugos priemonių išdavimas organizuojamas Valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų perdavimo, priėmimo ir gabenimo į panaudojimo vietą tvarkos aprašu, patvirtintu Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktorius 2012 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 1-365 „Dėl Valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų perdavimo, priėmimo ir gabenimo į panaudojimo vietą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

81. Sanitarinio švarinimo organizavimas. Sanitarinio švarinimo tikslas – maksimaliai sumažinti kenksmingų faktorių poveikį žmonėms, gyvūnams ir aplinkai radioaktyviojo, cheminio bei biologinio užteršimo atvejais. Susidarius ekstremaliosioms situacijoms Savivaldybės administracijos direktorius kartu su Marijampolės savivaldybės civilinės sistemos pajėgomis organizuoja sanitarinį švarinimą (žmonių, technikos) ir kitas radiacinio, cheminio ir biologinio kenksmingumo pašalinimo priemones, vykdo – tarpinio gyventojų evakavimo punkto viršininkas. Sanitarinis švarinimas atliekamas Savivaldybės administracijos direktoriaus numatytose vietose, esant reikalui gali būti panaudoti ir mobilūs dezaktyvavimo punktai. Ūkinių gyvūnų sanitarinį švarinimą atlieka gyvūnų laikytojas gyvūnų laikymo vietoje pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos pateiktas rekomendacijas.

82. Evakuojamų gyventojų dozimetrinė kontrolė vykdoma išėjimo iš avarijos židinio kontrolės punktuose, taip pat tarpiniuose evakavimo punktuose. Dozimetrinę kontrolę vykdo dozimetrinės kontrolės grupės. Evakuojamų gyventojų dozimetrinė kontrolė vykdoma vadovaujantis Dozimetrinės kontrolės radiacinės avarijos atveju bendraisiais nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 578 „Dėl Dozimetrinės kontrolės radiacinės avarijos atveju bendrųjų nuostatų patvirtinimo“.

83. Evakuojamų žmonių sanitarinis švarinimas vykdomas vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmų cheminio užteršimo atvejus tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. V-209 „Dėl Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų veiksmų cheminio užteršimo atvejus tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Lietuvos higienos normos HN 99:2011 „Gyventojų apsauga įvykus radiologinei ar branduolinei avarijai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. V-1040 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 99:2011 „Gyventojų apsauga įvykus radiologinei ar branduolinei avarijai“ patvirtinimo“, reikalavimais.

84. Radiacinės saugos centras atlieka radiacinių avarijų tyrimus, prognozuoja jų padarinius ir teikia siūlymus, kaip jų išvengti ir juos likviduoti, nustato visų valstybės ir savivaldybės institucijų, atliekančių gelbėjimo, paieškos ir tvarkymo darbus, darbuotojams reikalavimus, kokių radiacinės saugos priemonių jie turi laikytis, ir kontroliuoja, kaip vykdomi šie reikalavimai.

85. Užteršimo cheminėmis medžiagomis atveju, sanitarinio švarinimo vietas ir būdus nustato gelbėjimo darbų vadovas, vadovaudamasis Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdybos ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento rekomendacijomis. Teritorijos degazavimo darbus vykdo pavojingojo objekto, kuriame įvyko cheminė avarija, pajėgos.

86. Sanitarinio švarinimo kontrolę vykdo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdyba.

87. Visuomeninės organizacijos prisideda organizuojant žmonių sanitarinį švarinimą, teikdamos skalbimo paslaugas.

88. Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba nustato vietas ir organizuoja gyvulių sanitarinį švarinimą.

89. Marijampolės savivaldybės sanitarinio švarinimo atlikimo vietas:

Eil. Nr.	Įmonės, kuriose sudaromi punktai		Aptarnaujančio personalo skaičius	Maksimalus pralaidumas		Pastabos
	pavadinimas	adresas, telefonas		žmonių (per val.)	technikos vnt./val.	
1.	Sveikatingumo centras „Sveikatos banga“	Marijampolė, Mokolų g. 61 tel. 57 047	5	60	-	15 dušo kabinų (3 vietas), iš jų 2 žmonėms su negalia
2.	Žaidimų sporto mokykla	Marijampolė, Gamyklų g. 1 tel.: 97 362, 97 199	7	40	-	10 dušo kabinų (4 vietas)
		Marijampolė, Kauno g. 113	1	32	-	8 dušo kabinos (2 vietas)
3.	VŠĮ Marijampolės futbolo klubas	Marijampolė, Kauno g. 125 tel. 72 325 (pagrindinio futbolo stadiono tribūnos pastatas)	5	80	-	20 dušo kabinų (4 vietas, 6 persirengimo kambariai)
		Marijampolė, Kauno g. 125 tel. 72 325 (maniežo pastatas)	5	40	-	10 dušo kabinų (2 persirengimo kambariai), (tik vienas įėjimas)
4.	Sporto mokykla	Marijampolė, Jaunimo g. 8 tel. 74 562	14	48	-	12 dušo kabinų (2 vietas)
5.	Sporto centras „Sūduva“	Marijampolė, Sporto g. 1 tel. 72 663	3	64	-	16 dušo kabinų (4 vietas)
6.	UAB „Marijampolės pieno konservai“	Marijampolė, Kauno g. 114 tel./faks. 98 450 /98 431	5	128	4	32 dušo kabinos (11 vietų) + 11 vietų viešbutis
7.	UAB „Gelgotos transportas“	Marijampolė, Gėlyno g. 10 tel. 70 236	3	-	8	2 plovimo vietos: (yra 4 vietų patalpa lengvųjų automobilių cheminiam valymui)
8.	UAB „Marijampolės autobusų parkas“	Marijampolė, Gamyklų g. 9 tel.: 98 841	4	-	6	2 plovimo vietos autobusams plauti ir 2 vietas autobusų vidaus valymui

Eil. Nr.	Įmonės, kuriose sudaromi punktai		Aptarnaujančio personalo skaičius	Maksimalus pralaidumas		Pastabos
	pavadinimas	adresas, telefonas		žmonių (per val.)	technikos vnt./val.	
9.	UAB „Angelma“	Marijampolė, Sasnavos g. 78 tel. 73 546	2	-	9	3 plovimo vietos: 2 – lengvųjų automobilių; 1 - sunkvežimių (naudojama tik paskelbus ekstremalią situaciją arba branduolinės avarijos atveju metu)
10.	UAB „Ridma“	Marijampolė, Sporto g. 50, tel. 97 312	2	-	9	3 plovimo vietos: 2 – lengvųjų automobilių; 1 – sunkvežimių (yra 6 vietų patalpa lengvųjų automobilių sausam valymui) (naudojama tik paskelbus ekstremalią situaciją arba branduolinės avarijos atveju metu)
11.	H2AUTO bekontaktė savitarnos plovykla	Marijampolė, Vytauto g. 48A tel. 8 667 00 222	Savitarna	-	28	7 plovimo vietos (naudojama tik paskelbus ekstremalią situaciją arba branduolinės avarijos atveju metu; ekstremaliosios situacijos ar kitu atveju savivaldybė skirs žmones technikos švarinimui)
12.	H2AUTO bekontaktė savitarnos plovykla	Marijampolė, Gėlyno g. 6 tel. 8 667 00 222	Savitarna	-	24	6 plovimo vietos (naudojama tik paskelbus ekstremalią situaciją arba branduolinės avarijos atveju metu; ekstremaliosios situacijos ar kitu atveju savivaldybė skirs žmones technikos švarinimui)
IŠ VISO:			56	492	88	123 dušo kabinos

90. Evakuotų gyventojų apgyvendinimo kolektyvinės apsaugos statiniuose organizavimas. Susidarius ekstremaliajai situacijai ar karo metu, Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu skelbia savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją ir, atsižvelgdamas į pavojų gyventojų gyvybei ir sveikatai, priima sprendimą gyventojų saugumui panaudoti kolektyvinės apsaugos statinius ir patalpas, gavęs Savivaldybės Ekstremalių situacijų komisijos pasiūlymą.

Tokiu atveju Savivaldybės administracijos direktorius iš suinteresuotų institucijų ir nevyriausybinų organizacijų atstovų ir specialistų sudaro ir įsakymu patvirtina gyventojų kolektyvinės apsaugos organizavimo grupę, kuri numato reikiamą personalą, atsakingą už kolektyvinės apsaugos statinių paruošimą ir aprūpinimą materialinėmis priemonėmis, numato sveikatos priežiūros ir psichologinės pagalbos, apsaugos ir kitas būtinausias paslaugas ir jų teikėjus, sprendžia kitus klausimus, susijusius su būtinausių gyvenimo kolektyvinės apsaugos statiniuose sąlygų užtikrinimu.

Už evakuotų gyventojų apgyvendinimą kolektyvinės apsaugos statiniuose ir patalpose, gyvybiškai būtinų paslaugų – gyventojų aprūpinimo maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais, pirmosios ir skubiosios medicinos pagalbos ir kitų gyvybiškai būtinų paslaugų (toliau – būtiniosios paslaugos) – suteikimo organizavimą atsakinga Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija, kuriai padeda Savivaldybės operacijų centras.

Marijampolės savivaldybės teritorijoje laikinam gyventojų apgyvendinimui yra numatyti 22 kolektyvinės apsaugos statiniai, kuriuose galimų apsaugoti minimalus gyventojų skaičius – 14 330. Kolektyvinės apsaugos statinių (patalpų) sąrašas ir statinių planai pateikiami plano prieduose (žr. 23, 29 priedus).

90.1. Evakuotų gyventojų apgyvendinimas, aprūpinimas maistu ir būtinausiomis materialinėmis priemonėmis Marijampolės savivaldybėje esančiuose kolektyvinės apsaugos statiniuose bus organizuojamas vadovaujantis Kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1-406 „Dėl Kolektyvinės apsaugos statinio paruošimo evakuotiems gyventojams apsaugoti rekomendacijų patvirtinimo“:

90.1.1. *Maitinimo užtikrinimas.* Iš 22 kolektyvinės apsaugos statinių, numatytų laikinam gyventojų apgyvendinimui, 20 yra maitinimo ir maisto ruošimo patalpos. Šiuose statiniuose maitinimas bus organizuojamas kaip įprasta. Ten, kur nėra įrengtų maisto gamintojų patalpų, evakuotų gyventojų maitinimas bus organizuojamas pagal Savivaldybei pavaldžių įstaigų su maistą tiekiančiomis įmonėmis sudarytas sutartis. Maistą numatoma pristatyti maistą gaminančios įmonės arba savivaldybės administracijos turimu transportu.

90.1.2. *Higienos ir fiziologinių poreikių užtikrinimas.* Visuose parinktuose kolektyvinės apsaugos statiniuose patenkinami minimalūs evakuotų gyventojų poreikiai, higienos normos, yra vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklai, tualetai, prausyklos, dušai, numatytas patalpų valymas, komunalinių atliekų išvežimas, patalpų šaltuoju metų laikotarpiu šildymas, užtikrinamas aprūpinimas reikiamu kiekiu priemonių (tualetiniu popieriumi, šiukšlių dėžėmis ir maišais, prausimosi, dezinfekuojamosiomis ir kt. priemonėmis).

90.1.3. *Medicininis aprūpinimas.* Medicinos pagalbos patalpos yra įrengtos 13-oje kolektyvinės apsaugos statinių. Marijampolės savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyrius organizuoja, o asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos užtikrina evakuotų gyventojų sveikatos apsaugą. Savivaldybės teritorijoje esančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 12 priedą). Pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą teikia VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis.

90.1.4. *Psichologinės pagalbos teikimas.* Psichologinę pagalbą teikia savivaldybės Pedagoginė psichologinė tarnyba ir nevyriausybinės organizacijos.

Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigose (iš viso 13 kolektyvinės apsaugos statinių), psichologinę pagalbą evakuotiems gyventojams teiks šiose įstaigose dirbantys psichologai.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Marijampolės skyrius organizuoja apmokytus savanorius ir specialistus psichologinei pagalbai teikti ir koordinuoja jų veiksmus. Prireikus Savivaldybės operacijų centro sprendimu gali būti pasitelkti Lietuvos kariuomenės psichologai.

90.1.5. Apsaugos ir viešosios tvarkos užtikrinimas. Apsaugą ir viešąją tvarką kolektyvinės apsaugos statiniuose užtikrina Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas. Trūkstant pajėgų į pagalbą gali būti pasitelkiami policijos rėmėjai ir Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės nariai. Savivaldybės viešosios tvarkos palaikymo pajėgų materialinių ir žmogiškųjų išteklių suvestinė pateikiama plano priede (žr. 16 priedą). Vaizdo stebėjimo sistema įrengta 18-oje kolektyvinės apsaugos statinių, 13-oje (švietimo įstaigose) yra budėtojai, 4-iose yra sargai.

90.1.6. Socialinės pagalbos teikimas. Socialinę pagalbą gyventojams, apgyvendintiems kolektyvinės apsaugos statiniuose ir patalpose organizuoja Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyrius. Socialinę pagalbą teikia savivaldybės įstaigos, teikiančios socialines paslaugas, nevyriausybines organizacijas, religinės bendruomenės bei tam teisę turintys fiziniai ir juridiniai asmenys. Savivaldybės įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą).

Savivaldybės teritorijoje veikiančios nevyriausybines organizacijos prisideda organizuojant rūbų išdavimą, maisto atvežimą bei dalinimą.

Prireikus Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Marijampolės skyrius organizuoja apmokytus savanorius ir specialistus socialinei pagalbai teikti ir koordinuoja jų veiksmus.

90.1.7. Aprūpinimas būtiniausiomis materialinėmis priemonėmis. Evakuotų gyventojų aprūpinimas būtiniausiomis materialinėmis priemonėmis pateikiamas plano priede „Marijampolės savivaldybės kolektyvinės apsaugos statiniams aprūpinti reikalingų materialinių išteklių žinynas“ (žr. 25 priedą).

90.1.8. Marijampolės savivaldybės teritorijoje esančių statinių ar patalpų naudojimo gyventojų kolektyvinei apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu sąlygos ir tvarka (toliau – Sąlygos ir tvarka), patvirtinta Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. DV-936 „Dėl Marijampolės savivaldybės teritorijoje esančių statinių ar patalpų naudojimo gyventojų kolektyvinei apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu sąlygų ir tvarkos patvirtinimo“, reglamentuoja statinių ar patalpų, skirtų kolektyvinei gyventojų apsaugai ekstremaliųjų situacijų atvejais, paruošimo ir naudojimo, išlaidų, susijusių su jų paruošimu bei naudojimu ekstremaliųjų situacijų metu, kompensavimo tvarką ir atsakomybę. Sąlygos ir tvarka taikoma ir privaloma visoms įstaigoms, išvardintoms statinių ar patalpų, skirtų gyventojų kolektyvinei apsaugai sąraše, kuris Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu kiekvienais metais yra tikslinamas.

Už statinių ar patalpų parengimą ekstremaliųjų situacijų atvejais yra atsakingi įstaigų vadovai (toliau – vadovai) arba jų įgalioti asmenys. Paskyrę įgaliotus asmenis, atsakingus už kolektyvinės apsaugos statinių ar patalpų paruošimą, vadovai nedelsdami pateikia įsakymo apie atsakingo asmens paskyrimą kopiją ir asmens kontaktinius duomenis savivaldybės vyriausiajam civilinės saugos specialistui.

Statinių ar patalpų parengties būklė turi būti tokia, kad susidarius ekstremaliajai situacijai, patalpos žmonių apsaugai būtų tinkamai parengtos darbo metu ne ilgiau kaip per 2 valandas, o ne darbo metu – per 4 valandas.

Paruoštose patalpose daiktų, mokymo priemonių ir kitų įrengimų leidžiama palikti užimant ne daugiau kaip 20 proc. patalpų tūrio.

Statinių ar patalpų paruošimas kolektyvinei gyventojų apsaugai pradedamas gavus Savivaldybės administracijos direktoriaus ar jį pavaduojančio asmens arba jų pavedimu vyriausiojo civilinės saugos specialisto rašytinį pranešimą, kuriame nurodomas reikalingų paruošti patalpų plotas.

Vadovai ar jų įgalioti asmenys privalo užtikrinti:

- kad nebūtų užkrauti įėjimo (išėjimo) keliai į patalpas;

- kad patalpos būtų sausos. Temperatūrą žiemos metu palaikyti atsižvelgiant į patalpų naudojimo paskirtį įprastomis sąlygomis. Šaltuoju metų laiku skaičiuojama temperatūra patalpoje turi būti ne žemesnė negu +15 °C;
- kad patalpos būtų aprūpintos pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, kurių kiekiai numatyti priešgaisrinės saugos normatyviniuose dokumentuose, atsižvelgiant į pastato naudojimo paskirtį;
- kad statinių ar patalpų priežiūra ir remontas būtų atlikti pagal statiniams, kuriuose yra patalpos, nustatytą jų priežiūros ir naudojimo reglamentą;
- kad pastate esančių tualetų sanitariniai mazgai (klozetai, vandens kriauklės) būtų paruošti naudoti pagal paskirtį;
- kad patalpos būtų tinkamai apšviestos, taip pat tvarkingi šviečiantys užrašai virš įėjimų į šias patalpas ir išėjimų;
- kad patalpų vidaus apšvietimas atitiktų normas, nurodytas pastato statybos techniniame reglamente.

90.1.9. Pagal planuojamų apgyvendinti kolektyvinės apsaugos statinyje gyventojų skaičių, statinių ar patalpų vadovas nustato reikalingą aptarnaujančio personalo skaičių.

90.2. Statinių ar patalpų savininkams kompensuojamos visos patirtos išlaidos, susijusios su statinių ar patalpų paruošimu, pritaikant jas gyventojų kolektyvinei apsaugai, jų paruošimu grąžinant į pradinę paskirtį, taip pat išlaidos dėl statinių ar patalpų apgadinimo bei kitos patirtos išlaidos, susijusios su papildomu šildymu, elektros, telefono, vandens naudojimu.

Patirtos išlaidos kompensuojamos vadovaujantis Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. 1107 „Dėl materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo ir valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

9.3 Kolektyvinės apsaugos statiniuose (2-juose), kuriuose nėra įrengtų maisto gaminimo patalpų, evakuotų gyventojų maitinimas bus organizuojamas pagal Savivaldybei pavaldžių įstaigų su maistą tiekiančiomis įmonėmis sudarytas sutartis. Maistą numatoma pristatyti maistą gaminančios įmonės arba savivaldybės administracijos turimu transportu.

Kolektyvinės apsaugos statiniuose, kuriuose nėra įrengtų medicinos ir psichologinės pagalbos patalpų, vadovo sprendimu parenkamos kitos patalpos, skirtos šių paslaugų teikimui.

Kolektyvinės apsaugos statiniuose apgyvendintų evakuotų gyventojų drabužių skalbimo ir džiovavimo paslaugas numatoma organizuoti VšĮ Marijampolės ligoninėje.

VII SKYRIUS

PAGALBOS TEIKIMO NUKENTĖJUSIEMS GYVENTOJAMS EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU ORGANIZAVIMAS

91. Medicininės, socialinės, psichologinės ir kitos pagalbos teikimo organizavimas, švietimo ir kitų būtiniausių paslaugų teikimas gyventojams ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu. Savivaldybės teritorijoje esančios asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų pajėgos teikia sveikatos priežiūros paslaugas ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu. Savivaldybės teritorijoje esančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 13 priedą). Asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų veiklą koordinuoja Marijampolės savivaldybės administracijos Sveikatos priežiūros skyriaus vedėjas.

92. Įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu savivaldybės teritorijoje esančios asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos savo veiklą organizuoja pagal Ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, parengtus atsižvelgiant į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus patvirtintas Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodines rekomendacijas ir Sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas Visuomenės sveikatos centro apskrityje ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo rekomendacijas. Ypač pavojingos užkrečiamosios ligos – raupų atveju, asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų

veiksmus reglamentuoja Marijampolės savivaldybės pasirengimo raupų grėsmei veiksmų planas (žr. 31 priedą).

93. Prireikus asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kuriose teikiamos paslaugos pacientams, organizuoja nukentėjusiesiems būtinas specialistų konsultacijas.

94. Visuomenės sveikatos priežiūros priemonės (biologinės, cheminės, radiologinės, kitos) ekstremaliųjų situacijų atvejais vykdomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

95. Įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais Kauno PGV ir Marijampolės priešgaisrinės apsaugos tarnybos statutiniai valstybės tarnautojai ir darbuotojai dalyvauja teikiant pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą, vadovaudamiesi Priešgaisrinių gelbėjimo įstaigų dalyvavimo teikiant pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-194 „Dėl Priešgaisrinių gelbėjimo įstaigų dalyvavimo teikiant pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

96. Gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą teikia VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis, o prireikus ir kitos savivaldybės teritorijoje esančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos.

97. Prireikus VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis teikia nukentėjusiesiems skubiąją nestacionarinę medicinos pagalbą, perveža nukentėjusiuosius.

98. Vadovaujantis Nevyriausybinų organizacijų pasitelkimo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimui užtikrinti krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. V-303 „Dėl Nevyriausybinų organizacijų pasitelkimo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimui užtikrinti krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais tvarkos aprašo patvirtinimo“, nevyriausybinių organizacijos pagal savo kompetenciją ir galimybes, gali būti pasitelkiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimui krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais.

99. Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyrius organizuoja socialinę pagalbą evakuotiems ir nukentėjusiems gyventojams. Socialinę pagalbą teikia savivaldybės įstaigos, teikiančios socialines paslaugas, nevyriausybinių organizacijos, religinės bendruomenės bei tam teisę turintys fiziniai ir juridiniai asmenys. Savivaldybės įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 14 priedą).

100. Prireikus Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Marijampolės skyrius organizuoja apmokytų savanorių ir specialistų pasitelkimą socialinei pagalbai teikti ir koordinuoja jų veiksmus.

101. Savivaldybės administracijos direktorius pagal kompetenciją organizuoja psichologinės pagalbos teikimą. Psichologinę pagalbą teikia savivaldybės Pedagoginė psichologinė tarnyba (dirbančių žmonių skaičius – 13) ir nevyriausybinių organizacijos.

102. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Marijampolės skyrius organizuoja apmokytų savanorių ir specialistų pasitelkimą psichologinei pagalbai teikti ir koordinuoja jų veiksmus. Prireikus Savivaldybės operacijų centro sprendimu gali būti pasitelkti Lietuvos kariuomenės psichologai.

103. Įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais, evakuotiems ir nukentėjusiems vaikams ir moksleiviams bendrąjį ugdymą, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą organizuoja Savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas.

104. Teisės aktų nustatyta tvarka, ekstremaliųjų situacijų metu, būtiniausios paslaugos (maitinimas ir apgyvendinimas, aprūpinimas maisto produktais ir geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kitomis gyvybiškai būtinomis paslaugomis) nemokamai teikiamos nukentėjusiems gyventojams, evakuotiems iš pavojingų teritorijų ir apgyvendintiems laikinojo apgyvendinimo vietoje. Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija, kuriai padeda Savivaldybės operacijų centras organizuoja būtiniausių paslaugų teikimą nukentėjusiems gyventojams. Jeigu savivaldybėje turimų išteklių nepakanka, Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų

komisijos teikimu Vyriausybė priima sprendimą panaudoti valstybės rezerve esančias civilinės saugos, medicinos, ryšių priemones ir kitų materialinių išteklių atsargas.

VIII SKYRIUS VIEŠOSIOS TVARKOS PALAIKYMŲ ORGANIZAVIMAS

105. Susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, viešąją tvarką savivaldybės teritorijoje užtikrina Vyriausiasis policijos komisariatas. Policijos komisariatų ir nuovadų, esančių savivaldybės teritorijoje, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 15 priedą).

106. Vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai:

106.1. savo veiksmus derina su ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu ir vykdydami jo nurodymus, saugos ekstremaliosios situacijos židinį, užtikrina viešąją tvarką ir asmenų saugumą gyventojų susitelkimo vietose vykstant evakavimo ir gelbėjimo darbams.

106.2. siekdami palengvinti civilinės saugos sistemos pajėgų darbą atliekant gelbėjimo darbus, apsaugant nuo pavojaus gyventojus ir rūpinantis išlikusiais gyvaisiais, kontroliuoja civilinės saugos sistemos pajėgų ir kitų asmenų patekimą į ekstremaliosios situacijos židinio teritoriją.

106.3. eismui reguliuoti ekstremaliosios situacijos židinyje, jos prieigose ir evakuacijos maršrutuose išstato laikinus kontrolės postus, duoda nurodymus kelių priežiūros tarnyboms dėl kelio ženklų pastatymo nurodytose vietose. Postų vietą nustato pirmasis į ekstremaliosios situacijos židinio vietą atvykęs policijos pareigūnas, suderinęs su gelbėjimo darbų vadovu arba ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu.

106.4. teikia pagalbą asmens ar visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, esant būtinybei patekti į asmens būstą be jo sutikimo; organizuoja technikos, vykstančios dirbti į ekstremaliosios situacijos židinio, ir evakuojamųjų palydą.

106.5. tvarko evakuotų gyventojų apskaitą ir teikia duomenis apie laikinai įregistruotus gyventojus Savivaldybės operacijų centrui.

106.6. užtikrina valstybės, savivaldybės ir privataus turto apsaugą pavojaus zonoje ir evakuotose teritorijose.

106.7. renka informaciją apie aukas, identifikuoja žuvusiuosius ir organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos, prirėkus pradeda ikiteisminį tyrimą.

106.8. renka, registruoja ir analizuoja informaciją, reikalingą policijos veiksmams koordinuoti ekstremaliosios situacijos atveju, keičiasi šia informacija su kitomis civilinės saugos sistemos pajėgomis, dalyvaujančiomis likviduojant ekstremaliosios situacijos padarinius.

107. Trūkstant civilinės saugos sistemos pajėgų, ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimu viešajai tvarkai palaikyti, eismo saugumui, judėjimo kontrolės ir kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms užtikrinti, vadovaujantis sąveikos planu, į pagalbą civilinės saugos sistemos pajėgoms gali būti pasitelkiami kariniai vienetai, policijos rėmėjai, Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės nariai. Savivaldybės teritorijoje esančių visuomeninių organizacijų, užtikrinančių viešąją tvarką kartu su policija, sąrašas pateikiamas plano priede (žr. 16 priedą). Savivaldybės viešosios tvarkos palaikymo pajėgų materialinių ir žmogiškųjų išteklių suvestinė pateikiama plano priede (žr. 17 priedą).

IX SKYRIUS PRIVALOMŲ DARBŲ ORGANIZAVIMAS

108. Marijampolės savivaldybės teritorijoje ekstremaliųjų situacijų atvejais privalomi darbai organizuojami vadovaujantis Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu nr. 512 „Dėl Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

109. Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami ir darbai atliekami tik tada, kai yra išnaudotos viso savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgų panaudojimo galimybės.

110. Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami darbams atlikti remiantis Civilinės saugos įstatyme įtvirtintu visuotinio privalomumo principu.

111. Darbus privalo atlikti darbingi gyventojai, sukakę 18 metų, išskyrus tikrosios karo tarnybos karius, nėščias, neseniai pagimdžiusias moteris (moteris, pagimdžiusias ir auginančias vaikus, kol jiems sueis vieneri metai), neįgaliuosius ir gyventojus, kurie vieni augina vaikus iki 16 metų, taip pat gyventojus, kurie naudojami privilegijomis ir imunitetais pagal tarptautinę teisę.

112. Sprendimą dėl gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų pasitelkimo darbams atlikti priima:

112.1. susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai – Savivaldybės ESK;

112.2. susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai – Vyriausybės ESK.

113. Ekstremaliųjų situacijų atvejais ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas nustato, kiek ir kokių darbų reikia atlikti ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, ir per Savivaldybės operacijų centrą prašo Savivaldybės administracijos direktoriaus telkti gyventojus, ūkio subjektus ir kitas įstaigas darbams atlikti.

114. Savivaldybės administracijos direktorius telkia gyventojus, ūkio subjektus ir kitas įstaigas darbams atlikti laikydamasis tokio eiliškumo:

114.1. ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurių veikla dėl ekstremaliosios situacijos poveikio yra sustabdyta;

114.2. kiti ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurių veikla nėra tiesiogiai paveikta ekstremaliosios situacijos;

114.3. bedarbiai;

114.4. kiti gyventojai;

114.5. gyvybiškai svarbiuose savivaldybės objektuose dirbantys darbuotojai;

114.6. valstybinės reikšmės ir pavojinguose objektuose dirbantys gyventojai.

115. Ekstremaliųjų situacijų atvejais ūkio subjektai, valdantys elektroninių ryšių tinklą ar teikiantys elektroninių ryšių paslaugas, Savivaldybės administracijos direktoriaus nurodymu turi skirti reikalingus ekspertus ir specialistus civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo ryšių sistemos tinkamam funkcionavimui užtikrinti.

116. Gyventojai, ūkio subjektų ir kitų įstaigų tarnautojai ir darbuotojai (toliau – darbuotojai) turi atvykti arba prireikus yra atvežami centralizuotai Savivaldybės ar Valstybės operacijų centro patelktu transportu į operacijų vadovo nurodytą vietą.

117. Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju darbų atlikimą koordinuoja Savivaldybės operacijų centras, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju – Valstybės operacijų centras.

118. Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas užtikrina, kad gyventojai ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojai prieš jiems pradėdant dirbti būtų instrukuoti apie darbų eigą ir priemonių, skirtų darbingumui, sveikatai ir gyvybei išsaugoti, panaudojimą.

119. Savivaldybės ar Valstybės operacijų centras užtikrina, kad darbus atliekantys gyventojai ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojai būtų apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų darbų atlikimo laikotarpiu. Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju draudimo įmokos sumokamos iš Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju – iš Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų.

120. Savivaldybės ar Valstybės operacijų centras prireikus organizuoja darbus atliekančių gyventojų ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojų aprūpinimą nemokama nakvyne, maitinimu, specialiąja apranga, darbo priemonėmis, taip pat atvežimą į darbų atlikimo vietą, išvežimą iš jos ir minimalių sanitarinių higienos sąlygų sudarymą.

121. Atliktų darbų apskaita. Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas asmuo (asmenys) pildo darbus atliekančių gyventojų ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojų darbo laiko apskaitos žiniaraščius, tvarko su darbu susijusius dokumentus ir teikia juos operacijų vadovui. Baigus darbus ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas per Savivaldybės ar Valstybės operacijų centrą ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas pateikia Savivaldybės administracijos direktoriui

darbo laiko apskaitos žiniaraščius, atliktų darbų aktus ir kitus su darbų atlikimu susijusius dokumentus.

122. Savivaldybės administracijos direktorius, gavęs dokumentus, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas sudaro komisiją, kuri ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo jos sudarymo patikrina darbo laiko apskaitos žiniaraščius, atliktų darbų aktus ir kitus su darbų atlikimu susijusius dokumentus, ir, atsižvelgdama į faktiškai dirbtą laiką, Vyriausybės patvirtintą minimalųjį valandinį atlygį, nustato gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms kompensuotiną sumą ir teikia Savivaldybės administracijos direktoriui išvadą.

123. Atliktų darbų kompensavimas. Darbus atlikusiems gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, įvertinus finansines galimybes, iš Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo, Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų gali būti kompensuojamos išlaidos, susijusios su šių darbų atlikimu. Pirmiausia kompensuojamos išlaidos, patirtos tuo atveju, kai Savivaldybės ar Valstybės operacijų centras neturi galimybių užtikrinti 108 punkte nurodytų priemonių įgyvendinimo.

124. Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju išlaidos, susijusios su darbų atlikimu, gali būti kompensuojamos iš Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų. Sprendimas dėl šių lėšų išlaidų kompensavimo priima Savivaldybės administracijos direktorius ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo jo sudarytos komisijos išvadų gavimo dienos.

125. Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju Savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasis jo sudarytos komisijos išvadamis ir nustatyta kompensuotina išlaidų, susijusių su darbų atlikimu, suma, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo komisijos išvadų pateikimo dienos teikia Finansų ministerijai prašymą dėl lėšų gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų išlaidoms, susijusioms su darbų atlikimu, kompensuoti skyrimo.

126. Savivaldybės administracijos direktoriaus prašyme Finansų ministerijai nurodoma:

126.1. aplinkybės, kurioms susidarius buvo atliekami darbai;

126.2. darbus atlikę gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos;

126.3. išlaidų, susijusių su darbų atlikimu, pagrindimas.

127. Kartu su Savivaldybės administracijos direktoriaus prašymu pateikiami dokumentai, pagrindžiantys su darbų atlikimu susijusias išlaidas.

128. Finansų ministerija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Savivaldybės administracijos direktoriaus prašymo gavimo dienos parengia ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei nutarimo dėl išlaidų, susijusių su darbų atlikimu, kompensavimo gyventojams, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms projektą.

129. Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju išlaidos, susijusios su darbų atlikimu, gali būti kompensuojamos iš Lietuvos valstybės rezervo piniginių lėšų. Sprendimą dėl šių išlaidų kompensavimo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

X SKYRIUS

EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU NUTRAUKTŲ KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ ATKŪRIMO ORGANIZAVIMAS

130. Ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu nutrauktų komunalinių paslaugų atkūrimo tikslas – organizuoti nutrauktų būtiniausių komunalinių paslaugų ir energijos išteklių teikimą ekstremaliųjų įvykių metu nukentėjusiems gyventojams ir ūkio subjektams, užtikrinti elementarias gyvenimo ir veiklos sąlygas.

131. Veiklos apimtis:

131.1. šilumos, elektros energijos ir dujų tiekimas;

131.2. vandens tiekimas ir nuotekų šalinimas;

131.3. komunalinių atliekų tvarkymas.

132. Ekstremaliųjų situacijų atvejais šilumos tiekimą, aprūpinimą elektros energija, gamtinėmis ir suskystintomis dujomis organizuoja Savivaldybės administracija.

133. Šiluminės energijos tiekimą iš Marijampolės rajoninės katilinės vartotojų objektams šildyti bei karšto vandens ruošimui užtikrina UAB „Litesko“ filialas „Marijampolės šiluma“. Įvykus gedimams, avarijoms Marijampolės rajoninėje katilinėje, miesto šilumos tinkluose, jų padariniai šalinami vadovaujantis Avarijų prevencijos ir likvidavimo planu, patvirtintu UAB „Litesko“ gen. direktoriaus 2016-12-12 įsakymu Nr. 282 „Dėl avarijų prevencijos likvidavimo plano, avarijų likvidavimo grupės nuostatų patvirtinimo“. Įvykus gedimams, avarijoms vartotojų objektų vidaus šildymo ir/ar karšto vandens sistemose, jų padarinius šalina šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojai. Ekstremaliosios situacijos atveju šilumos tiekimo apribojimą ar atjungimą UAB „Litesko“ filialo „Marijampolės šiluma“ vykdo vadovaudamasi Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1-297 „Dėl Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“, pagal iš anksto sudarytus ir su Savivaldybės administracija bei vartotojais suderintus šilumos tiekimo apribojimo ir atjungimo eiliškumo grafikus.

134. Elektros energija vartotojus aprūpina Tiekėjas, o skirstymo paslaugą atlieka AB „Energinės skirstymo operatorius“. Elektros energijos persiuntimas vartotojams gali būti laikinai nutrauktas nesant vartotojų kaltės tik siekiant apsaugoti visuomenės interesus, tarp jų Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, arba atliekant naujų vartotojų prijungimo ar elektros tinklų priežiūros darbus. Elektros energijos persiuntimą nutraukti ar apriboti vartotojams be išankstinio įspėjimo galima ir tais atvejais, kai tuo siekiama išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar operatoriaus elektros tinkle arba likviduoti patirtą avariją, gedimus ar sutrikimus. Elektros tinklų priežiūros darbams atlikti perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius gali iš dalies arba visiškai atjungti vartotojų įrenginius reikiamam laikotarpiui tik pagal iš anksto nustatytą grafiką ir ne vėliau kaip prieš 10 dienų pranešęs vartotojams. Vartotojų aprūpinimo elektros energija patikimumą ir saugumą reglamentuoja Elektros energetikos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38 „Dėl Elektros energijos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“. Avarinių situacijų ar įvykių atvejais elektros energijos tiekimo atstatymas atliekamas nedelsiant.

135. Gamtinių dujų tiekimą vartotojams užtikrina AB „Energinės skirstymo operatorius“. Ši įmonė šalina visus dujų tiekimo sistemos gedimus bei avarijų padarinius.

136. Vandens tiekimą ir nuotekų šalinimą savivaldybės teritorijoje vartotojams užtikrina UAB „Sūduvos vandenys“. Vanduo tiekiamas ir nuotekos šalinamos vadovaujantis Vandentvarkos ūkio naudojimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministro 1996 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 172 „Dėl Vandentvarkos ūkio naudojimo taisyklių“. Įvykus avarijai ar gedimams UAB „Sūduvos vandenys“ telkia pajėgas ir užtikrina gyventojų ir įmonių aprūpinimą geriamuoju vandeniu ir nuotekų surinkimą. UAB „Sūduvos vandenys“ numatomos vandens tiekimo vietos, jeigu vandens nebūtų ilgiau nei 3 paras: 1. IKI MARIJAMPOLĖ, UAB PALINK prekybos centras, Vilkaviškio g. 72, Marijampolė; 2. IKI CENTO-SIGUTĖ, UAB PALINK parduotuvė, R. Juknevičiaus g. 84, Marijampolė; 3. VŠĮ Marijampolės ligoninė, Palangos g. 1, Marijampolė; 4. IKI DEGUČIAI, UAB PALINK prekybos centras, Šaulių g. 37, Marijampolė; 5. MAXIMA X, UAB MAXIMA LT prekybos centras, Sporto g. 16, Marijampolė; 6. PARDUOTUVĖS: RŪTA, SROVĖ, A. ABRAIČIO įmonė, IĮ, Jaunimo g. 12, Marijampolė; 7. MAXIMA XXX, UAB MAXIMA LT prekybos centras, V. Kudirkos g. 3, Marijampolė; 8. J. Šukienės prekybos įmonė, Kosmonautų g. 6, Marijampolė; 9. MAXIMA X, UAB MAXIMA LT prekybos centras, Gedimino g. 96, Marijampolė; 10. IKI AUŠRA, UAB PALINK prekybos centras, Vytauto g. 48A, Marijampolė. Savivaldybės funkcijas aprūpinant gyventojus geriamuoju vandeniu ekstremaliųjų situacijų metu reglamentuoja Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymas. Savivaldybės administracija užtikrina, kad savivaldybės teritorijos gyventojai būtų viešai aprūpinti arba jiems būtų sudarytos sąlygos individualiai apsirūpinti reikiamu geriamojo vandens kiekiu. Marijampolės savivaldybės administracija ir UAB „Marijampolės pieno konservai“ yra sudarę 2014-12-29 bendradarbiavimo sutartį Nr. AS-1457 „Dėl technikos patelkimo likviduojant įvykius, ekstremaliuosius įvykius, ekstremaliąsias situacijas ir jų padarinius“, kuria UAB „Marijampolės

pieno konservai“ įsipareigoję pristatyti tvarkingą, tinkamos techninės būklės, paruoštą geriamajam vandeniui tiekti techniką.

137. Komunalines atliekas Marijampolės savivaldybėje tvarko UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras. Marijampolės savivaldybės administracija ir UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras yra sudarę Marijampolės savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo 2018-03-09 sutartį Nr. As-193. Siekiant užtikrinti, kad savivaldybės teritorijoje susidarančios atliekos būtų tvarkomos aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu yra parengtos ir Marijampolės savivaldybės 2016-12-19 tarybos sprendimu Nr. 1-306 patvirtintos Marijampolės savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės, ir Marijampolės savivaldybės atliekų tvarkymo planas 2014–2020 metams, patvirtintas Marijampolės savivaldybės tarybos 2015-06-29 sprendimu Nr. 1-107.

138. Savivaldybės teritorijoje esančių avarinių tarnybų kontaktiniai duomenys:

Atstatymo darbai	Atstatymo darbų vykdytojas	Kontaktinė informacija
Vandens tiekimo tinklai	UAB „Sūduvos vandenys“	91 052, 8 612 91 052
Nuotekų tiekimo tinklai	UAB „Sūduvos vandenys“	91 052, 8 612 91 052
Aprūpinimas šilumine energija patalpų šildymui bei karšto vandens ruošimui	UAB „Litesko“ filialas „Marijampolės šiluma“	71 796 8 655 04 181
Komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas	UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras	54 204
Elektros energijos tiekimas	AB „Energijos skirstymo operatorius“ Elektros tinklo dispečerinio valdymo departamento Tinklo valdymo skyrius	8 682 21 511 1802
Dujų tiekimas	AB „Energijos skirstymo operatorius“ Dujų tinklo operatyvinio valdymo departamentas	8 699 09 881 1804

139. Savivaldybės teritorijoje esančių avarinių tarnybų turimi materialiniai ištekliai pateikiami plano priede „Materialinių išteklių žinynas“ (žr. 11 priedą).

XI SKYRIUS GYVENTOJŲ, ŽUVUSIŲ EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ METU, LAIDOJIMO ORGANIZAVIMAS

140. Žuvusiųjų laidojimo organizavimo tikslas – atlikti visas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas procedūras ekstremalių įvykių metu esant dideliame aukų skaičiui.

141. Veiklos apimtis:

141.1. žūties aplinkybių juridinis įvertinimas;

141.2. mirties konstatavimas;

141.3. žuvusių žmonių apskaita;

141.4. aukų asmens tapatybės nustatymas;

141.5. žuvusiųjų pristatymas į morgą;

141.6. laidojimo, ritualinių bei religinių paslaugų suteikimas;

141.7. neatpažintų aukų laidojimas.

142. Asmens mirties faktą nustato asmens priežiūros specialybių gydytojai, gydytojas patologas, gydytojas teisės medicinos ekspertas, skubios nestacionarinės medicinos pagalbos įstaigų slaugos specialistai.

143. Tvarkant avarijos vietoje žuvusių žmonių apskaitą, juridškai įvertinant žūties aplinkybes, nustatant neatpažintų asmenų asmens tapatybę, atliekami operatyviniai ir procesiniai veiksmai, panaudojant mokslines-technines, kriminalistines, teismo medicinos ir operatyvinės paieškos priemones ir metodus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro, generalinio prokuroro ir sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 714/153/562 „Dėl Neatpažinto lavono, nežinomo ligonio ar nežinomo vaiko asmens tapatybės

nustatymo instrukcijos patvirtinimo“. Asmens tapatybės nustatymo procese dalyvauja prokurorai (jei rastas neatpažintas lavonas), policijos pareigūnai, teismo medicinos ekspertai, psichiatrai, kiti specialistai.

144. Marijampolės savivaldybės administracija ir UAB „Sustojęs laikas“ 2019 m. gegužės 30 d. sudarė sutartį Nr. As-699, kurioje UAB „Sustojęs laikas“ įsipareigoja suteikti žmonių palaikų gabenimo patologinės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizėms ir tyrimams, nenustatytos tapatybės ir vienišų žmonių palaikų (saugojimo) ir laidojimo paslaugas.

145. Asmenys, mirę nuo pavojingų ar ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, yra laidojami vadovaujantis Asmenų, mirusių nuo pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, palaikų vežimo transporto priemonėmis, jų įvežimo į Lietuvos Respubliką ir išvežimo iš jos, laidojimo ir perlaidojimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 494. Asmenų, mirusių nuo juodligės ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, palaikai laidojami neatidarius karsto arba, esant galimybei, kremuojami. Leidimą laidoti išduoda Savivaldybės administracija (mieste), kaimo vietovėje – seniūnai teisės aktų nustatyta tvarka.

146. Marijampolės savivaldybėje nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų ir vienišų žmonių palaikų laidojimas organizuojamas vadovaujantis Nenustatytos tapatybės žmonių palaikų ir vienišų žmonių palaikų laidojimo organizavimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos aprašu, patvirtintu Marijampolės savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 1-38 „Dėl Nenustatytos tapatybės žmonių palaikų ir vienišų žmonių palaikų laidojimo organizavimo Marijampolės savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

147. Sprendimą laidoti nenustatytos tapatybės žmogaus palaikus, gavęs raštišką prokuroro leidimą, priima Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas kapinių prižiūrėtojas arba seniūnijose seniūnas, kurios teritorijoje buvo aptikti nenustatytos tapatybės žmogaus palaikai.

148. Sprendimą laidoti nenustatytos tapatybės žmogaus palaikus kapinių prižiūrėtojas arba seniūnijose seniūnas, įsitikinęs parengtų dokumentų informacijos teisingumu, priima kiek įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po raštiško prokuroro leidimo gavimo dienos.

149. Kapinių prižiūrėtojas arba seniūnijose seniūnas dalyvauja laidojant nenustatytos tapatybės žmogaus palaikus ir yra atsakingas, kad būtų tinkamai įforminti Nenustatytos tapatybės žmogaus palaikų laidojimo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 1V-725, 1 ir 2 prieduose pateikti dokumentai bei organizuoja tinkamą jų saugojimą.

150. Nenustatytos tapatybės žmonių palaikai laidojami Marijampolės savivaldybės administracijos nustatytoje teritorijoje Marijampolės miesto kapinėse Tyliojoje g.

151. Laidojant nenustatytos tapatybės žmogaus palaikus, palaidojimo akto kopiją administracijos atstovas pateikia leidimą laidoti davusiam prokurorui.

152. Gyventojų, žuvusių ekstremaliųjų situacijų metu, laidojimo vietos išdėstytos plano priede (žr. 26 priedą).

153. Gyventojų, žuvusių ekstremaliųjų situacijų metu, laidojimo vietos:

Eil. Nr.	Kapinių pavadinimas (laidojimo vieta)	Plotas	Darbų vykdytojas
1.	Gudelių mstl. kapinės, Gudelių g. 16 Gudelių sen.	1,5	Gudelių seniūnijos seniūnas
2.	Riečių k. kapinės, Gudelių sen.	0,8	Gudelių seniūnijos seniūnas
3.	Dauškių mstl. kapinės, Igliaukos sen.	0,95	Igliaukos seniūnijos seniūnas
4.	Igliaukos k. kapinės, Igliaukos sen.	2,20	Igliaukos seniūnijos seniūnas
5.	Varnupių k. kapinės, Igliaukos sen.	0,25	Igliaukos seniūnijos seniūnas
6.	Liudvinavo mstl. naujosios kapinės, Liudvinavo sen.	3,0	Liudvinavo seniūnijos seniūnas
7.	Meškėnų k. kapinės, Marijampolės sen.	0,22	Marijampolės seniūnijos seniūnas
8.	Meškučių k. kapinės, Marijampolės sen.	0,25	Marijampolės seniūnijos seniūnas

Eil. Nr.	Kapinių pavadinimas (laidojimo vieta)	Plotas	Darbų vykdytojas
9.	Ožkasvilių k. kapinės, Marijampolės sen.	0,27	Marijampolės seniūnijos seniūnas
10.	Patilčių k. kapinės, (Igliškėlių) Marijampolės sen.	0,8	Marijampolės seniūnijos seniūnas
11.	Patašinės k. kapinės, Marijampolės sen.	0,18	Marijampolės seniūnijos seniūnas
12.	Skardupių k. kapinės, Marijampolės sen.	0,934	Marijampolės seniūnijos seniūnas
13.	Gavaltuvos k. kapinės, Sasnavos sen.	0,78	Sasnavos seniūnijos seniūnas
14.	Nendrinių k. kapinės, Sasnavos sen.	0,98	Sasnavos seniūnijos seniūnas
15.	Sasnavos mstl. kapinės, Sasnavos sen.	1,8	Sasnavos seniūnijos seniūnas
16.	Šunskų mstl. kapinės, Varpo g. 44 C, Šunskų sen.	3,56	Šunskų seniūnijos seniūnas
17.	Marijampolės m. naujosios kapinės, Tylioji g. Marijampolė	18,3	UAB „Kelranga“

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

154. Planas, išskyrus tuos skyrius, kuriuose esamą informaciją teikti draudžia Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas, skelbiamas Savivaldybės interneto svetainėje.

155. Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas, atsižvelgiant į savivaldybės civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksniai: įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, susidarius ekstremaliajai situacijai, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems gyventojų saugumą, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

156. Planas tvirtinamas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. Patvirtinto ar atnaujinto plano kopija ir (ar) skaitmeninė jo versija siunčiama Kauno PGV ir savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgoms, kurių pasitelkimas numatomas plane.

157. Plano veiksmingumas išbandomas teisės aktų nustatyta tvarka rengiamų civilinės saugos pratybų metu.

PLANO PRIEDAI

- 1 priedas. Marijampolės savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė
- 2 priedas. Marijampolės savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų kontaktiniai duomenys
- 3 priedas. Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos narių kontaktiniai duomenys
- 4 priedas. Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių kontaktiniai duomenys
- 5 priedas. Savivaldybės civilinės saugos darbuotojų, ūkio subjektų, kurie vykdo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų plane numatytas užduotis, kontaktiniai duomenys
- 6 priedas. Gretimų savivaldybių ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų ir ekstremaliųjų situacijų komisijų kontaktiniai duomenys
- 7 priedas. Už kultūros paveldo apsaugą atsakingos institucijos padalinio kontaktiniai duomenys
- 8 priedas. Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sudėtis ir nuostatai
- 9 priedas. Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro sudėtis ir nuostatai
- 10 priedas. Marijampolės savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos sudėtis
- 11 priedas. Marijampolės savivaldybės materialinių išteklių žinynas
- 12 priedas. Gretimų savivaldybių tarpusavio pagalbos planų kopijos
- 13 priedas. Savivaldybės teritorijoje esančių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas
- 14 priedas. Savivaldybės įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, sąrašas
- 15 priedas. Policijos komisariatų ir nuovadų, esančių savivaldybės teritorijoje, sąrašas
- 16 priedas. Savivaldybės teritorijoje esančių visuomeninių organizacijų, užtikrinančių viešąją tvarką kartu su policija, sąrašas
- 17 priedas. Savivaldybės viešosios tvarkos palaikymo pajėgų materialinių ir žmogiškųjų išteklių suvestinė
- 18 priedas. Gyventojų evakavimo organizavimo schema (kai ekstremaliosios situacijos pobūdis nereikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo)
- 19 priedas. Gyventojų evakavimo organizavimo schema (kai ekstremaliosios situacijos pobūdis reikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo)
- 20 priedas. Perspėjimo ir informavimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją schema
- 21 priedas. Savivaldybės keitimosi informacija apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją su kitomis institucijomis ir įstaigomis schema
- 22 priedas. Marijampolės savivaldybėje esančių kultūros vertybių sąrašas
- 23 priedas. Kolektyvinės apsaugos statinių sąrašas
- 24 priedas. Marijampolės savivaldybės gyventojų surinkimo punktų, tarpinių gyventojų evakavimo punktų ir gyventojų priėmimo punktų įkūrimo vietos, valdymo struktūra, nuostatai ir kiti su punktų veikla susiję dokumentai
- 25 priedas. Marijampolės savivaldybės kolektyvinės apsaugos statiniams aprūpinti reikalingų materialinių išteklių žinynas
- 26 priedas. Marijampolės savivaldybės civilinės saugos požiūriu svarbių objektų žemėlapis
- 27 priedas. Marijampolės savivaldybės gyventojų evakavimo schema
- 28 priedas. Marijampolės savivaldybės administracijos, ūkio subjektų ir įstaigų ekstremaliųjų įvykių padarinių likvidavimo ir technikos patelkimo sutarčių (susitarimų) sąrašas
- 29 priedas. Marijampolės savivaldybės kolektyvinės apsaugos statinių planai
- 30 priedas. Marijampolės savivaldybės kolektyvinės apsaugos statiniams priklausančių teritorijų ir šalia esančių teritorijų žemėlapiai
- 31 priedas. Marijampolės savivaldybės pasirengimo raupų grėsmei veiksmų planas